

**АДМІНІСТРАЦІЯ ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ СПЕЦІАЛЬНОГО ЗВ'ЯЗКУ ТА ЗАХИСТУ ІНФОРМАЦІЇ УКРАЇНИ
МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ**

НАКАЗ

30.03.2016

м. Київ

№ 239/229

**Зареєстровано в Міністерстві юстиції України
06 травня 2016 р. за № 684/28814**

Про затвердження Правил пожежної безпеки в галузі зв'язку

Відповідно до пункту 33 частини другої статті 17 та пункту 19 частини першої статті 18 Кодексу цивільного захисту України, а також з метою поліпшення роботи, спрямованої на запобігання пожежам і дотримання правил пожежної безпеки,

НАКАЗУЄМО:

1. Затвердити Правила пожежної безпеки в галузі зв'язку, що додаються.
2. Начальнику Відділу пожежної безпеки та охорони праці Адміністрації Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України:
забезпечити подання цього наказу на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України в установленому порядку;

після державної реєстрації в Міністерстві юстиції України надіслати цей наказ до Українського науково-дослідного інституту цивільного захисту Державної служби України з надзвичайних ситуацій для внесення до реєстру нормативно-правових актів з питань пожежної безпеки.

3. Визнати таким, що втратив чинність, наказ Державного комітету зв'язку та інформатизації України від 26 жовтня 2000 року N 156 "Про затвердження Правил пожежної безпеки в галузі зв'язку", зареєстрований в Міністерстві юстиції України 22 січня 2001 року за N 54/5245 (із змінами).

4. Цей наказ набирає чинності з дня його офіційного опублікування.

5. Контроль за виконанням цього наказу покласти на начальника Відділу пожежної безпеки та охорони праці Адміністрації Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України і Голову Державної служби України з надзвичайних ситуацій.

**Голова Державної служби
спеціального зв'язку та
захисту інформації України**

Л. О. Євдоченко

**Міністр внутрішніх справ
України**

А. Б. Аваков

ПОГОДЖЕНО:

**Голова Державної служби
України з питань праці**

Р. Т. Чернега

**Голова Державної
служби України з
надзвичайних ситуацій**

М. Чечоткін

**Перший заступник Міністра
регіонального розвитку, будівництва та
житлово-комунального господарства України**

В. А. Негода

Міністр інфраструктури України

А. Пивоварський

**Міністр соціальної
політики України**

**Голова СПО
об'єднань профспілок**

**Перший заступник Голови
Спільного представницького
органу сторони роботодавців
на національному рівні**

**Голова Державної
регуляторної служби України**

П. Розенко

Г. В. Осовий

О. Мірошніченко

К. Ляпіна

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Адміністрації Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України, Міністерства внутрішніх справ України
30 березня 2016 року N 239/229

Зареєстровано

в Міністерстві юстиції України

06 травня 2016 р. за N 684/28814

ПРАВИЛА
пожежної безпеки в галузі зв'язку

<http://yurist-online.org/>

I. Загальні положення

1. Ці Правила поширюються на Держспецзв'язку, підприємства, установи та організації спеціального, електричного, поштового зв'язку і на об'єкти рухомого (мобільного) зв'язку та безпроводового доступу (далі - підрозділи зв'язку) та встановлюють загальні і спеціальні вимоги з пожежної безпеки та є обов'язковими до виконання для всіх підрозділів зв'язку незалежно від форм власності.

2. У цих Правилах терміни вживаються у таких значеннях:

відпрацювання планів (карток) пожежогасіння - проведення в підрозділі зв'язку навчань та практичних тренувань із залученням працівників і техніки підрозділу зв'язку з метою забезпечення чіткої організації дій з рятування людей та гасіння пожеж у разі їх виникнення;

негорючий матеріал - матеріал, який під впливом вогню чи високої температури не спалахує, не тліє і не обвуглюється;

об'єкт - будівлі, споруди різного призначення та прилеглі до них території, приміщення (сукупність приміщень), інше нерухоме майно, що експлуатуються;

первинний засіб пожежогасіння - технічний засіб, речовина, матеріал або їх комплекс, придатний до використання людиною для локалізації або ліквідації пожежі на її початковій стадії розвитку;

підземна споруда - споруда зв'язку, позначка стелі якої перебуває нижче рівня планувальної позначки землі;

план (картка) пожежогасіння - документ, яким прогнозується обстановка у разі виникнення пожежі у підрозділі зв'язку і який визначає основні питання організації пожежогасіння;

пожежна профілактика - комплекс організаційних і технічних заходів, спрямованих на забезпечення безпеки людей, запобігання пожежі, обмеження її розповсюдження, а також створення умов для успішного гасіння пожежі;

пожежні рукава - гнучкі трубопроводи, обладнані на кінцях з'єднувальними головками, призначені для транспортування вогнегасних речовин;

правила пожежної безпеки - комплекс положень, які визначають порядок дотримання вимог і норм пожежної безпеки при експлуатації об'єкта підрозділу зв'язку;

працівники - військовослужбовці, державні службовці і працівники підрозділів зв'язку;

<http://yurist-online.org/>

протипожежний режим - комплекс установлених норм поведінки людей, правил виконання робіт та експлуатації об'єкта (виробу), спрямованих на забезпечення його пожежної безпеки;

протипожежний стан об'єкта - стан об'єкта, що характеризується кількістю пожеж та рівнем збитків від них, кількістю загорянь, а також травм, отруєнь і загиблих людей, рівнями реалізації вимог пожежної безпеки, боєготовності пожежно-рятувальних підрозділів та добровільних формувань, а також протипожежної агітації і пропаганди;

протипожежні вимоги - інженерно-технічне обладнання чи організаційні заходи, спрямовані на запобігання пожежі або її розповсюдженню, а також на її гасіння (як правило, протипожежні вимоги містяться в нормативно-технічних та правових актах державного чи галузевого рівня);

споруди зв'язку - будинки, вежі, антени, повітряні і кабельні лінії, проміжні та кінцеві пристрої ліній зв'язку, поштові шафи та інші пристрої, що використовуються для організації поштового або електричного зв'язку;

шляхи евакуації - коридори, сходи, сходові клітки, тамбури, шлюзи та інші проходи, що забезпечують евакуацію людей, які знаходяться у будинку.

Інші терміни, що використовуються в цих Правилах, уживаються в значеннях, визначених Кодексом цивільного захисту України та Законом України "Про телекомунікації".

3. Пожежна безпека забезпечується організаційними заходами та технічними засобами, що застосовуються для запобігання пожежам, забезпечення безпеки людей, зниження можливих майнових втрат і зменшення негативних екологічних наслідків у разі їх виникнення, створення умов для успішного гасіння пожеж.

4. Особи, відповідальні за забезпечення пожежної безпеки в підрозділах зв'язку та на об'єктах, їх права та обов'язки визначаються відповідно до законодавства та цих Правил.

5. У разі передачі в оренду цілісного майнового комплексу або окремих його частин, приміщень, інших об'єктів за домовленістю сторін цивільно-правового договору визначаються права та обов'язки орендаря і орендодавця щодо забезпечення пожежної безпеки та відповідальність за порушення вимог пожежної безпеки на об'єкті оренди.

6. Вимоги пожежної безпеки, встановлені цими Правилами, враховуються при переобладнанні приміщень об'єктів, а також при експлуатації будівель, пристосованих для зв'язку чи спеціального зв'язку.

7. Керівники і працівники підрозділів зв'язку зобов'язані знати і виконувати ці Правила, а в разі пожежі - вживати всіх можливих заходів до евакуації людей, збереження матеріальних цінностей і гасіння пожежі.

8. Застосування аварійно-рятувальної, протипожежної та спеціальної техніки і обладнання для запобігання пожежам та їх гасіння, ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій можливе лише за наявності сертифіката відповідності.

II. Організаційні заходи щодо забезпечення пожежної безпеки

1. Діяльність із забезпечення пожежної безпеки є складовою службової, виробничої та іншої діяльності посадових осіб і працівників підрозділів зв'язку та об'єктів.

2. Забезпечення пожежної безпеки досягається:

1) проведенням організаційних та технічних заходів, спрямованих на запобігання пожежам, створення умов для забезпечення безпеки людей, зниження можливих майнових втрат і зменшення негативних екологічних наслідків у разі їх виникнення, а також створення умов для швидкого виклику пожежно-рятувальних підрозділів та успішного гасіння пожеж;

2) глибоким розумінням, свідомим і неухильним дотриманням працівниками підрозділів зв'язку вимог пожежної безпеки;

3) зразковим несенням служби добовим нарядом;

4) неухильним виконанням розпорядку дня;

5) дотриманням правил експлуатації озброєння, бойової та іншої техніки, матеріальних засобів, створенням у місцях розташування працівників умов для їх повсякденної діяльності, життя й побуту, що відповідають вимогам статутів Збройних Сил України;

6) цілеспрямованою виховною роботою, поєднанням високої вимогливості керівників підрозділів зв'язку та постійної турботи про підлеглих.

3. Керівник підрозділу зв'язку письмовим наказом визначає обов'язки посадових осіб щодо забезпечення пожежної безпеки, призначає відповідальних за пожежну безпеку окремих будівель, споруд, приміщень, діляниць, технологічного та інженерного устаткування, а також за утримання й експлуатацію засобів протипожежного захисту.

Обов'язки щодо забезпечення пожежної безпеки, утримання та експлуатації засобів протипожежного захисту визначаються у посадових інструкціях, обов'язках, положеннях про підрозділ.

4. На кожному об'єкті відповідним актом організаційно-розпорядчого характеру встановлюється протипожежний режим, який затверджується його керівником та визначає:

- 1) порядок утримання шляхів евакуації;
- 2) спеціальні місця для куріння;
- 3) порядок застосування відкритого вогню;
- 4) порядок використання побутових нагрівальних приладів;
- 5) порядок проведення тимчасових пожежонебезпечних робіт;
- 6) правила проїзду та стоянки транспортних засобів;
- 7) місця для зберігання і допустиму кількість сировини та готової продукції, що можуть одночасно знаходитися у приміщеннях і на території;
- 8) порядок прибирання горючого пилу й відходів, зберігання промасленого спецодягу та ганчір'я, очищення елементів вентиляційних систем від горючих відкладень;
- 9) порядок відключення від мережі електроживлення обладнання та вентиляційних систем у разі пожежі;
- 10) порядок огляду і закривання приміщень після закінчення роботи;
- 11) порядок проходження посадовими особами навчання і проведення перевірки знань з питань пожежної безпеки, а також проведення з працівниками протипожежних інструктажів і занять з пожежно-технічного мінімуму та осіб, відповідальних за їх проведення;
- 12) порядок експлуатації і обслуговування наявних засобів протипожежного захисту;

13) порядок проведення планово-попереджувальних ремонтів та оглядів електроустановок, опалювального, вентиляційного, технологічного та іншого інженерного обладнання;

14) порядок збору пожежно-рятувального підрозділу добровільної пожежної охорони та посадових осіб, відповідальних за пожежну безпеку, у разі виникнення пожежі, виклику вночі, у вихідні й святкові дні;

15) порядок дій у разі виникнення пожежі (порядок і способи оповіщення людей, виклику пожежно-рятувальних підрозділів, зупинки технологічного устаткування, вимкнення ліфтів, підйомників, вентиляційних установок, електроспоживачів, застосування засобів пожежогасіння; послідовність евакуації людей та матеріальних цінностей з урахуванням дотримання техніки безпеки). При розробленні документів щодо виникнення (виявлення) пожежі необхідно керуватися розділом IX цих Правил.

Працівники об'єкта мають бути ознайомлені з вимогами протипожежного режиму на інструктажах та під час проходження пожежно-технічного мінімуму. Витяги з наказу (інструкції) з основними положеннями слід розміщувати на видних місцях.

5. Для приміщень різного призначення об'єктів мають бути розроблені та затверджені керівником об'єкта інструкції щодо заходів пожежної безпеки, в яких зазначаються:

1) категорія приміщення з вибухопожежної та пожежної небезпеки (для виробничих, складських приміщень та лабораторій);

2) вимоги щодо утримання евакуаційних шляхів та виходів;

3) спеціальні місця для куріння та вимоги до них;

4) порядок утримання приміщень, робочих місць;

5) порядок зберігання та застосування легкозаймистих рідин, горючих рідин (далі - ЛЗР, ГР), пожежовибухонебезпечних речовин і матеріалів;

6) порядок прибирання робочих місць, збирання, зберігання та видалення горючих відходів, промасленого ганчір'я;

7) порядок утримання та зберігання спецодягу;

8) місця, порядок та норми одночасного зберігання в приміщенні сировини, напівфабрикатів та готової продукції;

9) порядок проведення зварювальних та інших вогневих робіт;

10) порядок огляду, вимкнення електроустановок, приведення в пожежобезпечний стан приміщень та робочих місць, закривання приміщень після закінчення роботи;

11) заходи пожежної безпеки при роботі на технологічних установках та апаратах, які мають підвищену пожежну небезпеку;

12) граничні показання контрольно-вимірювальних приладів, відхилення від яких можуть спричинити пожежу або вибух;

13) обов'язки та дії працівників у разі виникнення пожежі.

6. Інструкції щодо заходів пожежної безпеки мають вивчатися під час проведення інструктажів з питань пожежної безпеки, проходження навчання за програмою пожежно-технічного мінімуму, а також у системі виробничого навчання і розміщуватися на видних місцях.

7. У будинках і спорудах, що мають два і більше поверхів, у разі одночасного перебування на поверсі більше 25 осіб мають бути розроблені і розміщені на видних місцях плани (схеми) евакуації людей на випадок пожежі відповідно до Вимог щодо складання планів (схем) евакуації на випадок пожежі (додаток 1).

Необхідність забезпечення планами (схемами) евакуації одноповерхових будинків і споруд визначається службами пожежної безпеки, виходячи з пожежної небезпеки цих будинків (споруд), кількості працівників та площі приміщень.

8. У разі зміни планування або функціонального призначення будинків (приміщень, споруд), технології виробництва, штатного розкладу персоналу плани евакуації та інструкції щодо заходів пожежної безпеки коригуються.

9. У приміщеннях на видних місцях біля телефонів слід розміщувати таблички із зазначенням номера телефону для виклику пожежно-рятувальних підрозділів.

10. Територія об'єкта, а також будинки, споруди, приміщення мають бути забезпечені відповідними знаками безпеки. Знаки безпеки, їх кількість, а також місця їх встановлення повинні відповідати вимогам ДСТУ ISO 6309:2007 "Протипожежний захист. Знаки безпеки. Форма та колір" (ISO 6309:1987, IDT), затвердженого наказом Державного комітету України з питань технічного регулювання та споживчої політики від 30 березня 2007 року N 71 (далі - ДСТУ ISO 6309:2007), та ГОСТ 12.4.026-76 ССБТ "Цвета сигнальные и знаки безопасности".

11. Застосування на виробництві матеріалів та речовин, на які немає показників щодо пожежної небезпеки, забороняється.

12. Для працівників охорони незалежно від їх підпорядкованості (сторожів, вахтерів, вартових, чергових) посадовими особами має бути розроблено інструкцію, в якій необхідно визначити їхні обов'язки щодо контролю за додержанням протипожежного режиму, огляду території і приміщень, порядок дій в разі виявлення пожежі, спрацювання систем протипожежного захисту, а також зазначити, хто з посадових осіб об'єкта має бути викликаний у нічний час у разі пожежі.

Працівники охорони повинні мати список посадових осіб об'єкта із зазначенням їх місць проживання, службових, домашніх (мобільних) телефонів.

13. Працівники об'єкта зобов'язані дотримуватися встановленого протипожежного режиму, виконувати вимоги цих Правил та інших нормативно-правових актів з питань пожежної безпеки.

14. З метою проведення заходів із запобігання виникненню пожеж та організації їх гасіння у підрозділах зв'язку створюється добровільна пожежна охорона, для забезпечення функціонування якої утворюються пожежно-рятувальні підрозділи. Порядок функціонування добровільної пожежної охорони затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 17 липня 2013 року N 564.

15. Для координації та вдосконалення роботи, пов'язаної із забезпеченням пожежної безпеки, та для контролю за її проведенням у підрозділах зв'язку створюються служби пожежної безпеки (далі - СПБ). У підрозділах зв'язку із чисельністю менше ніж 200 працівників призначається старший інженер з пожежної безпеки.

Робота СПБ регламентується положеннями, які розробляються та затверджуються відповідними підрозділами зв'язку, а в підрозділах зв'язку із чисельністю менше ніж 200 працівників - посадовими інструкціями старших інженерів з пожежної безпеки.

16. Усі працівники при прийнятті на роботу на робочому місці повинні проходити інструктажі з питань пожежної безпеки (далі - протипожежні інструктажі).

17. Особи, яких приймають на роботу, пов'язану з підвищеною пожежною небезпекою, повинні попередньо (до початку самостійного виконання роботи) пройти спеціальне навчання (пожежно-технічний мінімум).

Види протипожежних інструктажів, а також порядок організації та проведення протипожежних інструктажів, навчання і перевірки знань з питань пожежної безпеки для підрозділів зв'язку визначаються згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 26 червня 2013 року N 444 "Про затвердження Порядку здійснення навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях", а для Держспецзв'язку - згідно з наказом Адміністрації Держспецзв'язку від 22 січня 2014 року N 25 "Про затвердження Положення про інструктажі, навчання та перевірку знань з питань пожежної безпеки в Державній службі спеціального зв'язку та захисту інформації України", зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 07 лютого 2014 року за N 248/25025 (із змінами).

18. Розпочинати роботу особам, які не пройшли навчання, протипожежний інструктаж і перевірку знань з питань пожежної безпеки, забороняється.

III. Загальні вимоги до утримання територій, доріг, будинків, приміщень, споруд, евакуаційних шляхів і виходів щодо пожежної безпеки

1. Утримання територій та доріг

1. Територія об'єктів, ділянок, що межують із житловими, дачними та іншими будинками, протипожежні відстані між будинками, спорудами, майданчиками для зберігання матеріалів, устаткування повинні систематично очищатися від сміття, відходів виробництва, тари, опалого листя з регулярним вивезенням їх у спеціально відведені місця.

2. На території об'єктів забороняється влаштовувати звалища горючих відходів.

3. За справне утримання доріг, проїздів і під'їздів відповідальність несуть особи, призначені відповідним актом організаційно-розпорядчого характеру підрозділу зв'язку.

4. Відповідальні особи повинні постійно наглядати за технічним станом проїздів і під'їздів до будинків, споруд, протипожежних джерел водопостачання та організувати своєчасне проведення на них ремонтних робіт.

5. Дороги, проїзди й проходи до будівель, споруд, пожежних вододжерел, підступи до зовнішніх стаціонарних пожежних драбин, пожежного інвентарю, обладнання та засобів пожежогасіння мають бути завжди вільними, утримуватися справними, взимку очищатися від снігу. Забороняється довільно зменшувати ширину доріг та проїздів для пожежних автомобілів.

6. Протипожежні відстані між будинками, спорудами, відкритими майданчиками для зберігання матеріалів, устаткування забороняється захаращувати, використовувати для складування матеріалів, устаткування, стоянок транспорту, будівництва та встановлення тимчасових будинків і споруд, у тому числі мобільних (інвентарних) будівель.

7. Про закриття ділянок доріг або проїздів для ремонту або з інших причин, які унеможливають (перешкоджають) проїзд(у), необхідно негайно повідомити пожежно-рятувальні підрозділи. На період закриття доріг у відповідних місцях мають бути встановлені покажчики напрямку об'їзду або улаштовані переїзди через ділянки, що ремонтуються.

8. Дороги та проїзди повинні забезпечувати проїзд пожежних машин.

9. Рейкові колії, тимчасові траншеї та канали в необхідних місцях обладнуються зручними переїздами, завжди вільними для проїзду пожежних автомобілів.

10. Ворота в'їзду на територію об'єкта, які відчиняються за допомогою електропривода, повинні мати пристосування (пристрої), які дають змогу відчиняти їх вручну.

11. Територія підрозділів зв'язку повинна мати зовнішнє освітлення, яке забезпечує швидке знаходження пожежних драбин, протипожежного обладнання, входів до будинків та споруд.

12. На території об'єкта площею понад 3 га на в'їздах (виїздах) повинні бути встановлені схеми території, на яких слід вказувати розміщення будівель, водойм, гідрантів, пірсів та градирень, під'їздів пожежних автомобілів до них.

13. Забороняється стоянка транспорту у наскрізних проїздах будівель, на відстані менше ніж 10 м від в'їзних воріт на територію об'єктів, менше ніж 5 м від пожежних гідрантів, забірних пристроїв вододжерел, пожежного обладнання та інвентарю. У зазначених місцях встановлюються (вивішуються) відповідні заборонні знаки.

14. Глухі проїзди, під'їзди до будинків, споруд і вододжерел повинні закінчуватись майданчиками для розвертання транспортних засобів розміром не менше 12 x 12 м для забезпечення безперешкодного розміщення пожежних та інших спеціальних машин.

15. Не дозволяється улаштовувати впритул до будівель з огорожувальними металоконструкціями, що містять горючі полімерні утеплювачі (пінополістирол, пінополіуретан тощо), комори, майстерні та інші приміщення.

16. Забороняється розводити багаття, користуватися відкритим вогнем на відстані менше ніж 30 м від будівель та споруд, викидати незагашене вугілля. В окремих випадках для приготування їжі на відкритому вогні дозволяється зменшувати ці відстані до 5 м за умови наявності спеціально обладнаного вогнища та огороження місця застосування відкритого вогню негорючими конструкціями (екранами) на максимальну висоту можливого полум'я.

В усіх випадках забороняється залишати без догляду джерела відкритого вогню.

17. Керівник підрозділу зв'язку своїм письмовим наказом визначає спеціальні місця для куріння, які необхідно позначити відповідним знаком або написом, і місця, де встановлюють урну або попільницю з негорючих матеріалів.

Куріння за межами спеціально відведених місць забороняється.

18. Територія об'єктів, а також будівлі, споруди, приміщення забезпечуються відповідними знаками безпеки щодо заборони куріння, користування відкритим вогнем та електронагрівальними приладами тощо, які повинні відповідати вимогам чинних нормативних документів.

19. Місця для розведення багать слід утримувати очищеними до верхнього шару ґрунту, облямовувати смугою очищеного ґрунту не менше ніж 2,5 м завширшки і розміщувати на відстані не менше ніж 30 м від будинків та споруд, 25 м - до стоянок автотранспорту, 50 м - до хвойного та 25 м - до листяного лісових масивів.

20. Територія навколо підрозділів зв'язку повинна утримуватися так, щоб унеможливити перекидання лісових, торф'яних пожеж на будинки та споруди, а у разі виникнення пожежі на об'єктах - поширення вогню на лісові масиви (влаштування захисних протипожежних смуг, прибирання в літній період сухої рослинності, вітролому тощо).

Між лісовими масивами та будівлями і спорудами повинні бути витримані протипожежні розриви.

21. На території підрозділу зв'язку забороняється залишати на відкритих майданчиках та у дворах бочки й іншу тару з ЛЗР і ГР, балони зі стисненим та зрідженим газом, ацетиленові генератори із залишками невідпрацьованого карбїду кальцію або карбїдного мулу, а також зберігати балони з-під газів, бочки (тару), не очищені від решток ЛЗР та ГР.

22. З метою обмеження розповсюдження вогню під час виникнення пожежі у наметовому таборі намети слід установлювати в 1 - 2 ряди з відстанню між ними та рядами не менше ніж 2,5 м. Площа, яку займає одна група наметів, не повинна перевищувати 1000 м² при відстані між групами не менше ніж 15 м.

2. Утримання будинків, приміщень та споруд

1. Усі будинки, приміщення і споруди повинні своєчасно очищатися від горючого сміття та відходів виробництва. Строки очищення встановлюються технологічними регламентами або інструкціями, що затверджуються керівником об'єкта або підрозділу зв'язку.

2. Керівники об'єктів, підрозділів зв'язку повинні забезпечити утримання систем протипожежного захисту у працездатному стані та їх технічне обслуговування.

3. Щоб не допустити поширення вогню в будівлях і спорудах, слід влаштовувати протипожежні перешкоди - стіни, перекриття, що огорожують конструкції (з вогнетривких матеріалів), відповідно до вимог чинних будівельних норм та інших нормативно-технічних документів.

4. У каналах димовідведення та подавання повітря забороняється прокладати будь-які комунікації.

<http://yurist-online.org/>

Не дозволяється встановлювати будь-які пристрої, що перешкоджають нормальному зачиненню протипожежних дверей, а також знімати пристрої для їх самозачинення. На дверях також повинні бути ущільнювальні прокладки в притворах.

5. Стан протипожежних перешкод слід контролювати щороку, при цьому слід перевіряти:

- 1) технічний стан;
- 2) справність і герметичність протипожежних дверей, вікон, воріт, люків, тамбурів-шлюзів;
- 3) наявність шпарин та порушень герметичності у вузлах, стиках і місцях перетинання перешкод різними комунікаціями;
- 4) справність і наявність автоматичних пристроїв, які в разі пожежі не допускають поширення вогню та продуктів горіння каналами, шахтами, трубопроводами.

6. Клас вогнестійкості проходок електричних кабелів та інженерного обладнання будинків через огорожувальні конструкції з нормованою межею вогнестійкості або через протипожежні перешкоди має бути не меншим, ніж нормована межа вогнестійкості цієї огорожувальної конструкції або протипожежної перешкоди за ознаками E (показник втрати цілісності) та I (показник втрати теплоізолювальної спроможності).

У місцях прокладання трубопроводів через протипожежні перешкоди трубопроводи та їхню ізоляцію слід виконувати з негорючих матеріалів.

7. Дерев'яні конструкції в будинках усіх ступенів вогнестійкості, крім V, повинні піддаватися вогнезахисній обробці, за винятком вікон, дверей, воріт, підлоги, стелажів.

8. Упродовж строку експлуатації вогнезахисного покриву (просочення) слід проводити заходи щодо підтримання його у відповідному технічному стані. Для цього наказом керівника підрозділу зв'язку, що експлуатує об'єкт, на якому виконано вогнезахисну обробку, призначається посадова особа господарського підрозділу (служби), відповідальна за утримання вогнезахисного покриву в належному стані.

Ця особа здійснює нагляд за технічним станом вогнезахисного покриву (просочення) у порядку, визначеному регламентом робіт з вогнезахисту.

9. Не менше ніж один раз на рік комісією підрозділу зв'язку проводиться перевірка стану вогнезахисного покриву (просочення), за результатами якої складається Акт перевірки технічного стану вогнезахисного покриву (просочення) (додаток 2).

У разі виявлення пошкоджень вогнезахисного покриття (просочення) підрозділ зв'язку повинен ужити заходів щодо його відновлення (ремонт або заміни). Ремонт вогнезахисного покриття (просочення) проводиться в порядку, визначеному регламентом робіт з вогнезахисту та проектом проведення робіт.

Якщо пошкоджений вогнезахисний покрив (просочення) не підлягає ремонту або закінчився строк його експлуатації, підрозділ зв'язку повинен забезпечити заміну вогнезахисного засобу або проведення повторної вогнезахисної обробки. Заміна та повторна вогнезахисна обробка проводяться в порядку, визначеному для виконання робіт з вогнезахисної обробки.

10. Для всіх будівель і приміщень виробничого, складського призначення повинні бути визначені категорія щодо вибухопожежної та пожежної небезпеки відповідно до вимог Норм визначення категорій приміщень, будинків та зовнішніх установок за вибухопожежною та пожежною небезпекою, затверджених наказом Міністерства України з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи від 03 грудня 2007 року N 833 (далі - НАПБ Б.03.002-2007), а також клас зони згідно з вимогами Правил будови електроустановок. Електрообладнання спеціальних установок, затверджених наказом Міністерства праці та соціальної політики від 21 червня 2001 року N 272 (далі - НПАОП 40.1-1.32-01), у тому числі для зовнішніх виробничих і складських дільниць, які необхідно позначати на вхідних дверях до приміщення, а також у межах зон усередині приміщень та ззовні.

Категорії за вибухопожежною та пожежною небезпекою визначаються керівниками (технологами) об'єктів, або проектувальними організаціями, або спеціалізованими науково-дослідними закладами.

11. Характеристика категорій приміщень і будівель за вибухопожежною та пожежною небезпекою:

- 1) приміщення та будівлі за вибухопожежною та пожежною небезпекою згідно з НАПБ Б.03.002-2007 підрозділяються на категорії А, Б, В, Г і Д;
- 2) категорії вибухопожежної та пожежної небезпеки визначаються за параметрами і характеристиками речовин і матеріалів, що використовуються у виробництві та містяться у приміщеннях, які вказані у таблиці 1:

Таблиця 1

Категорія приміщення	Характеристика речовин і матеріалів, що знаходяться у приміщенні
А (вибухопожежонебезпечна)	Горючі газы, легкозаймисті рідини з температурою спалаху не більше 28° С в такій кількості, що можуть утворювати вибухонебезпечні парогазоповітряні суміші, при займанні яких розвивається розрахунковий надлишковий тиск вибуху в приміщенні, що перевищує 5 кПа; речовини і матеріали, здатні вибухати і

	горіти при взаємодії з водою, киснем повітря або один з одним, у такій кількості, що розрахунковий надлишковий тиск вибуху в приміщенні перевищує 5 кПа
Б (вибухопожежонебезпечна)	Горючий пил або волокна, легкозаймисті рідини із температурою спалаху більше 28° С, горючі рідини у такій кількості, що можуть утворювати вибухонебезпечні пилоповітряні або пароповітряні суміші, при займанні яких розвивається розрахунковий надлишковий тиск вибуху в приміщенні, що перевищує 5 кПа
В (пожежонебезпечна)	Горючі гази, легкозаймисті, горючі і важкогорючі рідини, а також речовини та матеріали, які здатні при взаємодії з водою, киснем повітря або один з одним вибухати і горіти або тільки горіти; горючий пил і волокна, тверді горючі та важкогорючі речовини і матеріали за умови, що приміщення, у яких вони знаходяться, не належать до категорій А, Б і питоме пожежне навантаження для твердих і рідких легкозаймистих та горючих речовин на окремих ділянках площею не менше 10 м ² кожна перевищує 180 МДж/м ²
Г	Негорючі речовини і матеріали в гарячому, розпеченому або розплавленому стані, процес обробки яких супроводжується виділенням променистого тепла, іскор і полум'я; горючі гази, рідини і тверді речовини, що спалюються або утилізуються як паливо
Д	Речовини і матеріали, що вказані вище, для категорій приміщень А, Б, В (крім горючих газів) у такій кількості, що їх питоме пожежне навантаження для твердих і рідких горючих речовин на окремих ділянках площею не менше 10 м ² кожна не перевищує 180 МДж/м ² , а також негорючі речовини та/або матеріали в холодному стані за умови, що приміщення, в яких знаходяться вищевказані речовини і матеріали, не належать до категорій А, Б і В

3) розрахунки критеріїв вибухопожежної безпеки приміщень виконуються згідно з НАПБ Б.03.002-2007;

4) категорія приміщень за вибухопожежною та пожежною безпекою об'єктів визначається від вищої (А) до нижчої (Д).

12. Визначення класів зон за вибухо- та пожежонебезпечністю електроустановок:

1) для вибору та улаштування електрообладнання (машин, апаратів, пристроїв, мереж) з відповідним рівнем або ступенем захисту на виробництвах, у приміщеннях, у просторі біля технологічних установок і комунікацій визначаються вибухонебезпечні та пожежонебезпечні зони;

2) при визначенні вибухонебезпечних зон враховується, що:

вибухонебезпечна зона в приміщенні займає весь об'єм приміщення, якщо об'єм вибухонебезпечної суміші перевищує 5 % вільного об'єму приміщення;

вибухонебезпечною вважається зона в приміщенні в межах до 5 м по горизонталі й вертикалі від технологічного апарата, з якого можливе виділення горючих газів або парів ЛЗР, якщо об'єм вибухонебезпечної суміші дорівнює або менше 5 % вільного об'єму приміщення. Приміщення за межами вибухонебезпечної зони слід вважати вибухобезпечним, якщо немає інших факторів, які створюють у ньому вибухонебезпеку (таблиця 2, клас зони В-Іб);

3) визначення класу зон за вибухо- та пожежонебезпечністю здійснюється за таблицею 2 шляхом послідовної перевірки їх належності до класу від вищого (В-І, П-І) до нижчого (В-Іа, П-ІІІ):

Таблиця 2

Клас зони	Характеристика умов технологічних процесів, приміщень, простору, речовин і матеріалів, за якими визначається клас зон за вибухо- та пожежонебезпечністю для вибору електроустаткування
Вибухонебезпечні зони	
В-І	Зони, розташовані в приміщеннях, у яких виділяються горючі гази або пари ЛЗР у такій кількості і з такими властивостями, що вони можуть утворити з повітрям вибухонебезпечні суміші при нормальних режимах роботи, наприклад при завантажуванні або розвантажуванні технологічних апаратів, зберіганні й переливанні ЛЗР, що містяться у відкритих ємностях, тощо
В-Іа	Зони, розташовані в приміщеннях, у яких при нормальній експлуатації вибухонебезпечні суміші горючих газів (незалежно від нижньої концентраційної межі займання (далі - НКМЗ)) або парів ЛЗР з повітрям не утворюються, а можливі тільки внаслідок аварій або несправностей
В-Іб	Зони, розташовані в приміщеннях, у яких при нормальній експлуатації вибухонебезпечні суміші горючих газів або парів ЛЗР з повітрям не утворюються, а можливі тільки внаслідок аварій або несправностей, характеризуються однією з таких особливостей: горючі гази в цих зонах мають високу НКМЗ (15 % і більше) та різкий запах при граничнодопустимій концентрації; у приміщеннях виробництв, пов'язаних з обігом газоподібного водню, за умовами технологічного процесу виключається утворення вибухонебезпечної суміші в об'ємі більше 5 % вільного об'єму приміщення; вибухонебезпечна зона тільки у верхній частині

	приміщення, а саме від позначки 0,75 загальної висоти приміщення, рахуючи від рівня підлоги, але не вище кранової колії
В-Іг	Простір (20 м по вертикалі і горизонталі) біля зовнішніх естакад для відкритого наливання і зливання ЛЗР, відкритих нафтовловлювачів, ставків-відстійників з плаваючою нафтовою плівкою
В-Іг	Простір (8 м по вертикалі і горизонталі) біля зовнішніх надземних і підземних резервуарів-газгольдерів з горючими газами або ЛЗР; за наявності обвалування - в межах всієї площі всередині обвалування
В-Іг	Простір (5 м по вертикалі і горизонталі): біля запобіжних клапанів та дихальних клапанів ємностей і технологічних апаратів з горючими газами і ЛЗР; біля зовнішніх огорожувальних конструкцій, якщо на них розміщені пристрої для викиду повітря із систем витяжної вентиляції приміщень з вибухонебезпечними зонами будь-якого класу або якщо вони містяться в межах зовнішньої вибухонебезпечної зони
В-Іг	Простір (3 м по вертикалі і горизонталі): біля зовнішніх закритих технологічних установок, апаратів із вмістом горючих газів або ЛЗР, за винятком зовнішніх аміачних компресорних установок; біля запірної арматури і фланцевих з'єднань трубопроводів для горючих газів або ЛЗР; біля витяжного вентилятора, встановленого ззовні (на вулиці), що обслуговує приміщення з вибухонебезпечними зонами будь-якого класу
В-Іг	Простір (0,5 м по вертикалі і горизонталі) біля прорізів за зовнішніми огорожувальними конструкціями приміщень з вибухонебезпечними зонами класів В-І, В-Іа, В-ІІ, за винятком прорізів вікон, заповнених склоблоками
В-ІІ	Зони, розташовані в приміщеннях, у яких виділяються горючий пил або волокна з переходом у завислий стан у такій кількості і з такими властивостями, що вони здатні утворити з повітрям вибухонебезпечні суміші при нормальних режимах роботи (наприклад при завантажуванні або розвантажуванні технологічних апаратів)
В-Іа	Зони, розташовані в приміщеннях, у яких небезпечний стан, названий для класу зони В-ІІ, неможливий при нормальній експлуатації, а вірогідний лише при аваріях або несправностях
Пожежонебезпечні зони	
П-І	Зони, розташовані в приміщеннях, у яких знаходяться ГР з температурою спалаху вище 61° С; приміщення вентиляторів місцевих відсмоктувань, що обслуговують такі самі зони
П-ІІ	Зони, розташовані в приміщеннях, у яких виділяються горючий пил або волокна з НКМЗ більше 65 г/м ³ до об'єму повітря; приміщення витяжних і припливних (з рециркуляцією повітря) вентиляторів, що обслуговують такі самі зони

П-Іа	Зони, розташовані в приміщеннях, у яких знаходяться тверді горючі речовини
П-ІІІ	Зони поза приміщеннями, у яких знаходяться ГР з температурою спалаху вище 61° С або тверді горючі речовини; для вентиляторів за зовнішніми огорожувальними конструкціями, що обслуговують пожежонебезпечні зони будь-якого класу місцевих відсмоктувань

13. Для найбільш несприятливого щодо вибуху або пожежі періоду з урахуванням властивостей та кількості речовин і матеріалів, що використовуються в приміщеннях, технологічних апаратах, визначаються Категорії та класи зон за вибухо-, вибухопожежо- і пожежонебезпечністю виробництв, приміщень, будівель та інших об'єктів підрозділів зв'язку (додаток 3).

14. Зберігати горючі гази, ЛЗР і ГР, вибухові речовини, балони з газами та інші речовини і матеріали, що мають підвищену вибухопожежну небезпеку, необхідно у приміщеннях, розташованих біля зовнішніх стін верхніх поверхів.

15. У підвальних і цокольних поверхах, а також в інших господарських приміщеннях, якщо вхід до них не ізолюваний від загальних евакуаційних сходових кліток, не допускається улаштовувати:

1) вибухопожежонебезпечні приміщення категорій А і Б, зберігання та застосування ЛЗР і ГР, вибухових речовин, балонів з газами, карбїду кальцію та інших речовин і матеріалів, що мають підвищену вибухопожежну небезпеку;

2) склади горючих матеріалів, майстерні, де використовуються горючі матеріали.

16. Забороняється використовувати горища, технічні поверхи й приміщення (у тому числі вентиляційні камери, електрощитові) під виробничі ділянки та захищувати їх сторонніми предметами.

Двері горищ, технічних поверхів, вентиляційних камер, електрощитових, підвалів повинні утримуватися зачиненими. На дверях слід вказувати місце зберігання ключів. Вікна горищ, технічних поверхів, підвалів повинні бути засклені.

17. Пряямки віконних прорізів підвальних і цокольних поверхів треба регулярно очищати від горючих матеріалів. Не допускається їх захищувати або закладати віконні прорізи.

18. Стаціонарні зовнішні пожежні сходи, сходи на перепадах висот і огорожі на покриттях будівель та споруд необхідно утримувати справними, пофарбованими.

19. У підвальних приміщеннях (у тому числі з виходами на загальні сходові клітки будинків) забороняється застосовувати і зберігати вибухопожежонебезпечні речовини, балони з газом під тиском, а також речовини з підвищеним рівнем пожежної небезпеки.

У підвалах з виходами в загальні сходові клітки будинків є неприпустимим зберігання горючих речовин і матеріалів.

20. У разі необхідності встановлення на вікнах приміщень, де перебувають люди, ґрат останні повинні розкриватися, розсуватися або зніматися. Під час перебування в цих приміщеннях людей ґрати мають бути відчинені (зняті).

Установлювати глухі ґрати дозволяється у касах, складах, коморах, кімнатах для зберігання зброї і боєприпасів, а також на інших об'єктах, розрахованих на одночасне перебування до 50 осіб (крім навчальних закладів), та в інших випадках, передбачених нормами і правилами, затвердженими в установленому порядку.

21. У кожному приміщенні повинна бути вивішена табличка з прізвищем відповідального за пожежну безпеку, номером телефону для виклику пожежно-рятувальних підрозділів, а також інструкцією щодо основних вимог з пожежної безпеки.

22. У будинках, приміщеннях, спорудах забороняється:

1) прибирати приміщення і прати одяг із застосуванням бензину, гасу та інших ЛЗР та ГР, а також відігрівати замерзлі труби із застосуванням відкритого вогню;

2) розкидати й залишати неприбраними промаслені обтиральні матеріали. Їх необхідно прибирати в металеві ящики, щільно закривати кришками і після закінчення роботи видаляти з приміщення у спеціально відведені за межами будівель місця, забезпечені негорючими збірниками з кришками, які щільно закриваються;

3) зберігати у житлових, громадських, адміністративних, побутових приміщеннях ЛЗР та ГР, а також використану тару з-під них.

3. Утримання евакуаційних шляхів і виходів

1. Евакуаційні шляхи і виходи повинні утримуватися вільними, нічим не зашарашуватися і у разі виникнення пожежі забезпечувати безпечну евакуацію всіх людей, які перебувають у приміщеннях будівель та споруд.

<http://yurist-online.org/>

2. У разі розміщення технологічного та іншого обладнання у приміщеннях повинні бути забезпечені евакуаційні проходи до сходових кліток та інших шляхів евакуації.
3. У приміщенні, яке має один евакуаційний вихід, дозволяється одночасне розміщення (перебування) не більше ніж 50 осіб.
4. Двері на шляхах евакуації та виходів повинні відчинятися в напрямку виходу з будівель (приміщень).

За наявності людей у приміщенні двері евакуаційних виходів можуть замикатися лише на внутрішні засуви, які відкриваються зсередини без ключа.

5. Допускається улаштування дверей з відчиненням усередину приміщення у разі одночасного перебування в ньому не більш як 15 осіб, а також у санвузлах, з балконів, лоджій, площадок зовнішніх евакуаційних сходів (за винятком дверей, що ведуть у повітряну зону незадимлюваної сходової клітки).
6. Сходові клітки, внутрішні відкриті та зовнішні сходи, коридори, проходи та інші шляхи евакуації мають бути забезпечені евакуаційним освітленням. Світильники евакуаційного освітлення повинні вмикатися з настанням сутінків у разі перебування в будинку людей.
7. Встановлені згідно з вимогами світлові покажчики "Вихід" необхідно постійно утримувати справними. В актових залах та інших подібних приміщеннях вони мають бути увімкнуті на весь час перебування людей (проведення заходу).
8. На випадок відключення електроенергії обслуговувальний персонал будинків, де у вечірній та нічний час можливе перебування людей, повинен мати електричні ліхтарі. Кількість ліхтарів визначається підрозділом зв'язку, виходячи з особливостей об'єкта, наявності чергового персоналу, кількості людей у будинку (але не менше одного ліхтаря на кожного працівника, який чергує на об'єкті у вечірній або нічний час).
9. Порядок експлуатації пожежних ліфтів визначається чинним законодавством.
10. Забороняється:
 - 1) улаштовувати на шляхах евакуації пороги, виступи, турнікети, двері розсувні, підйомні, такі, що обертаються, та інші пристрої, які перешкоджають вільній евакуації людей;
 - 2) захаращувати шляхи евакуації меблями, обладнанням, різними матеріалами;

- 3) забивати, заварювати, замикати на навісні замки, болтові з'єднання та інші засуви, що важко відчиняються зсередини, зовнішні евакуаційні двері будівель;
- 4) розташовувати у тамбурах гардероби, вішалки для одягу, сушарні, пристосовувати їх для торгівлі, а також зберігання, у тому числі тимчасового, будь-якого інвентарю та матеріалу;
- 5) захарашувати меблями, устаткуванням та іншими предметами двері, люки на балконах і лоджіях, переходи в суміжні секції та виходи на зовнішні евакуаційні драбини, евакуаційні площадки квартир житлових будинків;
- 6) знімати встановлені на балконах (лоджіях) драбини;
- 7) улаштовувати на сходових клітках приміщення будь-якого призначення (кіоски), обладнання;
- 8) улаштовувати у загальних коридорах комори і вбудовані шафи, за винятком шаф для інженерних комунікацій; зберігати в шафах (нішах) для інженерних комунікацій горючі матеріали;
- 9) розташовувати в ліфтових холах приміщення різного призначення;
- 10) склити або закладати жалюзі і отвори повітряних зон на незадимлюваних сходових клітках;
- 11) знімати двері вестибюлів, холів, тамбурів і сходових кліток;
- 12) замінювати у дверях скло, що не дає скалок при руйнуванні, на звичайне;
- 13) знімати пристрої для самозачинення дверей сходових кліток, коридорів, холів, тамбурів, а також фіксувати самозакривні двері у відчиненому положенні;
- 14) зменшувати нормативну площу фрамуг у зовнішніх стінах сходових кліток або закладати їх;
- 15) улаштовувати слизьку підлогу на шляхах евакуації;
- 16) застосовувати на шляхах евакуації (крім будівель V ступеня вогнестійкості) горючі матеріали для облицювання стін і стель, а також сходів та сходових кліток;

17) розвішувати на сходових клітках на стінах дзеркала, стенди, панно, інші горючі матеріали.

IV. Загальні вимоги до інженерного обладнання щодо пожежної безпеки

1. Електроустановки

1. Експлуатація електроустановок повинна відповідати вимогам Правил улаштування електроустановок (далі - ПУЕ), Правил технічної експлуатації електроустановок споживачів, затверджених наказом Міністерства палива та енергетики України від 25 липня 2006 року N 258, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 25 жовтня 2006 року за N 1143/13017 (у редакції наказу Міністерства енергетики та вугільної промисловості України від 13 лютого 2012 року N 91) (далі - ПТЕ), Правил безпечної експлуатації електроустановок споживачів, затверджених наказом Комітету по нагляду за охороною праці Міністерства праці та соціальної політики України від 09 січня 1998 року N 4, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 10 лютого 1998 року за N 93/2533.

2. Електричні машини, апарати, обладнання, електропроводи та кабелі за виконанням та ступенем захисту повинні відповідати класу зони згідно з ПУЕ, мати апаратуру захисту від струмів короткого замикання та інших аварійних режимів.

3. Електрообладнання може застосовуватися у вибухонебезпечних і пожежонебезпечних зонах лише за умови відповідності їх рівня вибухозахисту (ступеня захисту оболонки) класу зони.

Над вибухонебезпечними зонами будь-якого класу (як у приміщеннях, так і в зовнішніх вибухонебезпечних установках) не допускається розміщувати електрообладнання без засобів вибухозахисту та прокладати електропроводи і кабелі над цими зонами способами, що не допускаються у вибухонебезпечних зонах відповідно до НПАОП 40.1-1.32-01.

4. Плавкі вставки запобіжників повинні бути калібровані із зазначенням на клеймі номінального струму вставки (клеймо ставиться заводом-виробником або електротехнічною лабораторією). Застосування саморобних некаліброваних плавких вставок забороняється.

5. На електродвигуни, світильники, інші електричні машини, апарати та обладнання, встановлені у вибухонебезпечних або пожежонебезпечних зонах, повинні бути нанесені знаки, що вказують на їх ступінь захисту згідно з чинними стандартами.

6. З'єднання, відгалуження та окінцювання жил проводів і кабелів мають здійснюватися шляхом опресування, зварювання, паяння або за допомогою затискачів.

Місця з'єднання жил проводів і кабелів, а також з'єднувальні та відгалужувальні затискачі повинні мати мінімальний перехідний опір, щоб уникнути їх перегрівання і пошкодження ізоляції стиків. Струм втрат ізоляції стиків повинен бути не більше струму втрат ізоляції цілих жил цих проводів і кабелів.

7. В електропроводках вибухонебезпечних і пожежонебезпечних зон відгалужувальні та з'єднувальні коробки повинні бути закриті кришками з негорючих або важкогорючих матеріалів або оснащені автономними системами пожежогасіння.

8. Улаштування та експлуатація тимчасових електромереж забороняються. Винятком можуть бути тимчасові електромережі, які живлять ілюмінаційні установки, а також електропроводки в місцях проведення будівельних, тимчасових ремонтно-монтажних та аварійних робіт.

Електричне обладнання, машини, апарати, прилади, електрощити зі ступенем захисту оболонок менше ніж IP 44 повинні розміщуватися на відстані не менше ніж 1 м від горючих матеріалів, за винятком матеріалів груп Г1, Г2, або можуть бути оснащені автономними системами пожежогасіння.

У пожежонебезпечних приміщеннях, де на окремих ділянках зберігаються тверді горючі або негорючі в горючій упаковці матеріали, пожежонебезпечною зоною класу П-Па вважається зона в межах не менше ніж 1 м від меж ділянки, призначеної для складування, і над самою ділянкою.

Пожежонебезпечною зоною класу П-ПІІ вважається зона в тих самих межах при розміщенні ділянок складування твердих горючих матеріалів і горючих рідин ззовні (поза будівлями і спорудами).

9. Відстань між світильниками з лампами розжарювання та предметами (конструкціями та конструктивними елементами будинків) з горючих матеріалів, за винятком груп Г1, Г2, повинна бути не менше таких значень:

номінальна потужність Р, Вт	мінімальна відстань, м
100	0,5
300	0,8
500	1,0

Інші види світильників повинні розміщуватися від горючих матеріалів та предметів на відстані не менше ніж 0,5 м, від будівельних конструкцій, що містять горючі матеріали груп горючості Г3, Г4, - не менше ніж 0,2 м, а від конструкцій із горючих матеріалів груп горючості Г1, Г2 - не менше ніж 0,1 м.

У разі неможливості дотримання вказаних відстаней до зазначених матеріалів та предметів (конструкцій та конструктивних елементів будинків) вони повинні бути захищені негорючими теплоізоляційними матеріалами.

10. У разі встановлення світильників на (у) підвісні стелі чи їх облицювання з матеріалів груп горючості Г3, Г4 місця прилягання цих світильників необхідно захищати негорючим теплоізоляційним матеріалом або матеріалом групи горючості Г1.

11. Відстань від кабелів та ізолюваних проводів, прокладених відкрито, до місць відкритого зберігання (розміщення) горючих матеріалів повинна бути не менше ніж 1 м.

У разі відкритого прокладання незахищених проводів та захищених проводів (кабелів) з оболонками з горючих матеріалів відстань від них до горючих основ (конструкцій, деталей) повинна становити не менше ніж 0,01 м. У разі неможливості забезпечити вказану відстань провід (кабель) слід відокремлювати від горючої поверхні шаром негорючого матеріалу, який виступає з кожного боку проводу (кабелю) не менше ніж на 0,01 м.

У разі прихованого прокладання таких проводів (кабелів) їх необхідно ізолювати від горючих основ (конструкцій) суцільним шаром негорючого матеріалу та підтвердити це актом проведення прихованих робіт.

12. Застосування електричних опалювальних приладів у приміщеннях категорій за вибухопожежонебезпекою А та Б забороняється.

13. Температура зовнішньої поверхні електроопалювальних приладів у найбільш нагрітому місці в нормальному режимі роботи не повинна перевищувати +85 градусів.

14. Для опалення будинків та приміщень площею до 50 м², мобільних (інвентарних) будівель можуть застосовуватися масляні радіатори та нагрівальні електропанелі із закритими нагрівальними елементами. Такі радіатори та електропанелі повинні мати справний індивідуальний електрозахист і терморегулятор.

15. Для загального відключення силових та освітлювальних мереж складських приміщень з вибухонебезпечними і пожежонебезпечними зонами будь-якого класу, архівів, книгосховищ та інших подібних приміщень необхідно передбачити встановлення апаратів відключення (вимикачів) поза межами (ззовні) вказаних приміщень на негорючих стінах (перегородках) або на окремих опорах. Спільні апарати відключення (вимикачі) слід розташовувати в ящиках з негорючих матеріалів або в нішах, які мають пристосування для пломбування та замикання на замок.

16. Електрощити, групові електрощити повинні оснащуватися схемою підключення споживачів з пояснювальними написами і вказаним значенням номінального струму апарата захисту (плавкої вставки).

17. Електророзетки, вимикачі, перемикачі та інші подібні апарати повинні встановлюватися на негорючі основи (конструкції) або з підкладанням під них суцільного негорючого матеріалу, що виступає за габарити апарата не менше ніж на 0,01 м.

18. Забороняється:

1) проходження повітряних ліній електропередач та зовнішніх електропроводок над горючими покрівлями, навісами, штабелями лісу, складами пально-мастильних матеріалів, торфу, дров та інших горючих матеріалів;

2) відкрите прокладання електропроводів і кабелів транзитом через пожежонебезпечні і вибухонебезпечні зони будь-якого класу і ближче 1 м і 5 м від них відповідно, а також на сходових клітках;

3) експлуатація кабелів і проводів з пошкодженою або такою, що в процесі експлуатації втратила захисні властивості, ізоляцією;

4) застосування саморобних подовжувачів, які не відповідають вимогам ПУЕ, що встановлюються щодо переносних (пересувних) електропроводок;

5) застосування для опалення приміщення нестандартного (саморобного) електронагрівального обладнання;

6) користування пошкодженими розетками, відгалужувальними та з'єднувальними коробками, вимикачами та іншими електровиробами;

7) підвішування світильників безпосередньо на струмопровідні проводи, обгортання електроламп і світильників папером, тканиною та іншими горючими матеріалами, експлуатація їх зі знятими ковпаками (розсіювачами);

8) використання в пожежонебезпечних зонах світильників з лампами розжарювання без захисного суцільного скла (ковпаків), а також з відбивачами і розсіювачами, виготовленими з горючих матеріалів;

9) складування горючих матеріалів на відстані менше ніж 1 м від електроустаткування та під електрощитами;

10) використання побутових електронагрівальних приладів без негорючих теплоізоляційних підставок та в місцях (приміщеннях), де їх застосування заборонено;

- 11) прокладання на сходових клітках електропроводів і кабелів незалежно від їх напруги, крім електропроводки для освітлення звичайних сходових кліток;
- 12) розміщення в кабельних спорудах будь-яких тимчасових пристроїв, зберігання в них матеріалів та устаткування.
19. У всіх незалежно від призначення приміщеннях, які після закінчення роботи замикаються і не контролюються черговим персоналом, з усіх електроустановок та електроприладів, а також з мереж їх живлення повинна бути знята напруга (за винятком чергового освітлення, протипожежних та охоронних установок, а також електроустановок, що за вимогами технології працюють цілодобово).
20. Замір опору ізоляції і перевірка спрацювання приладів захисту електричних мереж та електроустановок від короткого замикання мають проводитись 1 раз на 2 роки, якщо інші строки не обумовлені ПТЕ.
21. У приміщеннях категорій А, Б, В за вибухопожежною та пожежною небезпекою має бути забезпечено дотримання вимог електричної іскробезпеки згідно з ГОСТ 12.4.124-83 "ССБТ. Средства защиты от статического электричества. Общие технические требования".
22. Не допускається установлювати всередині ліфтових кабін будь-які додаткові електротехнічні пристрої, не передбачені виробником ліфтових кабін.
23. На кожному об'єкті повинен бути встановлений порядок зняття напруги з електрообладнання, силових та контрольних кабелів у разі пожежі. При цьому електроживлення систем пожежної автоматики, протипожежного водопостачання та евакуаційного (аварійного) освітлення не має бути відключене.
24. Усе електрообладнання (корпуси електричних машин, трансформаторів, апаратів, світильників, розподільчих щитів, щитів управління, металеві корпуси пересувних та переносних електроприймачів тощо) підлягає зануленню або заземленню відповідно до вимог ПУЕ.
25. Електродвигуни, світильники, проводи та розподільчі пристрої потрібно регулярно, не рідше ніж один раз на місяць (в запиленних приміщеннях щотижня) очищати від пилу.
26. Забороняється розміщення в кабельних спорудах будь-яких тимчасових пристроїв, зберігання в них матеріалів та устаткування.
27. Для підтримання пристроїв захисту від блискавок у справному стані необхідно регулярно проводити ревізування цих пристроїв: для будівель і споруд I та II категорій захищеності від блискавки - щороку, для III категорії - не рідше ніж 1 раз на 3 роки зі складанням акта, в якому вказувати виявлені дефекти. Усі виявлені у пристроях захисту від блискавок пошкодження та дефекти підлягають негайному усуненню.

28. Власник об'єкта зобов'язаний забезпечити обслуговування та технічну експлуатацію електроустановок, у тому числі електроустановок слабого струму. Особа, призначена відповідальною за їх протипожежний стан (головний енергетик, енергетик, інженерно-технічний працівник (ІТП) відповідної кваліфікації), зобов'язана:

- 1) організувати і проводити планово-профілактичні роботи та профілактичні огляди електрообладнання і електромереж, а також своєчасно усувати порушення, які можуть призвести до пожежі;
- 2) забезпечувати правильність застосування електрообладнання, кабелів, електропроводок залежно від класу пожежо- та вибухонебезпеки, зон і умов навколишнього середовища, а також справність стану апаратів захисту від коротких замикань, перевантажень та інших небезпечних режимів робіт;
- 3) організувати навчання та інструктажі чергового персоналу з питань пожежної безпеки під час експлуатації електроустановок.

29. Перевірка експлуатації електроустаткування об'єктів на відповідність фактичного рівня протипожежного захисту вимогам чинних нормативно-технічних документів проводиться за такими показниками:

- 1) організація і проведення технічного обслуговування та планово-профілактичних робіт;
- 2) відповідність і справність апаратів захисту від статичних розрядів, заземлювальних пристроїв та від небезпечних впливів;
- 3) відповідність підбору і монтажу електрообладнання та електропроводки класам приміщень за зонами згідно з ПУЕ;
- 4) наявність інструкцій про правила експлуатації електрообладнання, знання та виконання їх вимог;
- 5) проведення заміру опору ізоляції в електропроводці, наявність відповідних актів;
- 6) відповідність вимогам ПУЕ аварійного та евакуаційного освітлення.

30. У разі виникнення пожежі в (на) електроустановках (апаратах електров'язку), які мають велику кількість контактів, використовувати порошкові вогнегасники не рекомендується.

31. Кабелі та проводи, які не поширюють горіння, згідно з ГОСТ 12176-89 (МЭК 332-3-82) "Кабели, провода и шнуры. Методы проверки на нераспространение горения" слід застосовувати в пожежонебезпечних зонах будь-якого класу. Забороняється застосування кабелів з горючою поліетиленовою ізоляцією.

2. Опалення

1. Перед початком опалювального сезону теплові мережі, які розташовані у приміщеннях, котельні, теплогенераторні й калориферні установки, печі та інші опалювальні прилади мають бути перевірені й відремонтовані. Несправні опалювальні пристрої не повинні допускатися до експлуатації. Результати перевірок фіксуються у Журналі реєстрації результатів перевірок опалювальних приладів (додаток 4).

Щодо устаткування має бути організовано постійний та періодичний контроль (діагностування) його технічного стану.

2. За технічний стан і контроль за експлуатацією, своєчасний та якісний ремонт опалювальних установок відповідають головний механік або інша особа, призначена відповідним актом організаційно-розпорядчого характеру підрозділу зв'язку, а в цехах, майстернях, на дільницях, у складах, лабораторіях та на окремих об'єктах (підрозділах) - керівники цих підрозділів.

3. Гарячі поверхні теплових мереж, розташованих у приміщеннях, у яких вони можуть створити небезпеку спалахування газів, парів, аерозолів або пилу, треба ізолювати таким чином, щоб температура на поверхні теплоізольованої конструкції була не менше ніж на 20 % нижче температури самоспалахування речовин.

Не допускається експлуатація теплових мереж з просоченою легкозаймистими, горючими або вибухонебезпечними речовинами теплоізоляцією.

4. Топлення печей та котлів у підрозділах зв'язку повинно проводитися призначеними особами, які пройшли протипожежний інструктаж, котрий слід проводити щороку перед опалювальним сезоном.

Режим, час та тривалість топлення печей встановлюються відповідним актом організаційно-розпорядчого характеру підрозділу зв'язку з урахуванням місцевих умов.

5. Топлення печей у будинках та спорудах повинно припинятися не пізніше ніж за дві години до закінчення роботи, а на інших об'єктах з цілодобовим перебуванням людей - за дві години до сну.

6. Очищення димоходів та печей від сажі потрібно проводити перед початком, а також протягом усього опалювального сезону, а саме:

1) опалювальних печей періодичної дії на твердому та рідкому паливі - не рідше ніж один раз на три місяці;

2) печей безперервної дії - не рідше ніж один раз на два місяці;

3) кухонних плит та кип'ятильників - один раз на місяць.

7. Результати очищення димоходів та печей повинні фіксуватися у Журналі реєстрації результатів очищення димоходів та печей (додаток 5).

8. Печі та інші опалювальні прилади повинні мати протипожежні огороження (відступи) від горючих конструкцій, що відповідають вимогам чинних будівельних норм.

Підлога з горючих матеріалів повинна захищатися під топковими дверцятами (топковим отвором) металевим листом розміром 0,7 x 0,5 м, довша сторона якого розташовується уздовж печі.

9. Відстань від печей до товарів, стелажів, шаф та іншого обладнання повинна бути не менше ніж 0,7 м, а від топкових отворів - не менше ніж 1,25 м.

10. На горищах усі димові труби і стіни, в яких проходять димові канали, повинні бути оштукатурені та побілені.

11. Попіл і шлак, які вигрібають з топки, необхідно заливати водою та виносити в спеціально відведені для цього місця.

12. Тверде паливо (дрова, вугілля, кокс, торф) повинно зберігатися у спеціально пристосованих для цієї мети приміщеннях або на спеціально обладнаних майданчиках з урахуванням вимог будівельних норм.

13. У підвальних приміщеннях з горючим перекриттям, а також у підвальних приміщеннях, виходи з яких сполучаються із загальними сходовими клітками (незалежно від межі вогнестійкості перекриття), зберігання дров, вугілля, торфу та інших видів палива забороняється.

14. Під час пічного опалення не допускається:

1) залишати печі, які топляться, без догляду або доручати нагляд за ними малолітнім дітям;

2) користуватися печами, які мають тріщини;

3) розміщати паливо й інші горючі речовини і матеріали безпосередньо перед топковим отвором;

4) зберігати незагашені вуглини та попіл у металевому посуді, встановленому на дерев'яній підлозі або горючій підставці;

5) сушити (складати, підвішувати) на печах одяг, дрова, інші горючі предмети та матеріали;

- 6) застосовувати для розпалювання печей ЛЗР та ГР;
 - 7) топити вугіллям, коксом і газом печі, не пристосовані для цього;
 - 8) використовувати для топлення дрова, довжина яких перевищує розміри топки;
 - 9) топити печі з відкритими дверцятами топки;
 - 10) використовувати вентиляційні та газові канали як димоходи;
 - 11) прокладати димоходи опалювальних печей поверх горючих основ;
 - 12) топити печі під час проведення у приміщеннях масових заходів;
 - 13) залишати паливо безпосередньо перед паливним отвором;
 - 14) зберігати в приміщенні запаси палива, які перевищують добову потребу;
 - 15) опалювати приміщення при відкритих дверцятах топки;
 - 16) прикріплювати до димарів телевізійні та інші антени;
 - 17) висипати непогашений попіл, жужіль та вугілля біля будівель (для цього слід обладнувати спеціально виділені місця);
 - 18) улаштовувати тимчасові опалювальні прилади;
 - 19) використовувати для димових труб азбестоцементні й металеві труби, влаштовувати глиноплетені та дерев'яні димоходи.
15. Застосування пічного опалення у приміщеннях категорій А, Б, В за вибухопожежною та пожежною небезпекою забороняється, крім будівель підрозділів зв'язку, що мають не більше одного поверху.

16. У приміщеннях складів категорій А, Б і В за вибухопожежною та пожежною небезпекою, у коморах та в місцях, відведених для складування горючих матеріалів, у приміщеннях для наповнення і зберігання балонів зі стисненими та скрапленими газами опалювальні прилади потрібно обгороджувати екранами з негорючих матеріалів, які встановлюються на відстані не менше ніж 0,1 м від приладів опалення.

17. Котли опалення повинні встановлюватися у відокремлених приміщеннях з конструкціями із негорючих матеріалів, які мають самостійний вихід.

18. Димові труби котлів, які працюють на твердому паливі, слід обладнувати іскрогасниками.

19. Біля кожної форсунки котельної або теплогенеруючої установки, яка працює на рідкому паливі, повинен бути встановлений піддон з піском, а на паливопровід - не менше ніж два вентиля (по одному біля топки та біля резервуара з паливом).

20. Паливо слід зберігати у резервуарах у спеціально пристосованих для цього приміщеннях або на спеціально виділених майданчиках.

21. У приміщеннях котелень припустиме встановлення витратних баків закритого типу для рідкого палива:

1) у вбудованих котельнях - об'ємом не більше 1 м^3 (для мазуту);

2) в окремо розташованих котельнях - об'ємом не більше 5 м^3 (для мазуту) або 1 м^3 (для легкого нафтового палива).

22. У приміщеннях котелень та інших теплогенеруючих установок підрозділів зв'язку забороняється:

1) допускати до роботи осіб, які не пройшли навчання з пожежно-технічного мінімуму та не отримали відповідних кваліфікаційних посвідчень, а також залишати без догляду працюючі котли і нагрівники;

2) експлуатувати установки у разі підтікання рідкого палива або витікання газу із системи паливоподачі;

3) розпалювати установки без їх попередньої продувки;

4) подавати паливо, коли форсунки або газові пальники згасли;

5) працювати при зіпсованих або відключених приладах контролю й регулювання, а також за їх відсутності;

6) зберігати ЛЗР та ГР;

- 7) доручати стороннім особам нагляд за роботою котлів;
- 8) виконувати роботи, які не пов'язані з обслуговуванням котельної установки;
- 9) допускати до котельні сторонніх осіб;
- 10) користуватися видатковими баками, які не мають пристрою для вилучення палива до аварійної ємності (безпечного місця) у разі пожежі;
- 11) користуватися гумовими або іншими горючими трубопроводами для подавання палива до форсунки;
- 12) працювати за несправної автоматики контролю за режимом опалення;
- 13) сушити спецодяг, взуття, інші матеріали на котлах та паропроводах.

23. У літній пожежонебезпечний період під час сильного вітру використовувати печі і котельні установки, які працюють на твердому паливі, забороняється.

24. За потреби улаштування металевих печей в автомобілях для перевезення ремонтних бригад (працівників) необхідно схему влаштування погодити із СПБ. При цьому:

висота ніжок печей повинна бути не менш як 0,2 м;

горючу підлогу під печами необхідно обшити листовим залізом по азбесту з виступом 0,1 м;

димова труба при переході через покриття повинна мати протипожежну перетинку та виступати над покрівлею не менш як на 0,5 м і мати захисний зонтик.

25. Газові опалювальні котли, опалювальні апарати та місткі газові водонагрівники слід установлювати біля стін з негорючих матеріалів або біля стін, захищених негорючими (важкогорючими) матеріалами, на відстані не менш як 0,1 м.

26. У разі встановлення газових плит біля стін (перегородок з горючих матеріалів) такі стіни (перегородки) необхідно ізолювати негорючими матеріалами. Ізоляція повинна виступати за габарити плити не менше ніж на 0,1 м з кожного боку і не менше ніж 0,8 м зверху.

Відстань від плити до ізолюваних негорючими матеріалами стін (перегородок) повинна бути не менше ніж 0,1 м, а стін (перегородок з горючих матеріалів) - не менш як 1 м.

27. Меблі й інші предмети (вироби) з горючих матеріалів слід установлювати не ближче ніж за 0,2 м від газових приладів.

28. Забороняється:

1) застосовувати вогонь для виявлення витoku газу з газопроводів;

2) користуватися газовими пальниками та приладами в разі їх несправності або несправності газопроводів та арматури.

3. Електричне опалення

1. Приміщення категорій А та Б за вибухопожежонебезпекою не опалюють електричними приладами.

У разі застосування електронагрівальних приладів у пожежонебезпечних зонах будь-якого класу згідно з умовами виробництва електронагрівальні прилади мають бути захищеними від контакту з горючими матеріалами і встановлюватись на поверхні з негорючого матеріалу. Температура зовнішньої поверхні електроопалювальних приладів у найбільш нагрітому місці в нормальному режимі роботи не повинна перевищувати 85° С.

Пожежонебезпечні зони складських приміщень не опалюють електричними приладами.

2. Відстань від приладів електроопалення до горючих матеріалів і будівельних конструкцій повинна становити не менш як 0,25 м.

3. Електричні повітрянагрівачі та опалювальні прилади повинні розміщуватись так, щоб до них був забезпечений вільний доступ для огляду та очищення.

Усі поверхні нагрівальних приладів у виробничих приміщеннях зі значним виділенням горючого пилу повинні бути гладкими для зручності очищення.

4. Застосовують лише електричні опалювальні прилади заводського виготовлення.

5. Опалювальні електроприлади перед початком опалювального сезону слід перевірити та за потреби відремонтувати або замінити.

6. Забороняється:

- 1) складати спецодяг, промаслені речі, горючі матеріали і предмети на електричні опалювальні прилади і сушити їх там;
 - 2) експлуатувати електричні опалювальні прилади, які не мають протипожежних відступів від горючих конструкцій будівель, а також підставок із негорючих матеріалів;
 - 3) залишати увімкненими електричні опалювальні прилади без нагляду.
7. Для опалення невеликих приміщень (крім вибухонебезпечних) можна застосовувати масляні радіатори та електронагрівачі із закритими нагрівальними елементами. Вони повинні мати індивідуальний електрозахист і терморегулятори.
8. Електричні обігрівальні прилади в інвентарних будівлях мобільного типу слід установлювати на відстані не менш як 1 м від горючих матеріалів або відгороджувати від них екранами з негорючих матеріалів.
9. Електронагрівальні прилади можна включати в електромережу тільки зі справними штепсельними з'єднаннями.

4. Калориферне (повітряне) опалення

1. Галузь застосування калориферних установок визначається вимогами чинних будівельних норм.
2. Перед початком опалювального сезону калориферні установки слід перевірити і відремонтувати. Експлуатація несправних установок неприпустима.
3. Під час експлуатації калориферів слід:
 - 1) постійно утримувати у справному стані контрольно-вимірювальні прилади;
 - 2) зашпарувати негорючими матеріалами виявлені шпарини між калориферами та будівельними конструкціями камер;
 - 3) забезпечити відстань між калориферами і конструкціями з горючих матеріалів не менш як 1,5 м за наявності вогневого або електричного підігрівання і не менш як 0,1 м, якщо теплоносіями є вода або пара;
 - 4) стежити за тим, щоб транзитні канали, якими подається нагріте у калорифері повітря, не мали отворів, крім призначених для подавання повітря в приміщення;

5) систематично очищати калорифери від забруднення пневматичним або гідравлічним способом.

5. Вентиляція і кондиціонування

1. Системи вентиляції і кондиціонування повітря повинні відповідати вимогам чинних будівельних норм.

2. Черговий персонал, який здійснює нагляд за вентиляційними установками (майстер, слюсар), зобов'язаний проводити планові профілактичні огляди вентиляторів, повітроводів, вогнезатримувальних пристроїв, камер зрошення, заземлювальних пристроїв і вживати заходів до усунення будь-яких несправностей в їх роботі, що можуть призвести до виникнення та розповсюдження пожежі.

3. Не допускається робота технологічного обладнання у вибухопожежонебезпечних та пожежонебезпечних приміщеннях при несправних або відключених гідрофільтрах, сухих фільтрах, пиловсмоктувальних, пиловловлювальних (каменевловлювачі або магнітні вловлювачі) та інших пристроях систем вентиляції.

У тамбурах-шлюзах при приміщеннях категорій А і Б, у яких виділяються вибухонебезпечні пари, гази та пил, слід постійно (на весь період роботи, зберігання товарів, речовин) забезпечувати необхідне циркулювання повітря.

4. Повітря, що містить горючий пил або горючі відходи, повинно очищуватися до надходження у вентилятор.

5. Усі металеві повітроводи, трубопроводи, фільтри та інше обладнання витяжних установок, що транспортують горючі та вибухонебезпечні речовини, повинні бути заземлені та захищені від статичної електрики, а також мати пристрої для очищення.

6. Під час експлуатації вентиляційних систем забороняється:

1) відключати або знімати вогнезатримувальні пристрої;

2) випалювати накопичені в повітроводах, зонтах жирів відкладення та інші горючі речовини;

3) закривати витяжні канали, отвори й решітки;

4) залишати двері вентиляційних камер відчиненими, зберігати в камерах різні матеріали та устаткування;

- 5) використовувати припливно-витяжні повітроводи й канали для відведення газів від приладів опалення, газових колонок, кип'ятильників та інших нагрівальних приладів;
- 6) складувати впритул (на відстані менш як 0,5 м) до повітроводів і устаткування горючі матеріали або негорючі матеріали в горючій упаковці;
- 7) видаляти за допомогою однієї системи відсосів різні гази, пари, пил та інші речовини, котрі при змішуванні можуть спричинювати спалахи, горіння або вибух;
- 8) експлуатувати переповнені циклони.

6. Системи централізованого водовідведення і теплові мережі

1. Скидання (зливання) промислових стоків, які містять ЛЗР та ГР, речовин, що у взаємодії з водою виділяють вибухопожежонебезпечні гази, у систему централізованого водовідведення (каналізацію) забороняється.
2. Система централізованого водовідведення для відведення промислових стоків за всією довжиною повинна бути закрита та виконана з негорючих матеріалів.
3. Для запобігання розповсюдженню вогню під час пожежі промислові системи централізованого водовідведення повинні бути обладнані гідравлічними затворами.
4. Системи централізованого водовідведення та гідрозатвори необхідно періодично оглядати й очищати. Кришки оглядових колодязів систем централізованого водовідведення повинні бути постійно закритими, а на складах ЛЗР та ГР мати пофарбування, яке вирізняється. Для вказання місць розташування оглядових колодязів установлюються покажчики їх місцезнаходження.

Системи централізованого водовідведення мають обладнуватися вентиляцією відповідно до чинних будівельних норм.

5. Забороняється:

- 1) експлуатувати виробничу каналізацію з несправними або неправильно виконаними гідрозатворами;
- 2) об'єднувати потоки різних промислових потоків, які можуть в разі змішування утворювати й виділяти вибухонебезпечні суміші;

3) використовувати для освітлення гідрозатворів і колодязів ліхтарі, факели та інші види відкритого вогню.

6. Зовнішні поверхні теплових мереж, що розміщені в приміщеннях, де вони можуть створити небезпеку спалахування газів, парів, аерозолів або пилу, необхідно ізолювати таким чином, щоб температура на їх поверхні була не менше ніж на 20 % нижчою за температуру самоспалахування речовин.

7. Не допускається експлуатація теплових мереж із пошкодженою або просоченою нафтопродуктами теплоізоляцією.

7. Газове обладнання

1. Застосовувати вогонь для виявлення витіку газу з газопроводів, а також користуватися газовими пальниками й приладами в разі несправності їх чи несправності газопроводів та арматури забороняється.

2. Виявивши у приміщенні запах газу, слід негайно припинити його подавання, викликати аварійну газову службу і провітрити приміщення. До усунення несправності у приміщенні забороняється запалювати сірники, курити, застосовувати відкритий вогонь, вмикати та вимикати електроприлади.

3. Меблі та інші вироби (предмети) з горючих матеріалів слід установлювати не ближче ніж за 0,2 м від газових приладів.

8. Ліфти та підйомники

1. Не допускається використовувати ліфти та підйомники з метою евакуації (за винятком спеціальних пожежних ліфтів).

Ліфти та підйомники у разі пожежі повинні функціонувати відповідно до вимог чинних державних стандартів.

2. Порядок використання спеціальних ліфтів, призначених для перевезення пожежних підрозділів, повинен бути регламентований відповідно до вимог чинних державних стандартів.

3. Установлювати всередині ліфтових кабін будь-які додаткові електротехнічні пристрої (електророзетки, електродзвінки тощо), не передбачені технічними умовами на ці ліфтові кабінки, не допускається.

V. Вимоги до утримання технічних засобів протипожежного захисту

1. Системи протипожежного захисту, засоби зв'язку

1. Керівники підрозділів зв'язку та уповноважені ними особи, а також орендарі згідно з вимогами цих Правил для забезпечення утримання систем протипожежного захисту (далі - СПЗ) в справному стані зобов'язані:

1) розробляти комплексні заходи щодо забезпечення утримання СПЗ відповідно до вимог технічного обслуговування (далі - ТО), впроваджувати досягнення науки і техніки, позитивний досвід у цій галузі;

2) відповідно до вимог нормативних документів з питань утримання СПЗ розробляти і затверджувати положення, інструкції та інші документи, здійснювати постійний контроль за їх дотриманням;

3) забезпечувати дотримання вимог технічних регламентів та чинних нормативних документів;

4) організовувати вивчення працівниками, які здійснюють контроль за експлуатацією СПЗ, відповідних будівельних норм;

5) своєчасно надсилати Повідомлення про спрацювання СПЗ або її вимкнення (додаток 6), а також про вжиті у зв'язку з цим заходи із забезпечення пожежної безпеки об'єкта, який захищається.

2. Усі СПЗ мають бути справними і утримуватися в постійній готовності до виконання роботи. Несправності, які впливають на працездатність СПЗ, повинні усуватися негайно, інші несправності усуваються в передбачені регламентом строки, при цьому необхідно робити записи у Журналі обліку робіт щодо підтримання експлуатаційної придатності і ремонту (планового та позапланового) системи СПЗ (додаток 7) та Журналі обліку санкціонованих та несанкціонованих спрацьовувань (відмов, несправностей) СПЗ (додаток 8).

3. Компоненти СПЗ перевіряються на їх відповідність технічним умовам виробників і чинним нормативним документам. За результатами вказаного технічного обстеження складається Акт технічного обстеження системи протипожежного захисту (додаток 9). Устаткування та обладнання, параметри яких не відповідають заявленим у паспортах виробників і чинних нормативних документах, повинні замінюватись. У разі відсутності резервних виробів СПЗ підлягає демонтажу і заміні.

4. Регламентні роботи з підтримання експлуатаційної придатності та планово-попереджувального ремонту повинні визначатися на кожний вид систем і виконуватися відповідно до Плану-графіка з підтримання експлуатаційної придатності СПЗ на відповідний рік (додаток 10), що розробляється на підставі вимог пункту 3 цієї глави.

5. У приміщенні пожежного поста та в інших місцях розміщення приладів систем пожежної сигналізації та вузлів керування СПЗ має бути розміщено інструкцію про порядок дій чергового (оперативного) персоналу на випадок появи сигналів про пожежу або про несправність в СПЗ.

6. Переведення систем з автоматичного режиму на ручний не допускається, за винятком випадків, обумовлених у чинних нормативних документах.
 7. Пристрої ручного пуску СПЗ мають бути опломбовані, захищені від несанкціонованого приведення у дію та від механічних пошкоджень і встановлюватися у доступному місці поза можливою зоною негативного впливу на людину небезпечних факторів пожежі та вогнегасної речовини.
 8. Прилади приймально-контрольні пожежні (далі - ППКП) мають бути опломбовані.
 9. У приміщенні пожежного поста, де встановлено ППКП, оперативним (черговим) персоналом повинен щодня вестися Журнал здавання-приймання чергувань оперативним (черговим) персоналом (додаток 11).
 10. У кожному підрозділі зв'язку для забезпечення надійного пожежного нагляду відповідним актом організаційно-розпорядчого характеру призначається відповідальна особа з числа інженерно-технічного персоналу, яка відповідає за:
 - 1) проведення щоденного огляду СПЗ та передавального устаткування системи передавання тривожних сповіщень (далі - СПТС);
 - 2) зберігання проектної документації на монтування СПЗ, журналів реєстрації обліку робіт щодо підтримання експлуатаційної придатності і ремонту (планового та позапланового) СПЗ, СПТС та актів прийняття їх в експлуатацію;
 - 3) інформування у разі візуального виявлення несправності СПЗ центру приймання тривожних сповіщень.
 11. Якщо для захисту окремих пожежонебезпечних ділянок у приміщеннях, які згідно з нормативно-технічними документами не підлягають обов'язковому оснащенню автоматичними системами пожежогасіння, застосовують автономні системи пожежогасіння, ці приміщення можуть забезпечуватися первинними засобами пожежогасіння на 50 % їх норм належності для цих приміщень.
 12. Сигнали про спрацювання СПЗ об'єктів підрозділів зв'язку виводяться на пульти пожежного спостерігання або на віддалену станцію моніторингу пожежної тривоги і несправності, яка створюється на базі підрозділу зв'язку в спеціальному приміщенні з цілодобовим перебуванням чергового персоналу чи організації, що здійснює технічне обслуговування відповідно до договору про технічне обслуговування СПЗ підрозділів зв'язку.
- Черговий персонал станції моніторингу пожежної тривоги і несправності підрозділу зв'язку здійснює приймання та оброблення сигналів пожежної тривоги, вживає подальших заходів щодо оперативного реагування на них.

Станції моніторингу пожежної тривоги і несправності на базі диспетчерських систем моніторингу підрозділу зв'язку не підлягають обов'язковій сертифікації в УкрСЕПРО. Моніторинг пожежної тривоги і несправності не потребує отримання ліцензії на нагляд за пожежною автоматикою об'єктів підрозділу зв'язку.

13. ТО СПЗ слід проводити відповідно до вимог чинних будівельних норм та нормативно-технічних документів підприємств-виробників.

14. Будинки, приміщення та споруди повинні обладнуватися СПЗ та СПТС відповідно до вимог цих Правил, чинних будівельних норм та інших нормативно-технічних документів.

2. Система протипожежного водопроводу

1. Зовнішній протипожежний водопровід повинен відповідати таким вимогам:

1) відповідальними за технічний стан пожежних гідрантів, установлених на мережі водопроводу населених пунктів, є відповідні служби (організації, установи), які утримують ці мережі водопроводу, а на території підрозділів зв'язку - їх власники або орендарі;

2) пожежні гідранти та пожежні резервуари повинні бути справними і утримуватися таким чином, щоб забезпечити безперешкодний забір води пожежними автомобілями;

3) у разі відключення ділянок водопровідної мережі та гідрантів або зменшення тиску мережі нижче за потрібний необхідно сповіщати про це пожежно-рятувальні підрозділи;

4) для контролю працездатності мережі систем зовнішнього протипожежного водопроводу необхідно 1 раз на рік проводити випробування на тиск та витрату води з оформленням Акта випробування водогінної мережі на водовіддачу для потреб зовнішнього пожежогасіння (додаток 12). Випробування водопроводу повинно проводитися також після кожного ремонту, реконструкції або підключення нових споживачів до мережі водопроводу;

5) кришки люків колодязів підземних пожежних гідрантів повинні бути пофарбовані в червоний колір.

Кришки люків колодязів підземних пожежних гідрантів повинні бути очищені від бруду, льоду і снігу, у холодний період утеплені, а стояки звільнені від води;

б) стан джерел протипожежного водопостачання (пожежні гідранти, пожежні водоймища, водонапірні вежі, градирні, пожежні пірси) повинен перевірятися зовнішнім оглядом один раз на півроку (січень, липень). Перевірка працездатності пожежних гідрантів з пуском води повинна проводитися два рази на рік (квітень - травень, вересень - жовтень).

Результати зовнішнього огляду та перевірки працездатності пожежних гідрантів, розташованих у підрозділі зв'язку, записують у Журнал перевірки технічного стану пожежних гідрантів і водоймищ (додаток 13).

Заборонено за температури -5°C і нижче відкривати кришки пожежних гідрантів для їх зовнішнього огляду.

Перевірка працездатності пожежних гідрантів повинна проводитися особами, що відповідають за їх технічний стан;

7) витрачений під час гасіння пожежі протипожежний запас води з резервуарів має бути відновлений в установлений строк;

8) пожежні резервуари (водойми) та їх обладнання повинні бути захищені від замерзання води. Узимку для забирання води з відкритих вододжерел слід встановлювати утеплені ополонки розміром не менше ніж $0,6 \times 0,6$ м, які мають утримуватися у зручному для використання стані;

9) підтримання у постійній готовності штучних водойм, водозабірних пристроїв, під'їздів до вододжерел покладається на власника (орендаря) підрозділу зв'язку;

10) біля місць розташування пожежних гідрантів і водойм повинні бути встановлені (відповідальні за встановлення - згідно з підпунктом 9 цього пункту) покажчики (об'ємні зі світильником або плоскі із застосуванням світловідбивних покриттів):

для пожежного гідранта - з нанесенням літерного індексу "ПГ", цифрового позначення відстані в метрах від покажчика до гідранта та внутрішнього діаметра трубопроводу в міліметрах, зазначенням виду водопровідної мережі (тупикова чи кільцева);

для пожежної водойми - з нанесенням літерного індексу "ПВ", цифрового позначення запасу води в кубічних метрах та кількості пожежних автомобілів, котрі можуть одночасно встановлюватися на майданчику біля водойми;

11) водонапірні башти повинні бути забезпечені під'їздом з твердим покриттям і пристосовані для відбору води пожежно-рятувальною технікою у будь-яку пору року. На корпус водонапірної башти слід наносити позначення, яке вказує на місце розташування пристрою для забирання води пожежно-рятувальною технікою;

12) не допускається використовувати для побутових, виробничих та інших господарських потреб протипожежний запас води, що зберігається в резервуарах, водонапірних баштах, водоймах та інших ємностях.

2. Система внутрішнього протипожежного водопроводу повинна відповідати таким вимогам:

- 1) внутрішні пожежні кран-комплекти слід установлювати в доступних місцях, при цьому їх розміщення не повинно заважати евакуації людей;
- 2) кожен пожежний кран-комплект має бути укомплектований пожежним рукавом однакового з ним діаметра та стволом, кнопкою дистанційного запуску пожежних насосів (за наявності таких насосів), а також важелем для полегшення відкривання вентиля. Елементи з'єднання пожежного крана, рукавів та ручного пожежного ствола мають бути однотипними;
- 3) пожежний плоскоскладальний рукав необхідно утримувати сухим, складеним у "гармошку" або подвійну скатку, приєднаним до крана та ствола і не рідше одного разу на шість місяців розгортати та згортати наново;
- 4) у вибухопожежонебезпечних приміщеннях за наявності пилу пожежні крани повинні бути укомплектовані пожежними стволами, що подають воду як суцільним струменем, так і розпиленням;
- 5) пожежні кран-комплекти повинні розміщуватись у вбудованих або навісних шафках, які мають отвори для провітрювання і пристосовані для опломбування та візуального огляду їх без розкривання. При виготовленні шаф рекомендується передбачати в них місце для зберігання двох вогнегасників. На дверцята шаф, в яких знаходяться вогнегасники, мають бути нанесені відповідні покажчики згідно з ДСТУ ISO 6309:2007 та ГОСТ 12.4.026-76 "ССБТ. Цвета сигнальные и знаки безопасности";
- 6) спосіб установлення пожежного кран-комплекту повинен забезпечувати зручність повертання вентиля та приєднання рукава. Напрямок осі вихідного отвору патрубка пожежного крана повинен унеможливити різкий залом пожежного рукава у місці його приєднання;
- 7) на дверцятах пожежних шафок із зовнішнього боку після літерного індексу "ПК" повинні бути вказані порядковий номер крана та номер телефону для виклику пожежно-рятувальних підрозділів;
- 8) пожежні кран-комплекти не рідше одного разу на шість місяців підлягають технічному обслуговуванню і перевірці на працездатність шляхом пуску води з реєстрацією результатів перевірки у Журналі обліку та технічного обслуговування внутрішніх пожежних кранів та рукавів (додаток 14). Пожежні кран-комплекти повинні постійно бути справними і доступними для використання;

9) зовнішні патрубки з приєднаними головками, засувки, зворотні клапани для приєднання рукавів пожежних машин повинні утримуватись у справному стані;

10) у неопалюваних приміщеннях узимку вода з внутрішнього протипожежного водопроводу повинна зливатися. При цьому біля пожежних кран-комплектів повинні бути написи (таблички) про місце розташування і порядок відкривання відповідної засувки або пуску насоса. З порядком відкривання засувки або пуску насоса необхідно ознайомити всіх працівників цього об'єкта;

11) за наявності в неопалюваному приміщенні (будинку) трьох і більше пожежних кран-комплектів на сухотрубній мережі внутрішнього протипожежного водопроводу в утепленому місці на ввіді необхідно встановлювати засувку з електроприводом. Її відкриття та пуск насоса слід здійснювати дистанційно за допомогою пускових кнопок, установлених усередині шафок пожежних кран-комплектів.

3. Насосні станції повинні відповідати таким вимогам:

1) у приміщенні насосної станції мають бути розміщені загальна схема протипожежного водопостачання та схема об'язки насосів. На кожній засувці і кожному пожежному насосі-підвищувачі повинна бути інформація про їх призначення. Порядок увімкнення насосів-підвищувачів визначається інструкцією;

2) приміщення насосних станцій мають опалюватися, у них забороняється зберігання сторонніх предметів та устаткування;

3) трубопроводи й насоси необхідно фарбувати у відповідний колір згідно з ГОСТ 12.4.026-76 "ССБТ. Цвета сигнальные и знаки безопасности", ГОСТ 14202-69 "Трубопроводы промышленных предприятий. Опознавательная окраска, предупреждающие знаки и маркировочные щитки";

4) електрифіковані засувки мають перевірятися не рідше двох разів на рік, а пожежні насоси - щомісяця й утримуватись у постійній експлуатаційній готовності. Не рідше одного разу на місяць повинна перевірятися надійність переведення пожежних насосів з основного на резервне електропостачання (у тому числі від дизельних агрегатів) з реєстрацією результатів у Журналі реєстрації результатів перевірок надійності переведення пожежних насосів з основного на резервне електропостачання (додаток 15);

5) біля входу в приміщення насосної станції слід розміщувати напис (табло) "Пожежна насосна станція" з освітленням уночі;

6) якщо на насосній станції немає постійного чергового персоналу, приміщення повинно замикатися на замок, а місце зберігання ключів - зазначатися написом на дверях.

3. Протипожежна техніка. Первинні засоби пожежогасіння

<http://yurist-online.org/>

1. Використання пожежної техніки, у тому числі пожежного обладнання, інвентарю та інструменту, для господарських, виробничих та інших потреб, не пов'язаних з пожежогасінням або навчанням протипожежних формувань, забороняється.

2. Пересувна пожежно-рятувальна або пристосована для пожежогасіння техніка має утримуватися в опалюваних (з температурою середовища не нижче ніж 10° С) пожежних депо або спеціально призначених для цього приміщеннях (боксах), котрі повинні мати освітлення, телефонний зв'язок, тверде покриття підлоги, утеплені ворота, інші пристрої та обладнання, необхідні для забезпечення нормальних і безпечних умов роботи.

Місця стоянки кожного автомобіля в боксах позначаються білими лініями на підлозі, а біля задніх коліс автомобілів устанавлюються упори.

3. Пожежно-рятувальні автомобілі або мотопомпи, що надійшли у підрозділ зв'язку (нові чи після ремонту), до початку їх застосування повинні пройти обкатку. Обкатка виконується відповідно до інструкції заводу-виробника.

4. За кожним пожежним автомобілем, кожною мотопомпою, пристосованою (переобладнаною) для пожежогасіння технікою закріплюється водій (моторист), який пройшов спеціальну підготовку.

На пожежні автомобілі та мотопомпи повинні бути визначені бойові обслуги.

5. Пожежно-рятувальні автомобілі, мотопомпи та причепи, уведені в експлуатацію (поставлені на бойове чергування або в резерв), повинні бути у повній готовності до виїзду (застосування) за тривою: бути справними, мати повний комплект придатного до застосування пожежно-технічного оснащення, бути заправленими паливом, мастильними матеріалами, забезпеченими запасом вогнегасних речовин.

6. Перевірку стану агрегатів, у тому числі спецагрегатів, пожежної техніки із запуском двигуна необхідно проводити щодня з реєстрацією результатів у Журналі перевірок стану агрегатів пожежної техніки із запуском двигуна (додаток 16), який зберігається у приміщенні, де встановлена ця техніка.

7. Територія підрозділів зв'язку, будинки, споруди, приміщення, технологічні установки повинні бути забезпечені первинними засобами пожежогасіння: вогнегасниками, ящиками з піском, бочками з водою, покривалами з негорючого теплоізоляційного матеріалу, пожежними відрами, совковими лопатами, пожежним інструментом, які використовуються для локалізації і ліквідації пожеж у їх початковій стадії розвитку.

Ця вимога стосується також будівель, споруд та приміщень, обладнаних будь-якими типами систем пожежогасіння, пожежної сигналізації або внутрішніми пожежними кран-комплектами.

До початку експлуатації об'єкти (будинки, споруди, приміщення, технологічні установки) повинні бути забезпечені первинними засобами пожежогасіння згідно з Типовими нормами належності вогнегасників, затвердженими наказом Міністерства України з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту

населення від наслідків Чорнобильської катастрофи від 02 квітня 2004 року N 151, зареєстрованими у Міністерстві юстиції України 29 квітня 2004 року за N 554/9153 (далі - НАПБ Б.03.001-2004).

8. Під час вибору первинних засобів пожежогасіння потрібно враховувати фізико-хімічні та пожежонебезпечні властивості горючих речовин і матеріалів, їх взаємодію з вогнегасними речовинами, а також площу виробничих приміщень, відкритих майданчиків та установок.

9. Необхідна кількість первинних засобів пожежогасіння повинна визначатися особою, відповідальною за пожежну безпеку на об'єкті, окремо для кожного поверху та приміщення.

Якщо в одному приміщенні знаходяться декілька різних за пожежною небезпекою виробництв, не відділених одне від одного протипожежними стінами, всі ці приміщення повинні забезпечуватись вогнегасниками, пожежним інвентарем та іншими видами засобів пожежогасіння за нормами найбільш небезпечного виробництва.

10. Вибір типу та визначення необхідної кількості вогнегасників слід здійснювати відповідно до НАПБ Б.03.001-2004.

11. Для зазначення місцезнаходження первинних засобів пожежогасіння слід установлювати вказівні знаки згідно з ДСТУ ISO 6309:2007, ГОСТ 12.4.026-76 "ССБТ. Цвета сигнальные и знаки безопасности". Знаки повинні бути розміщені на видимих місцях на висоті 2 - 2,5 м від рівня підлоги як усередині, так і поза приміщеннями (за потреби).

12. Розміщення та експлуатація вогнегасників повинні здійснюватися згідно з вимогами Правил експлуатації вогнегасників, затверджених наказом Міністерства України з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи від 02 квітня 2004 року N 152, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 29 квітня 2004 року за N 555/9154 (далі - НАПБ Б.01.008-2004).

Переносні вогнегасники повинні розміщуватися шляхом:

навішування на вертикальні конструкції на висоті не більше ніж 1,5 м від рівня підлоги до нижнього торця вогнегасника і на відстані від дверей, достатній для їх повного відчинення;

установлювання в пожежні шафи поруч з пожежними кранами, у спеціальні тумби, на підставки або на пожежні щити (стенди).

13. Для розміщення первинних засобів пожежогасіння у виробничих, складських, допоміжних приміщеннях, будинках, спорудах, а також на території підприємств повинні встановлюватися спеціальні пожежні щити (стенди).

14. Пожежні щити (стенди) повинні встановлюватись на території об'єкта площею більше ніж 200 м² з розрахунку один щит (стенд) на 5000 м² захищеної площі.

15. До комплекту засобів пожежогасіння, які розміщуються на пожежному щиті, входять: вогнегасники - 3 штуки, ящик з піском - 1 штука, покривало з негорючого теплоізоляційного матеріалу або повсті розміром 2 х 2 м - 1 штука, гаки - 3 штуки, лопати - 2 штуки, ломи - 2 штуки, сокири - 2 штуки.

16. На пожежних щитах (стендах) повинні розміщуватися ті первинні засоби пожежогасіння, які можуть застосовуватися в цих приміщеннях, спорудах, установках.

17. Пожежні щити (стенди) та засоби пожежогасіння повинні бути пофарбовані у відповідні кольори згідно з ГОСТ 12.4.026-76 "ССБТ. Цвета сигнальные и знаки безопасности".

Склади пиломатеріалів, тари та волокнистих матеріалів потрібно забезпечувати необхідною (понаднормовою) кількістю пожежних щитів з набором первинних засобів пожежогасіння згідно з місцевими умовами.

18. На пожежних щитах (стендах) необхідно вказувати їх порядкові номери та номер телефону для виклику пожежно-рятувальних підрозділів.

Порядковий номер пожежного щита вказують після літерного індексу "ПЩ".

19. Пожежні щити (стенди) повинні забезпечувати:

1) захист вогнегасників від потрапляння прямих сонячних променів, а також захист знімних комплектуючих виробів від використання не за призначенням (для щитів та стендів, установлюваних поза приміщеннями);

2) зручність та оперативність зняття закріплених на щиті (стенді) комплектуючих виробів.

20. Немеханізований пожежний ручний інструмент, розміщений на об'єкті у складі комплектації пожежних щитів (стендів), підлягає періодичному обслуговуванню, яке передбачає такі операції:

1) очищення від пилу, бруду та слідів корозії;

2) відновлення фарбування з урахуванням вимог стандартів;

3) випрямлення ломів і суцільнометалевих гаків для усунення залишкових деформацій після використання;

4) відновлення потрібних кутів загострення інструмента з дотриманням вимог стандартів.

21. Вогнегасники слід встановлювати у легкодоступних та видних місцях, а також у пожежонебезпечних місцях, де найбільш вірогідна поява осередків пожежі. При цьому необхідно забезпечити їх захист від потрапляння прямих сонячних променів та дії опалювальних та нагрівальних приладів.

22. Відстань між місцями розташування вогнегасників не повинна перевищувати:

1) 15 м - для приміщень категорій А, Б, В (горючі гази та рідини);

2) 20 м - для приміщень категорій В, Г, а також для громадських будівель та споруд.

23. Пожежні щити (стенди), інвентар, інструмент, вогнегасники в місцях установлення не повинні створювати перешкод під час евакуації.

24. Навішування вогнегасників на кронштейни, розміщення їх у тумбах або пожежних шафах має забезпечувати можливість прочитування маркувальних написів на корпусі.

25. Технічне обслуговування вогнегасників слід проводити відповідно до НАПБ Б.01.008-2004, а також ДСТУ 4297-2004 "Технічне обслуговування вогнегасників. Загальні технічні вимоги".

26. Вогнегасники, які експлуатуються, повинні мати:

1) облікові (інвентарні) номери за прийнятою на об'єкті системою нумерації;

2) пломби на пристроях ручного пуску;

3) бирки та маркувальні написи на корпусі, червоне сигнальне пофарбування згідно з державними стандартами.

27. Використані вогнегасники, а також вогнегасники із зірваними пломбами необхідно негайно направляти на технічне обслуговування.

28. На технічне обслуговування з об'єкта одночасно дозволяється відправляти не більше 50 % вогнегасників.

29. Облік, заряджання та випробування вогнегасників (за винятком вогнегасників, що розташовані на транспортних засобах) виконуються штатною (позаштатною) СПБ підрозділів зв'язку. Облік, заряджання та випробування вогнегасників, що розташовані на транспортних засобах, виконуються підрозділами (службою) автотранспортного забезпечення підрозділів зв'язку.

30. Визначення потреби підрозділів зв'язку у вогнегасниках, а також планування їх закупівлі здійснюються:

- 1) штатною (позаштатною) СПБ - на об'єкти;
- 2) підрозділами (службою) автотранспортного забезпечення - на транспортні засоби.

31. Вогнегасники, встановлені за межами приміщень або в неопалюваних приміщеннях та не призначені для експлуатації при мінусовій температурі, на холодний період повинні зніматися. У такому разі на пожежних щитах та стендах повинна розміщуватися інформація про місце розташування найближчого вогнегасника. Зазначена інформація стосовно перенесення вогнегасників відображається в Журналі обліку вогнегасників (додаток 17).

Допускається збереження вогнегасників у холодний період у спеціальних тепляках, заглиблених у землю й утеплених матами із соломи чи сухими ошурками.

32. Відповідальними за своєчасне і повне оснащення об'єктів вогнегасниками та іншими засобами пожежогасіння, забезпечення їх технічного обслуговування, навчання працівників правилам користування вогнегасниками є власники цих об'єктів (або орендарі згідно з договором оренди).

33. Пожежні покривала повинні мати розмір не менше ніж 1 x 1 м. Їх призначено для гасіння невеликих осередків пожеж у разі займання речовин, горіння яких не може відбуватися без доступу повітря. У місцях застосування та зберігання ЛЗР та ГР мінімальні розміри пожежних покривал збільшуються до 2 x 1,5 м та 2 x 2 м відповідно. Пожежні покривала придатні для гасіння пожеж класів А, В, D згідно з ГОСТ 27331-87 (СТ СЭВ 5637-86) "Пожарная техника. Классификация пожаров".

34. Бочки з водою повинні встановлюватись у виробничих, складських та інших приміщеннях, спорудах у разі відсутності внутрішнього протипожежного водогону та за наявності горючих матеріалів, а також на території об'єктів, індивідуальних (садибних) житлових будинків, садових, дачних будинків. Їх кількість у приміщеннях повинна визначатися з розрахунку одна бочка на 250 - 300 м² захищеної площі.

35. Бочки для зберігання води з метою пожежогасіння повинні мати місткість не менше ніж 0,2 м³ і мають бути укомплектовані пожежним відром місткістю не менше ніж 0,008 м³.

36. Ящики для піску повинні мати місткість 0,5, 1,0 або 3,0 м³ і бути укомплектовані совковою лопатою.

Ящики для піску, які є елементом конструкції пожежного стенда, повинні мати місткість не менше ніж 0,1 м³. Конструкція ящика має забезпечувати зручність діставання піску та унеможливлувати потрапляння сміття й атмосферних опадів.

4. Експлуатація пожежних рукавів, облік їх роботи та списання

1. Використання пожежних рукавів для господарських та інших потреб, не пов'язаних з пожежогасінням чи навчанням, не допускається.

2. Пожежні рукава, що надходять до підрозділів зв'язку, повинні мати маркування, що відповідає супровідній документації, ДСТУ 3931-99 "Техніка пожежна. Рукава пожежні всмоктувальні та напірно-всмоктувальні. Загальні технічні вимоги та методи випробувань" та ДСТУ 3810-98 "Техніка пожежна. Рукава пожежні напірні".

3. Щодо пожежних рукавів, що надходять до підрозділів зв'язку, проводиться вхідний контроль, а саме:

1) перевірка вхідної документації (мають бути ярлики, у яких зазначаються основні відомості про рукав та підприємство-виробника);

2) зовнішній огляд;

3) перевірка маркування;

4) нанесення додаткового маркування.

4. Пожежні рукава, що пройшли перевірку зовнішнім оглядом, підлягають перевірці гідравлічним випробуванням. На пожежний рукав, що пройшов випробування, заводиться Картка на пожежний рукав (додаток 18) та йому присвоюється інвентарний номер.

У Картці на пожежний рукав вказуються загальні дані про рукав (кому він належить, рік виготовлення та надходження до підрозділу зв'язку, порядковий номер, фактична довжина, діаметр, час і результати випробувань, тривалість роботи з подаванням та без подавання води, види проведених робіт).

5. У разі використання пожежних рукавів під час гасіння пожежі, навчання, ліквідації наслідків надзвичайної ситуації час їх роботи заноситься до карток на ці рукава, а у випадку, якщо рукава стали непридатними для подальшої експлуатації або отримали пошкодження, яке неможливо усунути шляхом ремонту, приймається рішення щодо їх списання в установленому порядку.

6. Зовнішній огляд пожежних рукавів, що знаходяться в експлуатації, проводиться після кожного застосування під час гасіння пожежі, навчання, ліквідації наслідків надзвичайної ситуації, але не рідше ніж один раз на місяць, а під час зберігання на складі - не рідше ніж один раз на рік.

7. Випробування пожежних рукавів, що знаходяться в експлуатації, проводиться не рідше ніж один раз на рік, а також після кожного ремонту у разі закінчення гарантійного терміну зберігання, вказаного в експлуатаційній документації, та у разі, якщо пожежні рукава не пройшли перевірку зовнішнім оглядом.

Після закінчення випробувань складається Акт випробування пожежних рукавів (додаток 19), а їх результати заносяться до Картки на пожежний рукав.

8. Облік всіх пожежних рукавів в підрозділах зв'язку ведеться у Журналі обліку пожежних рукавів (додаток 20).

9. Пожежні рукава підлягають перекантовуванню не рідше ніж один раз на 6 місяців з метою недопущення перетирання та виникнення свищів на кантах рукава. Перекантовування проводиться зі зміщенням другої складки на 90° при температурі не більше ніж 30° С.

У прогумованих пожежних рукавах нова скатка не повинна проходити по гумовому шву.

Перекантовування пластмасових пожежних рукавів проводиться один раз на рік через можливе розшарування внутрішнього шару рукава.

Дата і час роботи пожежного рукава та його перекантовування записуються в розділ Б (робота рукава) Картки на пожежний рукав.

10. Тривалість роботи рукавів під час гасіння пожежі, навчання, ліквідації наслідків надзвичайної ситуації записується відповідальними за ведення рукавного господарства у підрозділах зв'язку особами до Картки на пожежний рукав.

Роботу пожежних рукавів без подавання води в разі прокладання рукавних ліній під час гасіння пожежі, навчання або перекантовування приймають рівною 20 хв. Робота пожежних рукавів оцінюється фактичною тривалістю роботи, коли по них подавалася вода.

Наприклад, при прокладанні лінії, якою подавалася вода протягом 40 хв., до Картки на пожежний рукав кількість відпрацьованого часу записується таким чином:

$$t \text{ заг.} = 20 + 40 = 60 \text{ (хв.)}$$

11. До списання належать пожежні рукава, непридатність яких до експлуатації та ремонту виявлено під час випробувань або які пошкоджено під час гасіння пожежі, навчання, ліквідації наслідків надзвичайної ситуації.

12. Підставою для списання пожежного рукава є його пошкодження під час гасіння пожежі, ліквідації аварії, проведення навчань, незадовільний результат гідравлічних випробувань (випробувань під дією вакууму) після дворазового ремонту рукава (рукав після ремонту не пройшов випробування, був відремонтований та випробуваний повторно) або зменшення його довжини внаслідок відрізання пошкоджених ділянок до 17 метрів.

13. Пожежні рукава списуються комісією у порядку списання матеріальних цінностей, встановленому законодавством. До матеріалів на списання додається Акт на списання пожежних рукавів (додаток 21).

14. Рішенням комісії пожежні рукава, непридатні до експлуатації, можуть бути переведені в категорію "навчальних" або "господарських". При цьому маркування на рукаві зафарбовується чорною фарбою, а поряд наноситься відповідний напис "навчальний" або "господарський". Навчальні та господарські рукава зберігаються окремо від справних (придатних до експлуатації) пожежних рукавів.

VI. Вимоги пожежної безпеки для окремих спеціалізованих об'єктів

1. Обчислювальні центри

1. Звукопоглинальне облицювання стін та стель приміщень обчислювальних центрів слід виготовляти з негорючих або важкогорючих матеріалів груп Г1, Г2.

2. Для промивання деталей електронно-обчислювальних машин (далі - ЕОМ) рекомендується використовувати негорючі рідини.

Промивання вічок та інших знімних пристроїв ГР слід виконувати у спеціальних приміщеннях, обладнаних припливно-витяжною вентиляцією.

3. Електроживлення ЕОМ повинно мати автоматичне блокування відключення електроенергії у разі зупинки охолодження та кондиціонування.

4. Систему вентиляції слід обладнати блокувальним пристроєм, який забезпечує її відключення на випадок пожежі.

5. Агрегати, вузли та кабельні канали ЕОМ повинні очищатися від пилу щокварталу.

6. Після закінчення роботи (перед закриттям приміщення) персональні комп'ютери (далі - ПЕОМ) необхідно відключати від електромережі.

7. Керівники підрозділів зв'язку та орендарі або уповноважені ними особи зобов'язані забезпечувати дотримання користувачами ПЕОМ, що встановлені у підрозділах зв'язку, вимог пожежної безпеки, зазначених у технічній документації підприємств-виробників ПЕОМ.

2. Підземні споруди

1. Усі працівники, які перебувають у підземних спорудах, повинні бути забезпечені індивідуальними засобами захисту органів дихання від продуктів горіння. Щокварталу слід проводити практичні заняття з працівниками для роботи в індивідуальних засобах (апаратах).
2. На кожен споруду має бути складено план (картку) пожежогасіння. Крім того, слід щороку проводити практичне відпрацювання заходів щодо гасіння імовірної пожежі.
3. Для внутрішнього оздоблення приміщень потрібно застосовувати негорючі та важкогорючі матеріали. Забороняється застосування синтетичних матеріалів для виготовлення та оздоблення різноманітного обладнання.
4. Місткість баків палива та масла підземних дизельних електростанцій (далі - ДЕС) не повинна перевищувати 1 м^3 . Баки потрібно обладнати дихальними трубопроводами, виведеними з будівлі ДЕС назовні. З витратних баків палива сумарною місткістю більше ніж $0,5 \text{ м}^3$ слід передбачити зливання палива до аварійних резервуарів.
5. Баки з паливом та мастилом необхідно обладнати пристроями для аварійного зливання у разі аварії або пожежі.

3. Міські та сільські телефонні й телеграфні станції

1. Забороняється застосовувати горючі матеріали для влаштування перегородок і каркасів передавачів.
2. Електроживильні установки слід розміщувати децентралізовано з максимальним наближенням до навантаження.
3. Для чищення діючого обладнання потрібно використовувати лише спирт. Користуватися бензином забороняється.

Для чищення приладів на робочому обладнанні необхідно застосовувати щітки з рукоятками з ізоляційного матеріалу.

4. Акумуляторні установки

1. На дверях приміщень акумуляторних установок повинні бути відповідні написи.

2. Виконувати в одному приміщенні ремонт і заряджання можна тільки тоді, коли заряджання відбувається у витяжній шафі і кількість батарей не перевищує десяти.

3. Залежно від типу акумуляторів стіни, стелі, двері, віконні рами, вентиляційні труби, металеві конструкції та інші частини слід фарбувати кислотолугостійкою фарбою.

4. У приміщеннях з природним освітленням для вікон необхідно застосовувати матове або покрите білою клейовою фарбою скло.

5. Для освітлення акумуляторних приміщень повинні застосовуватися світильники у вибухозахищеному виконанні. Електричні вимикачі, штепсельні розетки і щитки з електрозапобіжниками необхідно встановлювати за межами акумуляторних приміщень. Для освітлювальної мережі слід застосовувати проводи з кислотостійкою ізоляцією. Один зі світильників повинен бути підключений до мережі аварійного освітлення.

6. Акумулятори мають встановлюватися на стелажах або на полицях шафи. Відстань по вертикалі між стелажми або полицями шафи повинна забезпечувати зручне обслуговування акумуляторів.

Стелажі, полиці та внутрішню поверхню шафи потрібно захищати від дії електроліту стійким покриттям.

7. Акумулятори повинні бути ізольовані від стелажів, а стелажі - від землі за допомогою ізолювальних підкладок, стійких до дії електроліту та його парів. Стелажі для акумуляторів напругою до 48 В можна встановлювати без ізолювальних підкладок.

8. Вентилятори мають бути іскробезпечними. Зарядку акумуляторів слід проводити за наявності увімкненої вентиляції.

9. У приміщеннях акумуляторних заборонено куріння, застосування відкритого вогню, проведення робіт, під час яких може виникнути іскроутворення. Проведення паяльних робіт припустиме за таких умов:

1) роботи виконуються за нарядом-допуском;

2) за дві години до початку робіт припинено заряджання акумуляторів, але залишено вентиляцію увімкненою;

3) роботи проводяться при увімкненій вентиляції;

4) місце паяння відгороджене від решти батарей вогнестійкими щитами.

Застосування пічного опалення в акумуляторних не дозволяється.

10. Переносні акумулятори закритого типу, які застосовуються для живлення стаціонарних електроустановок, а також відкриті акумуляторні батареї до 60 В загальною ємністю не більше ніж 72 А·год можуть встановлюватися як в окремому приміщенні з природною вентиляцією, так і в загальному виробничому приміщенні, захищеному від вибухо- й пожежонебезпеки, у вентильованих металевих шафах з видаленням повітря за межі приміщення.

11. Герметизовані кислотні акумуляторні батареї з внутрішньою рекомбінацією газів і напругою до 2,4 В на елемент дозволяється встановлювати у виробничих приміщеннях загального призначення відповідно до рекомендацій підприємства-виробника. Спільна постійна експлуатація герметизованих та відкритих акумуляторів забороняється.

12. Дозволяється відповідно до нормативно-технічних документів підприємства-виробника здійснювати болтове з'єднання елементів акумуляторів у батареї.

13. Усе протипожежне обладнання, вогнегасники слід розташовувати ззовні біля входу до приміщення.

14. У разі виникнення пожежі акумуляторну батарею необхідно відключити від електромережі. Для гасіння пожежі слід застосовувати вуглекислотні, брометиллові або порошкові вогнегасники.

5. Дизель-генераторні установки

1. Місткість баків палива та масла повинна забезпечувати роботу надземних ДЕС на номінальній потужності протягом доби, але не повинна перевищувати 1 м^3 . Баки слід обладнати дихальними трубопроводами, виведеними з будівлі ДЕС назовні. З витратних баків палива сумарною місткістю більше ніж 1 м^3 для ЛЗР і 5 м^3 для ГР слід передбачити зливання палива до аварійних резервуарів.

2. Паливні та мастильні баки, їхні трубопроводи та арматуру забороняється розміщувати на відстані менш як 0,5 м від вихлопної труби ДЕС.

3. Випускні трубопроводи повинні мати пристрої для компенсації температурного подовження та прокладатись оптимальною трасою. Забороняється об'єднувати вихлопні трубопроводи різних двигунів. На ділянці прокладання у приміщеннях (машзал тощо) вихлопний трубопровід повинен мати теплоізоляцію. Забороняється прокладати вихлопні трубопроводи у вентиляційних каналах споруди. Випускний трубопровід повинен бути вище покрівлі на 1,5 м.

4. Усе електрообладнання ДЕС підлягає зануленню (заземленню) шляхом підключення до нульових жил кабелів електроживлення та магістральної шини заземленого обладнання. Занулення однофазних споживачів слід виконувати окремою третьою жилою електропроводки.

5. При розміщенні ДЕС у блок-боксі потрібно додатково з'єднати корпус блок-боксу із заземленим обладнанням не менше ніж у двох місцях.
 6. Випадково розлиті пальне, мастило слід негайно витерти. Обтиральні матеріали необхідно зберігати в закритих металевих ящиках ємністю не більше ніж 0,5 м³ та наприкінці робочого дня виносити за межі будівлі.
 7. Обов'язковим є автоматичне відключення при пожежі припливних вентиляторів і насосів підкачування палива.
 8. Допускається розміщення ДЕС у цокольних та підвальних поверхах будівель зв'язку за умови виконання вимог глави 2 цього розділу.
 9. При розміщенні стартерних акумуляторних батарей на дизель-генераторах (не в шафах) вентиляція приміщення ДЕС при непрацюючому дизель-генераторі повинна бути природною з розрахунку виділення водню від акумуляторів.
 10. При працюючому дизель-генераторі поповнення витратних баків палива, розташованих у рамі дизель-генератора, не дозволяється.
 11. З витратних баків, розташованих у рамі дизель-генератора, обов'язково слід передбачати викид дихальних парів назовні.
 12. Машинні зали ДЕС повинні оснащуватися центральним опаленням.
- Допускається застосування електричних опалювальних приладів із закритими елементами і захисним екраном з негорючих матеріалів між приладом і стіною з негорючих матеріалів на відстані не менш як 10 см.
13. Усі двері в приміщенні дизель-генераторних установок мають бути виготовлені з негорючих матеріалів та відчинятися назовні. Основний вхід повинен мати розміри, що дають змогу переміщувати великогабаритні деталі та вузли. Проходи, виходи в приміщенні мають бути вільними і нічим не загарашені.
 14. Витратні баки повинні бути обладнані кришками, покажчиками рівня рідини, переливними й спускними трубками. Трубопроводи не повинні мати крутих вигинів, ум'ятин, сплющень. Трубопроводи необхідно фарбувати у відповідний колір згідно з ГОСТ 12.4.026-76 "ССБТ. Цвета сигнальные и знаки безопасности", ГОСТ 14202-69 "Трубопроводы промышленных предприятий. Опознавательная окраска, предупреждающие знаки и маркировочные щитки".
 15. Приміщення ДЕС має оснащуватися схемою обв'язки трубопроводів подачі палива й масла.
 16. Перед запусканням двигуна необхідно перевірити готовність його основного й допоміжного обладнання згідно з інструкцією підприємства-виробника.

17. Продукти неповного згоряння, які накопичуються у газовідвідному тракті, потрібно щодня зливати.

18. На паливо- й маслопроводах на вході й виході до/з приміщення ДЕС повинна бути запірна арматура з табличкою "Закрити при пожежі".

6. Кабельні лінії та приміщення для їхнього розміщення

1. Вільні канали телефонної каналізації потрібно щільно закривати дерев'яними або бетонними чопами і зашпаровувати.

2. У приміщенні вводу кабелів допускається застосування переносних світильників напругою не більше ніж 12 В чи ручних електричних (аккумуляторних) ліхтарів у вибухобезпечному виконанні.

3. У колодязі, до якого можливе надходження газів, забороняється користуватися відкритим вогнем. Якщо потрібне штучне освітлення, воно повинно здійснюватися згори через люк чи від переносного світильника у вибухобезпечному виконанні з напругою живлення 12 В.

4. При роботі з відкритим вогнем кабелі, якими подається дистанційне живлення та які розташовані поруч, повинні огороджуватися щитами з вогнетривкого матеріалу.

5. Курити в приміщеннях вводу кабелів (шахті) забороняється.

6. Технічний огляд компресорно-сигнальних установок (далі - КСУ) повинен проводитися в присутності особи, яка відповідає за справний стан і безпечну експлуатацію КСУ. Результати оглядів мають оформлятися актом.

7. Для утримання кабелів під надлишковим тиском належить застосовувати стиснене повітря; у закритих приміщеннях (підсилювальних пунктах, що не обслуговуються, підсилювальних пунктах, що обслуговуються, підсилювальних пунктах шахт тощо) застосовувати азот для утримання кабелю під надлишковим тиском забороняється. У процесі застосування сухого азоту для просушування ізоляції жил кабелів закриті приміщення необхідно вентилювати.

8. Припаювати до кабелю, який перебуває під тиском, повітропровід (вентиль) забороняється.

9. У разі відсутності автоматичного сигналізатора наявності горючих газів повинна визначатися щодня за допомогою газового індикатора із записом у Журналі реєстрації замірів концентрації горючих газів у приміщеннях підземного введення кабелів (додаток 22).

7. Радіоспоруди

1. Будинки та споруди передавальних та приймальних радіостанцій, радіотелевізійних передавальних станцій і радіотелевізійних ретрансляторів повинні бути не нижче IIIа ступеня вогнестійкості.

2. Витрати води на зовнішнє пожежогасіння антенних опор вежевого типу з технологічним приміщенням слід установлювати не менше ніж 50 л/с та не менше ніж 20 л/с (4 струмені по 5 л/с) - на внутрішнє пожежогасіння.

3. Дозволяється не передбачати протипожежне водозабезпечення для радіотелевізійних ретрансляторів потужністю до 1 кВт, що розміщені в будівлях або контейнерах із негорючих матеріалів об'ємом до 250 м³.

4. На антенних полях потрібно:

1) регулярно очищати територію від сміття;

2) своєчасно викошувати траву;

3) навколо дерев'яних щогл на відстані одного метра викопати канаву;

4) переорати смугу за 3 - 4 м від лісових масивів по всьому периметру;

5) на щоглах 80 м і більше слід мати спеціальні люльки для піднімання працівників пожежної охорони і засобів пожежогасіння для гасіння пожежі на них.

5. На радіорелейних станціях:

1) будинки та споруди повинні бути не нижче IIIа ступеня вогнестійкості;

2) слід застосовувати тільки закриті кислотні акумулятори або герметичні чи герметизовані.

6. На радіовузлах:

1) на дерев'яних підлогах або постаментах шафи встановлюються на металевий лист завтовшки 0,3 - 1,0 мм з прокладкою з листового азбесту завтовшки 3 - 5 мм;

- 2) при встановленні в ряду стійок з різнотипними лицьовими панелями та шафами апаратура вирівнюється за лицьовими краями шаф, розмір проходу з тильного боку ряду визначається мінімально допустимою відстанню 0,8 м для найбільшого за глибиною блока;
- 3) внутрішні поверхні жолобів та кришок до них, виготовлених з деревини, оббиваються даховим залізом завтовшки 0,3 - 0,5 мм по шару азбесту завтовшки не менше ніж 3,0 мм;
- 4) перед початком грозового періоду та після кожної грози необхідно перевіряти і за потреби регулювати зазори в магістральних фідерах (0,7 мм), розподільних фідерах (0,3 мм), підсилювальних трансформаторах (4,5 - 5,0 мм). Результати оформлюються актом.

8. Ремонтно-регулювальні і налагоджувальні майстерні

1. У регулювальних майстернях робочі поверхні столів, верстатів повинні бути покриті лінолеумом (пластиком) і мати гладкі торцеві поверхні.
2. Чищення (промивання) приладів і механічних частин телеграфних апаратів бензином слід проводити в окремих приміщеннях, де встановлені спеціальні металеві шафи, що обладнані витяжною вентиляцією (місцевим відсмоктуванням).
3. У приміщеннях, які спеціально обладнані для промивання бензином приладів і деталей, курити і користуватися відкритим вогнем забороняється. На вхідних дверях цих приміщень необхідно розмішувати знаки, які означають "Забороняється користуватися відкритим вогнем" і "Забороняється курити", згідно з ДСТУ ISO 6309:2007 та ГОСТ 12.4.026-76 ССБТ "Цвета сигнальные и знаки безопасности".
4. Для чищення приладів забороняється використовувати етилований бензин.
5. Резервуари з кількістю бензину та іншого пального, що перевищує добову потребу майстерні, слід зберігати в спеціальному приміщенні. Пальне в кількості добової потреби потрібно зберігати в щільно закритих посудинах у вогнетривкому ящику, що розташований в приміщенні майстерні.
6. Паяння шрифту стартстопних апаратів, гартування шрифту, продування обмоток збудження, фрезерування колекторів, просушування промитих у бензині якорів електродвигунів і частин апаратів, що супроводжуються виділенням газів, пилу та парів бензину, слід здійснювати на спеціальних столах-верстатах, обладнаних витяжними пристроями.
7. Робочі місця слід обладнувати місцевими витяжними пристроями, які забезпечують швидкість руху повітря безпосередньо на місці паяння не менше ніж 0,6 м/с.
8. Паяльники в робочому стані завжди слід тримати в зоні припливу витяжної вентиляції.

Для електроживлення паяльників і переносних ламп у приміщенні майстерні слід установити на стіні електророзетки напругою 42 В змінного струму.

9. Вентиляційні установки необхідно вмикати у мережу до початку робіт і вимикати після їх закінчення.

10. Для збирання використаного обтирального матеріалу для чищення і паяння приладів слід застосовувати ємності (бачки з кришками). Використані ганчірки й паперові серветки, забруднені свинцем, необхідно спалювати. Місце спалювання узгоджується з СПБ.

11. Робочі поверхні столів, а також внутрішні поверхні ящиків для інструментів після закінчення зміни необхідно очищувати і мити гарячим мильним розчином.

12. Зберігання будь-якого одягу і особистих речей працівників у приміщенні, яке призначене для паяння, забороняється.

13. На робочих столах, верстатах і стінах не дозволяється залишати відкритими клемами перемикачів, автоматичних вимикачів та інші незахищені елементи електромонтажу, які перебувають під змінним струмом напругою 220/380 В частотою 50 Гц.

9. Операційні поштові зали

1. Електропроводи для підключення касових апаратів, комп'ютерів повинні прокладатися по негорючих конструктивних елементах.

2. У разі прокладання електрокабелів по горючих конструкціях їх слід відокремлювати від горючої поверхні шаром негорючого матеріалу, який виступає з кожного боку проводу (кабелю) не менше ніж на 0,01 м.

3. У разі схованого прокладання таких проводів (кабелів) їх необхідно ізолювати від горючих основ (конструкцій) суцільним шаром негорючого матеріалу.

10. Обробка пошти

1. Технологічні процеси необхідно проводити відповідно до регламентів та інших нормативно-технічних документів.

2. Неприпустимим є виконання виробничих операцій на обладнанні, установках з несправностями, які можуть спричинити загоряння або пожежу, а також якщо відключені контрольно-вимірювальні прилади, за якими визначаються технологічні параметри.

3. Протипожежні системи, установки, устаткування приміщень, будівель та споруд (протидимний захист, пожежна автоматика, протипожежне водопостачання, протипожежні двері, клапани, інші захисні пристрої у протипожежних стінах і перекриттях тощо) повинні постійно утримуватися в робочому стані.

4. Допоміжні електричні світильники, що встановлюються над горючим обладнанням та матеріалами, повинні бути закритого типу.

11. Перевезення та обмін пошти

1. При перевезенні пошти авіаційним транспортом слід виконувати вимоги правил пожежної безпеки, що є чинними на об'єктах Державної авіаційної служби України.

2. Автомобілі, призначені для перевезення пошти і спеціально обладнані для цього, повинні бути укомплектовані двома вогнегасниками: один (ОП-5) має бути в кабіні водія, інший (ОП-2) - у кузові автомобіля.

3. При перевезенні поштових вантажів у контейнерах залізницею необхідно виконувати вимоги пожежної безпеки, що встановлюються галузевими правилами пожежної безпеки на залізничному транспорті.

12. Поштові вагони

1. Освітлення у вагонах повинно бути виключно електричним. У випадках несправності електроосвітлення в кожному вагоні необхідно мати електричний ліхтар.

2. Запалювати сірники, запальнички в коморі та купе, а також користуватися паяльними лампами, примусами, перевозити і зберігати ЛЗР (бензин, гас, ефір або спирт) у поштових вагонах забороняється. Курити дозволяється в тамбурі і в канцелярії вагона за наявності попільничок з негорючих матеріалів.

3. Поштові вагони повинні мати водяне опалення.

4. Установлювати і переносити прилади пічного опалення в поштових вагонах без дозволу відповідної служби залізниці і без узгодження з пожежною охороною на залізничному транспорті забороняється.

5. Щороку перед початком опалювального сезону представники пожежної охорони повинні оглянути всі встановлені, перенесені і відремонтовані прилади опалення у вагоні та скласти відповідні акти про огляд і прийняття їх в експлуатацію.

6. Якщо в дорозі буде виявлено несправний прилад опалення, що може створити пожежну небезпеку, слід негайно припинити опалювання до усунення несправності.

7. Як паливо для печей і котлів у поштових вагонах дозволяється використовувати дрова та вугілля і зберігати їх у спеціальних ящиках.

8. Перед виходом із вагона після закінчення роботи працівники повинні загасити піч, залишки палива в топці залити водою так, щоб не залишилося жевріючого вугілля.

9. У поштових вагонах забороняється:

1) застосовувати відкритий вогонь;

2) топити печі або звільняти топку від шлаку і золи тоді, коли вагон подано на завантаження.

10. Для гасіння пожежі запас води в баці, установленому в убиральні, повинен постійно становити не менше ніж 50 % його місткості. Для забирання з бака аварійного запасу води встановлюється трубка з краном, біля якого завжди зберігається ключ спуску води.

11. При виникненні пожежі під час перевезення вантажу потрібно повідомити машиніста, який повинен:

1) викликати підрозділи пожежної охорони;

2) стоп-краном або за допомогою сигналів зупинити потяг;

3) негайно вжити заходів щодо гасіння пожежі і порятунку майна.

13. Кіоски з розповсюдження преси

1. Для підтримання нормальної температури в спекотну пору року дозволяється використовувати кондиціонери та побутові електричні вентилятори. Іншими типами електроприладів користуватися в кіосках забороняється.

2. Електронагрівальні прилади необхідно ставити від друкованої та іншої продукції на відстані не менше ніж 0,5 м від країв приладу і не менше ніж 1 м від його бічних сіток.

3. Світильники повинні мати захисні ковпаки зі скла. Відстань від світильника й електропроводів до товарів має бути не менше ніж 0,5 м. Потужність ламп у світильниках не повинна перевищувати дозволеної для цього типу світильника.

4. Під час експлуатації електронагрівальних приладів і вентиляторів необхідно регулярно контролювати їх роботу.

5. У кіосках з розповсюдження преси забороняється:

- 1) користуватися несправними електроприладами і тимчасовими електропроводками;
- 2) самостійно ремонтувати електронагрівальні, освітлювальні прилади та електромережу;
- 3) користуватися електроприладами з відкритим нагрівальним елементом;
- 4) використовувати паперові та інші горючі матеріали для абажурів;
- 5) вішати одяг та інші предмети на ролики електромережі, розетки і вимикачі;
- 6) завішувати проводи та електрошафи картинами, плакатами та іншими горючими матеріалами;
- 7) складати газети, журнали тощо впритул до електропроводки;
- 8) курити в кіоску, користуватися відкритим вогнем.

14. Рухомий (мобільний) зв'язок та безпроводовий доступ

1. Протипожежні відстані від окремо розташованих об'єктів рухомого (мобільного) зв'язку та безпроводового доступу до існуючих будівель і споруд, у тому числі до інженерних мереж, комунікацій, проектуються відповідно до вимог чинних будівельних норм і правил.

2. Вбудовані об'єкти рухомого (мобільного) зв'язку та безпроводового доступу, які розміщені в приміщеннях з різними технологічними процесами та/або категоріями виробництв, повинні відокремлюватися від інших приміщень протипожежними перешкодами або огорожувальними конструкціями з нормованими межами вогнестійкості та межами поширення вогню по них відповідно до вимог чинних будівельних норм.

3. Електротехнічні пристрої об'єктів рухомого (мобільного) зв'язку та безпроводового доступу повинні відповідати ПУЕ та іншим чинним нормативно-технічним документам.
4. Забороняється розміщення об'єктів рухомого (мобільного) зв'язку та безпроводового доступу над мережами газопроводів та під лініями електричних мереж.
5. Прокладання кабелів (шлейфів) через огорожувальні конструкції проводиться у тонкостінних металевих трубах з подальшим заповненням отворів негорючим матеріалом. Межа вогнестійкості кабельних проходок має бути не нижчою межі вогнестійкості протипожежних перешкод.
6. Автоматичне відключення системи кондиціонування при пожежі від пожежної автоматики слід передбачати для систем, які працюють з використанням зовнішнього повітря.
7. Забороняється встановлення будь-яких технічних засобів телекомунікацій безпосередньо на шляхах евакуації з будівель та приміщень, а також у місцях з масовим перебуванням людей.
8. До об'єктів рухомого (мобільного) зв'язку належать базові станції, регенераційні пункти, що не обслуговуються, приміщення та споруди центрів комутації мобільного зв'язку (BSC/MSC). На об'єктах рухомого (мобільного) зв'язку може об'єднуватися вказане та інше телекомунікаційне обладнання.
9. Регенераційний пункт, що не обслуговується, - частина об'єкта з найменуванням дільниці систем передачі чи окремий об'єкт у складі лінійного обладнання систем передачі, пристроїв електропостачання та електроживильної установки, що розміщуються у спеціально обладнаному приміщенні.
10. Базова станція - системний комплекс приймально-передавальної апаратури у складі обладнання мережі радіодоступу, ввідної лінії зв'язку, пристроїв електропостачання та електроживильної установки, антенно-фідерних пристроїв, що знаходяться в приміщенні або шафі зовнішнього виконання.
11. Центр комутації мобільного зв'язку (BSC/MSC) - складний системний комплекс приймально-передавальної апаратури у складі комутаційного обладнання для підключення мережі радіодоступу до телефонної мережі загального користування, обладнання додаткових послуг (сервісів), ввідної лінії зв'язку, пристроїв електропостачання та електроживильної установки, що розміщуються у спеціально обладнаному приміщенні.
12. Об'єкти рухомого (мобільного) зв'язку за способом розміщення поділяються на окремо розташовані, прибудовані, надбудовані, вбудовані, рухомі і зовнішнього виконання:
прибудовані об'єкти - об'єкти, приміщення яких примикають із зовнішнього боку до існуючих будівель та/або споруд;

надбудовані об'єкти - об'єкти, приміщення яких розміщуються на покрівлях будівель та/або споруд;

вбудовані об'єкти - об'єкти, що розміщуються в будівлях у спеціально відведених приміщеннях;

рухомі об'єкти - об'єкти, що розміщуються на автомобільному шасі та/або причепах;

об'єкти зовнішнього виконання - технологічні установки (шафи), призначені для розміщення поза приміщеннями, просто неба або під дахом чи за сітчастими захисними конструкціями.

13. Центри комутації мобільного зв'язку (BSC/MSC) повинні обладнуватися системами пожежної сигналізації, а при проектній потужності обладнання більше 12 кВт - автоматичними системами пожежогасіння (далі - АСПГ). Інші об'єкти рухомого (мобільного) зв'язку, що окремо розташовані, прибудовані, надбудовані та вбудовані, повинні обладнуватися системами пожежної сигналізації.

14. Приміщення дизель-генераторних установок можуть обладнуватися автономними системами пожежогасіння локального застосування (далі - СПГЛ).

15. Об'єкти рухомого (мобільного) зв'язку (рухомі та зовнішнього виконання) обладнанню СПЗ не підлягають.

16. За видом вогнегасної речовини АСПГ або СПГЛ можуть бути газові та/або аерозольні.

VII. Основні вимоги до об'єктів різного функціонального призначення щодо пожежної безпеки

1. Автотранспортні підрозділи

1. Підрозділи зв'язку, що мають колісні транспортні засоби, повинні забезпечити виконання вимог пожежної безпеки, встановлених Правилами пожежної безпеки для підприємств і організацій автомобільного транспорту України, затвердженими наказом Міністерства інфраструктури України від 21 січня 2015 року N 11, зареєстрованими у Міністерстві юстиції України 12 березня 2015 року за N 279/26724.

2. Колісні транспортні засоби мають бути забезпечені вогнегасниками відповідно до Норм оснащення вогнегасниками колісних транспортних засобів, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 08 жовтня 1997 року N 1128 (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 03 вересня 2009 року N 934).

3. Автотранспорт у приміщеннях, під навісами або на спеціальних майданчиках повинен розміщуватися відповідно до вимог чинних будівельних норм та норм технологічного проектування.
4. Для приміщень та майданчиків зі зберіганням понад 25 одиниць транспортних засобів необхідно розробляти спеціальний план їх розміщення з описанням черговості та порядку евакуації в разі виникнення пожежі.
5. Місця зберігання автотранспорту слід забезпечити буксирними тросами та штангами з розрахунку один трос (штанга) на 10 одиниць техніки.
6. Над приміщеннями, де розташовані гаражі, неприпустимим є розміщення приміщень із масовим перебуванням людей.
7. Під горючими (дерев'яними) навісами дозволяється зберігати не більше ніж 20 автомобілів.
8. У приміщеннях, під навісами та на відкритих майданчиках, де зберігається автотранспорт, забороняється:
 - 1) установлювати транспортні засоби в кількості, яка перевищує норму, порушувати план їх розміщення, зменшувати нормативну відстань між ними, а також від них до конструктивних елементів будівель (споруд);
 - 2) захарачувати виїзні ворота і проїзди;
 - 3) проводити ковальські, термічні, зварювальні, малярні й деревооздоблювальні роботи, а також промивання деталей з використанням ЛЗР та ГР (ці роботи повинні проводитися у відповідних майстернях об'єкта);
 - 4) тримати транспортні засоби з відкритими горловинами паливних баків, а також за наявності витікання пального і масла;
 - 5) заправляти транспортні засоби паливом та зливати з них пальне (ці роботи слід виконувати на заправному пункті);
 - 6) зберігати тару з-під пального, а також пальне і мастило;
 - 7) підзаряджати акумулятори безпосередньо на транспортних засобах;
 - 8) підігрівати двигуни відкритим вогнем (смолоскипами, паяльними лампами тощо);
 - 9) користуватися відкритим вогнем для освітлення;

- 10) установлювати на загальних стоянках транспортні засоби для перевезення ЛЗР та ГР, а також горючих газів;
- 11) залишати в транспортних засобах промаслені обтиральні матеріали та спецодяг після закінчення роботи;
- 12) залишати автомобілі на стоянці з увімкненим запалюванням;
- 13) ставити на зберігання транспорт з несправною електропроводкою та з увімкненим вимикачем маси (де такий є), несправною пневматичною системою гальмування;
- 14) подавати за несправної паливної системи бензин до карбюратора безпосередньо з резервуара через шланг або іншим способом;
- 15) допускати накопичення на двигуні та його картері бруду й мастила.

9. Виходи з оглядових ям не слід перекривати транспортними засобами. Після закінчення роботи оглядові ями слід очищати від промасленого ганчір'я, розлитих ЛЗР та ГР.

Забороняється влаштування оглядових ям у гаражах для зберігання автомобілів на газовому паливі.

10. Автоцистерни, призначені для перевезення ЛЗР та ГР, повинні зберігатися в одноповерхових будівлях, ізольованих від інших приміщень протипожежними стінами 2 типу, або на спеціально призначених для цього відкритих майданчиках.

Автомобілі-цистерни і спеціально обладнані автомобілі, призначені для перевезення небезпечних вантажів, ЛЗР та ГР, повинні мати надійне заземлення, вимикачі для відключення акумуляторної батареї автомобіля, не менше ніж два вогнегасники, покривало з повсті або негорючого теплоізоляційного матеріалу, пісочницю із сухим піском, лопату. Вихлопні труби в них слід вивести під радіатор і перевірити справність іскрогасників.

11. У приміщеннях для ремонту та в підсобних приміщеннях не дозволяється проводити капітальний та середній ремонт автотранспорту з баками, наповненими паливом (газобалонних автомобілів, коли балони заповнені газом), та картерами, заповненими маслом.

12. Перед зварюванням баків для пального та інших ємностей з-під ЛЗР та ГР потрібно злити залишки пального через зливні отвори, промити їх гарячою водою, прошпарити парою, знову промити гарячою водою з каустичною содою, просушити гарячим повітрям до повного видалення слідів ЛЗР та ГР. Зварювання слід виконувати при відкритих горловинах та зливних пробках.

13. Дозволяється зварювання паливних баків з попереднім наповненням ємності гарячою водою або безперервним подаванням інертного газу (азот, вихлопні гази від карбюраторного двигуна) протягом усього часу зварювання.

14. Не дозволяються експлуатація газобалонних автомобілів з несправною газовою апаратурою та за наявності витікання газу через нещільні з'єднання, а також в'їзд (зберігання) автомобілів у приміщення(х), якщо газова апаратура несправна.

15. Під час проведення ремонту, пов'язаного з виконанням зварювальних та фарбувальних робіт (у тому числі штучне сушіння), газовий балон повинен бути знятий з автомобіля і продутий.

2. Складське господарство

1. Під час зберігання у складах (приміщеннях) різних речовин та матеріалів повинні враховуватися їх пожежонебезпечні фізико-хімічні властивості, сумісність, а також ознаки однорідності речовин, що застосовуються для гасіння пожежі.

2. Умови зберігання речовин і матеріалів повинні бути вказані в нормативних документах (стандартах, технічних умовах) на них.

3. Умови та можливість сумісного зберігання небезпечних та особливо небезпечних речовин і матеріалів повинні визначатися згідно з ГОСТ 12.1.004-91 "Пожарная безопасность. Общие требования". Класи, підкласи та категорії таких речовин мають визначатися згідно з ДСТУ 4500-3:2008 "Вантажі небезпечні. Класифікація" і вказуватися в нормативних і супровідних документах на речовини і матеріали.

Небезпечні та особливо небезпечні речовини та матеріали повинні зберігатися в окремо розташованих складах I і II ступенів вогнестійкості згідно з чинними будівельними нормами.

4. Спільне зберігання в одній секції з каучуком або автомобільною гумою, ЛЗР та ГР будь-яких інших товарів і матеріалів незалежно від однорідності застосовуваних вогнегасних речовин забороняється.

5. Зберігання вантажів, тари та вантажних механізмів на рампах складів забороняється. Матеріали, розвантажені на рампу, до кінця роботи складу мають бути прибрані.

6. У складських будинках (приміщеннях) усі операції, пов'язані з розкриттям тари, розфасуванням продукції, перевіркою справності та дрібним ремонтом, приготуванням робочих сумішей вогненебезпечних рідин та іншими подібними до цих роботами, повинні проводитися у відокремлених приміщеннях.

7. У складських приміщеннях, розташованих у будинках будь-якого ступеня вогнестійкості, допускається виконувати стелажі з горючих матеріалів висотою не більше ніж 3 м із забезпеченням проходів між стінами і стелажими заввишки не менше ніж 1 м. За відсутності приладів опалення стелажі можуть встановлюватись упритул до стін. Конструкції стелажів (у тому числі полиці) заввишки більше ніж 3 м мають виконуватись з негорючих матеріалів.

У разі застосування безстелажного способу зберігання матеріали повинні укладатися у штабелі. Навпроти дверних отворів необхідно залишати проходи, які дорівнюють ширині дверей, але не менш як 1 м. Якщо склад понад 10 м завширшки, посеред складу влаштовується поздовжній прохід не менше ніж 2 м завширшки. Ширина проходів між штабелями має бути не менш як 1 м.

Ширина проходів та місця штабельного зберігання мають бути позначені добре видимими обмежувальними лініями, що нанесені на підлозі.

Відстань між стінами та штабелями має бути не менш як 0,8 м.

8. У складських приміщеннях дозволяється розміщувати лише робочі місця комірників (обліковців, відбракувальників, товарознавців) з обгородженням їх заксленими перегородками з негорючих матеріалів заввишки не менш як 1,8 м, які не повинні перешкоджати евакуації людей та матеріальних цінностей.

9. Балони з горючими газами, посудини (пляшки, сулії, інша тара) з ЛЗР та ГР, аерозольні упаковки мають бути захищені від сонячного й іншого теплового впливу.

10. На відкритих майданчиках або під навісами зберігання аерозольних упаковок допускається лише в негорючих контейнерах, що замикаються.

11. Дерев'яні конструкції будинків та навісів складів мають бути оброблені вогнезахисними засобами, які забезпечують I групу вогнезахисної ефективності.

12. Використання опалювальних електронагрівальних приладів допускається лише в приміщеннях для працівників з числа обслуги складів (конторські, побутові), відділених від складських приміщень протипожежними перегородками та перекриттями. При цьому слід урахувати вимоги, викладені в цих Правилах.

13. У складських приміщеннях, у яких зберігаються пожежовибухонебезпечні товари, речовини й матеріали (лаки, фарби, розчинники, сірники тощо), балони з газом та продукція в аерозольній упаковці, на зовнішньому боці дверей (воріт) повинна бути розміщена інформаційна карта, у якій зазначаються пожежна небезпека товарів, що зберігаються у приміщенні, їх кількість та заходи, яких слід уживати під час гасіння пожежі.

14. Кожного дня перед закриттям після закінчення робочого дня всі майстерні, сховища, склади, парки (гаражі), ангари та інші небезпечні в пожежному відношенні приміщення перевіряються (оглядаються) завідувачами складів (сховищ), начальниками цехів, черговими по парках підрозділу зв'язку з внесенням відповідних записів до Журналу перевірки протипожежного стану приміщень перед їх закриттям (додаток 23).

Усі виявлені недоліки усуваються до закриття приміщень (сховищ).

15. У випадку, коли закриття майстерень, складів, сховищ, цехів після закінчення в них роботи здійснюється в неустановлений час, посадові особи повинні завчасно повідомити чергового (охорону, сторожів, вартових) підрозділу зв'язку про час зачинення приміщень, але не пізніше ніж за 45 хв. до закриття.

Огляд вважається закінченим, коли всі приміщення перевірені, виявлені недоліки усунені та електроустановки вимкнені.

Порядок огляду і закриття сховищ, майстерень, цехів та інших небезпечних в пожежному відношенні приміщень після закінчення робочого дня визначається згідно з Порядком огляду майстерень, сховищ, складів, парків (гаражів), ангарів та інших небезпечних в пожежному відношенні приміщень перед їх закриттям (додаток 24), який є невід'ємною частиною Журналу перевірки протипожежного стану приміщень перед їх закриттям.

16. У складських приміщеннях забороняються:

- 1) зберігання продукції навалом та впритул до приладів і труб опалення;
- 2) стоянка та ремонт вантажно-розвантажувальних і транспортних засобів;
- 3) експлуатація газових плит, печей, побутових електронагрівальних приладів, установлення для цього штепсельних розеток;
- 4) влаштування чергового освітлення;
- 5) встановлення прожекторів зовнішнього освітлення безпосередньо на дахах складів;
- 6) зберігання аерозольних упаковок в одному приміщенні з окислювачами, горючими газами, ЛЗР та ГР;
- 7) зберігання кислот та окисників у місцях, де можливе їх стикання з деревиною, соломкою та іншими речовинами органічного походження (для нейтралізації випадково розлитих кислот місця їх зберігання необхідно забезпечувати готовими розчинами крейди, вапна або соди);

- 8) зберігання рослинних масел разом з іншими будь-якими горючими матеріалами;
- 9) застосування автотранспорту з двигунами внутрішнього згоряння без іскрогасників.

17. На складах ЛЗР та ГР необхідно дотримуватися таких вимог пожежної безпеки:

- 1) обвалування (стінки), їх перехідні містки, сходи, огорожі повинні постійно підтримуватися справними. Майданчики всередині обвалувань повинні бути рівними, утрамбованими та посипаними піском. Випадково розлиті ЛЗР та ГР слід негайно прибрати, а місця розлиття посипати піском;
- 2) територію резервуарних парків (нафтобаз), насосних станцій для перекачування ЛЗР та ГР необхідно обгороджувати огорожею з негорючих матеріалів не менш як 2 м заввишки;
- 3) наземні резервуари мають бути пофарбовані білою (сріблястою) фарбою для запобігання дії сонячного проміння.

На дихальних трубках резервуарів для зберігання ЛЗР, на трубопроводах газової обв'язки резервуарів і на трубопроводах для зливу ЛЗР із транспорту мають встановлюватися вогнезатримувальні пристрої.

На кожному трубопроводі, що подає в резервуар ЛЗР і ГР (або відводить їх із резервуара), має встановлюватися запірна арматура на відстані не ближче ніж 3 м від резервуара;

- 4) на кожний резервуар необхідно складати технологічну карту, в якій вказуються номер резервуара, його тип, призначення, максимальний рівень наливання, мінімальний залишок, швидкість наповнення і випорожнення;
- 5) у процесі експлуатації резервуарів необхідно здійснювати постійний контроль за справністю дихальних клапанів та вогнезатримувальних пристроїв. За температури повітря вище ніж 0° С перевірки повинні проводитися не рідше ніж один раз на місяць, нижче 0° С - не рідше ніж два рази на місяць. Узимку дихальні клапани та сітки повинні очищатися від льоду.

Під час огляду резервуарів, відбирання проб або замірів рівня рідини слід застосовувати пристосування, які унеможливають іскроутворення в разі ударів;

- 6) люки, що служать для замірювання рівня та відбору проб із резервуарів, повинні мати герметичні кришки, а отвори для вимірів - кільце з металу (з внутрішнього боку), яке унеможливорює іскроутворення;

7) підігрівати в'язкі та застигаючі нафтопродукти в резервуарах (у встановлених межах) дозволяється за умови рівня рідини над підігрівачами не менше ніж 0,5 м;

8) для резервуарів, де зберігаються сірчисті нафтопродукти, повинен бути розроблений графік планових робіт з очищення від відкладень пірофорного сірчистого заліза;

9) у разі появи будь-яких тріщин діючий резервуар має бути негайно випорожнений.

Роботи з ремонту резервуарів дозволяється проводити лише після повного звільнення резервуара від рідини, від'єднання від нього трубопроводів, відкриття всіх люків, ретельного очищення (пропарювання та промивання), відбирання з резервуарів проб повітря та проведення аналізу на відсутність вибухонебезпечної концентрації.

Перед ремонтом резервуарів необхідно накрити покривалом (повстю), просоченим(ою) антипіренами, усі засувки на сусідніх резервуарах та трубопроводах (влітку повсть слід змочити водою). Електро- та газозварювальну апаратуру дозволяється розміщати на відстані не ближче ніж 50 м від діючих резервуарів;

10) на складах резервуарного парку повинен бути запас вогнегасних речовин, а також засобів їх подавання в кількості, необхідній для гасіння пожежі в найбільшому резервуарі;

11) перед наливанням нафтопродуктів персонал підприємства, який їх видає (або працівники охорони), повинен (повинні) шляхом зовнішнього огляду переконатися в наявності та справності заземлення, іскрогасника та інших захисних пристроїв на автоцистерні, а також у її забезпеченості первинними засобами пожежогасіння;

12) зливно-наливні пристрої, трубопроводи, стояки та арматура повинні піддаватися регулярному огляду та планово-попереджувальному ремонту. Виявлені несправності та витікання слід негайно усувати, а в разі неможливості усунення - відключати несправні елементи.

Робочі та евакуаційні сходи естакад повинні постійно утримуватися справними;

13) для місцевого освітлення під час зливно-наливних операцій можуть застосовуватися акумуляторні ліхтарі у вибухобезпечному виконанні;

14) зливні шланги повинні бути споряджені наконечниками з матеріалів, які унеможливають іскроутворення від удару;

15) ЛЗР та ГР у тарі слід зберігати в будівлях або на майданчиках під навісами (залежно від кліматичних умов). Навіси слід влаштовувати з негорючих матеріалів. Забороняється зберігання в тарі на відкритих майданчиках нафтопродуктів з температурою спалахування 45°C і нижче. Види тари для зберігання та видачі нафтопродуктів мають відповідати вимогам ДСТУ 4454:2005 "Нафта і нафтопродукти. Маркування, пакування, транспортування та зберігання";

16) зберігання рідин з температурою спалахування парів вище ніж 120°C у кількості до 60 м^3 дозволяється в підземних сховищах з горючих матеріалів за умови влаштування підлоги з негорючих матеріалів та засипання покриття шаром утрамбованої землі завтовшки не менше ніж $0,2\text{ м}$;

17) загальна кількість ЛЗР та ГР в одній будівлі для зберігання нафтопродуктів у тарі не повинна перевищувати $1,2\text{ тис. м}^3$ ЛЗР або 6 тис. м^3 ГР. При одночасному зберіганні ЛЗР і ГР їх загальна кількість на складі не має перевищувати вищевказаних значень, а саме: 1 м^3 ЛЗР прирівнюється до 5 м^3 ГР.

При цьому в одному приміщенні (секції) дозволяється зберігати не більше ніж $0,2\text{ тис. м}^3$ ЛЗР або 1 тис. м^3 ГР.

18. У разі зберігання бочок з ЛЗР та ГР у будівлях слід дотримуватися таких вимог:

1) вручну укладати бочки на підлогу не вище ніж у два яруси;

2) механізовано укладати бочки не вище ніж у п'ять ярусів - для ГР і три яруси - для ЛЗР;

3) укладати не більше ніж дві бочки по ширині штабеля або стелажа;

4) укладати бочки на кожному ярусі стелажа в один ряд по висоті незалежно від виду нафтопродуктів;

5) проходи для транспортування бочок мають бути не менше ніж $1,8\text{ м}$ завширшки, а проходи між стелажми або штабелями - не менше ніж 1 м .

19. При зберіганні бочок на відкритих майданчиках необхідно:

у межах однієї обгородженої (обвалованої) території розміщати не більше ніж шість штабелів;

дотримуватися таких розмірів одного штабеля: його довжина не повинна перевищувати 25 м , ширина - 15 м ;

передбачати відстань між штабелями на одному майданчику не менше ніж 5 м , між штабелями сусідніх майданчиків - не менш як 20 м , між штабелями та валом (стіною) - не менш як 5 м ;

укладати бочки на майданчиках не вище ніж у два яруси і з проходами завширшки не менш як 1 м через кожні два ряди.

20. Бочки повинні укладатися пробками догори.

21. Порожні металеві бочки, забруднені нафтопродуктами, необхідно зберігати окремо на спеціально відведених майданчиках із щільно закритими пробками (люками), укладеними не вище ніж у чотири яруси відповідно до вимог, установлених для зберігання нафтопродуктів у тарі на відкритих майданчиках.

22. Для розливання ЛЗР та ГР повинен бути передбачений ізольований майданчик (приміщення), обладнаний(е) відповідними пристосуваннями для виконання цих робіт.

Видавати ЛЗР і ГР споживачам дозволяється за допомогою сифона або насоса лише у спеціальну тару з кришками (пробками), які щільно закриваються. Видача ЛЗР та ГР у скляні та полімерні ємності забороняється.

23. Забороняються:

- 1) зменшення висоти обвалування;
- 2) експлуатація резервуарів, що мають перекоси, тріщини, підтікання, а також несправні контрольні прилади, стаціонарні протипожежні пристрої, продуктопроводи, для яких минули строки зачищення і випробовування на міцність;
- 3) розливання нафтопродуктів, зберігання пакувального матеріалу і порожньої тари безпосередньо у сховищах та на обвалованих майданчиках;
- 4) висадження дерев та чагарників у зоні обвалувань;
- 5) установлення резервуарів на основах з матеріалів груп горючості Г2, Г3 та Г4;
- 6) переповнення резервуарів;
- 7) відбирання проб з резервуарів під час зливання або наливання нафтопродуктів;
- 8) зливання й наливання нафтопродуктів під час грози;

- 9) укладання бочок без прокладок між ярусами;
- 10) приймання на зберігання пошкоджених бочок, бочок без пробок або закритих пробками, що не відповідають тарі;
- 11) застосування інструмента для відгвинчування пробок з металу, що дає іскри;
- 12) проведення ремонтних робіт на трубопроводах, заповнених нафтопродуктами;
- 13) проведення монтажних і ремонтних робіт із застосуванням вогневих (зварювальних) робіт на відстані ближче ніж 20 м від наповнених резервуарів, а також від порожніх резервуарів, у яких утримувались ЛЗР і ГР, якщо вони не очищені в установленому порядку.

VIII. Вимоги пожежної безпеки під час проведення вогневих робіт. Зварювальні та інші вогневі роботи

1. Під час підготовки до проведення вогневих робіт необхідно дотримуватися таких загальних вимог:

1) місця проведення зварювальних та інших вогневих робіт, пов'язаних з нагріванням деталей до температур, спроможних спричинити займання матеріалів та конструкцій, можуть бути:

постійними, які організовуються у спеціально обладнаних для цього цехах, майстернях чи на відкритих майданчиках;

тимчасовими, коли вогневі роботи проводяться безпосередньо в будинках, які зводяться або експлуатуються, спорудах та на території об'єктів при проведенні монтажних робіт.

Постійні місця проведення вогневих робіт визначаються наказами керівника підрозділу зв'язку. Обгороджувальні конструкції в цих місцях (перегородки, перекриття, підлоги) повинні бути з негорючих матеріалів.

Керівник підрозділу зв'язку чи структурного підрозділу, де проводяться вогневі роботи на тимчасових місцях (крім будівельних майданчиків), зобов'язаний оформити Наряд-допуск на виконання тимчасових вогневих робіт на об'єктах підрозділів зв'язку (далі - Наряд-допуск) (додаток 25). За наявності у підрозділі зв'язку відомчої пожежної охорони Наряд-допуск має бути погоджений з нею напередодні виконання робіт з установленням відомчою пожежною охороною відповідного контролю;

2) проведення вогневих робіт на постійних та тимчасових місцях дозволяється лише після вжиття заходів, що унеможливають виникнення пожежі (очищення робочого місця від горючих матеріалів, захист горючих конструкцій, забезпечення первинними засобами пожежогасіння (вогнегасником,

<http://yurist-online.org/>

ящиком з піском та лопатою)). Вид (тип) та кількість первинних засобів пожежогасіння, якими повинно бути забезпечене місце робіт, визначаються з урахуванням вимог щодо оснащення об'єктів первинними засобами пожежогасіння (глава 3 розділу V цих Правил) і вказуються в Наряді-допуску;

3) після закінчення вогневих робіт виконавець зобов'язаний ретельно оглянути місце їх проведення, за наявності горючих конструкцій полити їх водою, усунути можливі причини виникнення пожежі;

4) облік і реєстрацію робіт за Нарядами-допусками необхідно вести в Журналі обліку нарядів-допусків на проведення вогневих робіт (додаток 26);

5) посадова особа, відповідальна за пожежну безпеку місць, де проводилися вогневі роботи, повинна забезпечити перевірку місця проведення цих робіт упродовж двох годин після їх закінчення. Про приведення місця вогневих робіт у пожежобезпечний стан виконавець та відповідальна за пожежну безпеку посадова особа роблять відповідні позначки у Наряді-допуску;

6) технологічне обладнання, на якому передбачається проведення вогневих робіт, повинно бути приведенне у вибухопожежобезпечний стан до початку цих робіт;

7) місце проведення вогневих робіт має бути очищене від горючих речовин та матеріалів у такому радіусі:

Висота точки зварювання над рівнем підлоги чи прилеглої території, м	0 - 2	2	3	4	6	8	10	Понад 10
Мінімальний радіус зони, м	5	8	9	10	11	12	13	14

8) розміщені в межах указаних радіусів будівельні конструкції, настили підлог, оздоблення з матеріалів груп горючості Г2 - Г4, а також горючі частини обладнання та ізоляція мають бути захищені від потрапляння на них іскор металевими екранами, покривалами з негорючого теплоізоляційного матеріалу чи в інші способи і в разі необхідності політі водою;

9) для недопущення потрапляння розпечених часток металу в суміжні приміщення, на сусідні поверхи, близько розташоване устаткування всі оглядові, технологічні й вентиляційні люки, монтажні та інші отвори в перекриттях, стінах і перегородках приміщень, де здійснюються вогневі роботи, повинні бути закриті негорючими матеріалами;

- 10) приміщення, в яких можливе скупчення парів ЛЗР, ГР та горючих газів, перед проведенням вогневих робіт повинні бути провентильовані;
- 11) двері, що з'єднують приміщення, де виконуються вогневі роботи, із суміжними приміщеннями, повинні бути зачинені;
- 12) місце для проведення зварювальних та різальних робіт у будинках і приміщеннях, у конструкціях яких використані горючі матеріали, має бути обгороджене суцільною перегородкою з негорючого матеріалу. При цьому висота перегородки повинна бути не менше ніж 1,8 м, а відстань між перегородкою та підлогою - не більше ніж 50 мм. Зазор між перегородкою і підлогою для запобігання розлітання розпечених часток повинен бути обгороджений сіткою з негорючого матеріалу з розміром чурунок не більше ніж 1,0 x 1,0 мм;
- 13) під час проведення вогневих робіт у вибухопожежонебезпечних місцях має бути встановлений контроль за станом повітряного середовища шляхом проведення експрес-аналізів із застосуванням газоаналізаторів;
- 14) під час перерв у роботі, а також у кінці робочої зміни зварювальна апаратура повинна відключатися від електромережі, шланги мають від'єднуватися і звільнятися від горючих рідин та газів, а у паяльних лампах тиск повинен бути повністю знижений. Після закінчення робіт уся апаратура й устаткування мають бути прибрані в спеціально відведені приміщення (місця);
- 15) якщо організуються постійні місця проведення вогневих робіт більше ніж на 10 постах (зварювальні, різальні майстерні), має бути передбачене централізоване електро- та газопостачання;
- 16) у зварювальній майстерні за наявності не більше ніж 10 зварювальних постів для кожного з них дозволяється мати по одному запасному балону з киснем та горючим газом. Запасні балони повинні бути обгороджені щитами з негорючих матеріалів або зберігатися у спеціальних прибудовах до майстерні;
- 17) вогневі роботи дозволяється проводити на відстані не ближче 15 м від відчинених отворів фарбувальних та сушильних камер. Місце зварювання слід обгороджувати захисним екраном;
- 18) забороняється:
приступати до роботи за несправної апаратури;
розміщувати постійні місця для проведення вогневих робіт у пожежонебезпечних та вибухопожежонебезпечних приміщеннях;

допускати до зварювальних та інших вогневих робіт осіб, які не мають кваліфікаційних посвідчень та не пройшли у встановленому порядку навчання за програмою пожежно-технічного мінімуму та щорічної перевірки знань з одержанням спеціального посвідчення;

проводити зварювання, різання або паяння свіжопофарбованих конструкцій та виробів до повного висихання фарби;

виконувати вогневі роботи, користуватися одягом та рукавицями зі слідами масел та жирів, бензину, гасу й інших ГР;

зберігати у зварювальних кабінах одяг, ГР та інші горючі предмети і матеріали;

допускати стикання електричних проводів з балонами зі стисненими, зрідженими й розчиненими газами;

виконувати вогневі роботи на апаратах і комунікаціях, заповнених горючими й токсичними матеріалами, а також на тих, що перебувають під тиском негорючих рідин, газів, парів та повітря або під електричною напругою;

проводити вогневі роботи на елементах будинків, виготовлених із металевих конструкцій з горючими й важкогорючими утеплювачами.

2. Під час проведення газозварювальних (газорізальних) робіт та різання металів із використанням ГР необхідно дотримуватися таких вимог:

1) пересувні (переносні) ацетиленові генератори слід встановлювати на відкритих майданчиках. Дозволяється їх тимчасова робота в добре провітрюваних приміщеннях.

Ацетиленові генератори необхідно обгороджувати й розміщувати на відстані не ближче ніж 10 м від місць проведення зварювальних робіт, а також від відкритого вогню, нагрітих предметів, місць забору повітря компресорами, вентиляторами та на відстані не менше ніж 5 м від балонів з киснем та горючими газами.

У місцях установаження ацетиленових генераторів слід вивішувати таблички (плакати) з написами: "Стороннім вхід заборонений - вогнебезпечно", "Не проходити з вогнем";

2) після закінчення робіт карбід кальцію в переносному генераторі повинен бути використаний повністю. Вапняковий мул, котрий видаляється з генераторів, слід вивантажувати у пристосовану для цього тару та зливати в мулову яму або спеціальний бункер.

Відкриті мулові ями повинні бути обгороджені бильцями, а закриті - мати негорючі перекриття і бути обладнані витяжною вентиляцією та люками для видалення мулу.

Куріння і застосування джерел відкритого вогню в радіусі менш як 10 м від місць зберігання мулу забороняються, про що повинні застережувати відповідні таблички чи знаки заборони;

3) закріплення газопідвідних шлангів на приєднувальних ніпелях апаратури, пальників, різаків та редукторів повинно бути надійним, для чого застосовують спеціальні хомутики.

Дозволяється замість хомутиків закріплювати шланги не менше ніж у двох місцях уздовж ніпеля м'яким відпаленим (в'язальним) дротом.

На ніпелі водяних затворів шланги повинні надягатися щільно, але не закріплюватися;

4) розкриті барабани з карбідом кальцію слід захищати від води та вологи герметичними кришками з відігнутими краями, які щільно охоплюють барабан. Висота борта кришки має бути не менш як 50 мм;

5) у місцях зберігання й розкриття барабанів з карбідом кальцію забороняються куріння, використання відкритого вогню та застосування інструмента, який під час роботи утворює іскри;

6) у приміщеннях ацетиленових установок, де є проміжний склад карбіду кальцію, дозволяється одночасне його зберігання у кількості не більш як 200 кг, у тому числі у відкритому вигляді - не більше одного барабана;

7) відстань від пальників (по горизонталі) до перепускних рампових (групових) установок має бути не менш як 10 м, а до окремих балонів з киснем та горючими газами - не менше ніж 5 м;

8) до місця зварювальних робіт балони з газами доставляються на спеціальних візках, ношах;

9) під час роботи з порожніми балонами з-під кисню і горючих газів та їх транспортування слід дотримуватися тих самих заходів безпеки, що й з наповненими балонами.

3. Під час проведення газозварювальних та газорізальних робіт забороняється:

1) відігрівати замерзлі ацетиленові генератори, трубопроводи, вентиля, редуктори та інші деталі зварювальних установок відкритим вогнем або розпеченими предметами;

2) допускати стикання кисневих балонів, редукторів та іншого зварювального обладнання з різними маслами, а також промасленим одягом та шматтям;

- 3) працювати від одного водяного затвору двом і більше зварювальникам;
- 4) завантажувати карбід кальцію завищеної грануляції або заштовхувати його в лійку апарата за допомогою залізних палиць та дроту, а також працювати на карбідному пилу;
- 5) завантажувати карбід кальцію в мокрі завантажувальні корзини або за наявності води у газозбірнику, а також заповнювати кошики карбідом кальцію більше ніж на 1/2 їх об'єму під час роботи генераторів "вода на карбід";
- 6) здійснювати продування шланга для горючих газів киснем та кисневого шланга - горючими газами, а також робити взаємну заміну шлангів під час роботи;
- 7) користуватися шлангами, довжина яких перевищує 30 м, а під час виконання монтажних робіт - 40 м (застосування шлангів завдовжки більше ніж 40 м дозволяється у виняткових випадках з письмового дозволу посадової особи, яка видала Наряд-допуск);
- 8) перекручувати, заломлювати чи затискати газопідвідні шланги;
- 9) переносити генератор за наявності в газозбірнику ацетилену;
- 10) форсувати роботу ацетиленових генераторів шляхом навмисного збільшення тиску газу в них або збільшення одноразового завантаження карбідом кальцію;
- 11) застосовувати мідний інструмент для розкриття барабанів з карбідом кальцію, а мідь - як припій для паяння ацетиленової апаратури та в тих місцях, де можливе стикання з ацетиленом;
- 12) під час роботи на бензо- та гасорізах робоче місце організовується так само, як і для зварювальних робіт. Особливу увагу слід звертати на запобігання розливанню та на правильність зберігання пального, дотримання режиму різання;
- 13) зберігання запасу пального на місці проведення бензо- та гасорізальних робіт дозволяється в кількості не більше змінної потреби. Пальне слід зберігати у справній негорючій спеціальній тарі, що не б'ється та щільно закривається, на відстані не менше ніж 10 м від місця проведення вогневих робіт;
- 14) бачок для пального повинен бути справним та герметичним. Бачки, які не випробувані (щороку) водою на тиск 1 МПа, мають витікання горючої суміші та несправний насос чи манометр, до експлуатації не допускаються;

15) перед початком робіт необхідно ретельно перевіряти справність усієї арматури бензо- та гасоріза, щільність з'єднань шлангів на ніпелях, справність різьби в накидних гайках та головках;

16) бачок з паливом повинен знаходитись на відстані не ближче ніж 5 м від балонів з киснем та від джерела відкритого вогню і не ближче ніж 5 м від робочого місця різальника. При цьому бачок повинен бути розміщений так, щоб на нього не потрапляли полум'я та іскри під час роботи.

4. Під час проведення бензо- та гасорізальних робіт забороняється:

1) проводити різання, якщо тиск повітря у бачку з паливом перевищує робочий тиск кисню в різачу;

2) перегрівати випарник різача до вишневого кольору, а також підвішувати різак під час роботи вертикально, головкою вгору;

3) затискати, перекручувати чи заломлювати шланги, які подають кисень або паливо до різача;

4) використовувати кисневі шланги для підведення бензину чи гасу до різача;

5) застосовувати паливо зі сторонніми домішками та водою;

6) заповнювати бачок паливом більше ніж на 3/4 його об'єму;

7) розігрівати випарник різача шляхом запалювання спеціально наливої чи випадково розливої на робочому місці ЛЗР або ГР;

8) перевозити бачок з ЛЗР та ГР разом з кисневим балоном на одному візку.

5. Під час проведення електрозварювальних робіт необхідно дотримуватися таких вимог:

1) установка для ручного зварювання повинна бути забезпечена вимикачем чи контактором (для підключення джерела зварювального струму до розподільної цехової мережі), покажчиком величини зварювального струму та запобіжником у первинному ланцюзі.

Однопостові зварювальні двигуни-генератори та трансформатори захищаються запобіжниками лише з боку мережі живлення;

2) з'єднування зварювальних проводів слід робити за допомогою обтискання, зварювання, паяння або спеціальних затискачів. Підключення електропроводів до електродотримача, зварюваного виробу та зварювального апарата здійснюється за допомогою мідних кабельних наконечників, скріплених болтами з шайбами.

Забороняється використовувати голі або з пошкодженою ізоляцією проводи, а також застосовувати нестандартні електрозапобіжники;

3) проводи, підключені до зварювальних апаратів, розподільних щитів та іншого обладнання, а також до місць зварювальних робіт, мають бути надійно ізольовані та в необхідних місцях захищені від дії високої температури, механічних пошкоджень і хімічних впливів.

У разі проведення електрозварювальних робіт, пов'язаних з частими переміщеннями зварювальних установок, мають застосовуватися міцні кабелі;

4) кабелі (електропроводи) електрозварювальних машин повинні розміщуватися від трубопроводів кисню на відстані не менше ніж 0,5 м, а від трубопроводу ацетилену та інших горючих газів - не менш як 1 м;

5) зворотним провідником, який з'єднує зварюваний виріб із джерелом зварювального струму, можуть бути сталеві або алюмінієві шини будь-якого профілю, зварювальні плити, стелажі й сама зварювана конструкція за умови, якщо їх переріз забезпечує безпечно за умовами нагрівання протікання струму.

З'єднання між собою окремих елементів, використовуваних як зворотний провідник, треба виконувати за допомогою болтів, струбцин та затискачів;

6) використання як зворотного провідника внутрішніх залізничних шляхів, мереж заземлення чи занулення, а також металевих конструкцій будівель, комунікацій та технологічного устаткування забороняється;

7) у разі проведення електрозварювальних робіт у вибухопожежонебезпечних та пожежонебезпечних приміщеннях зворотним проводом від зварюваного виробу до джерела струму може бути лише ізольований провід, причому за якістю ізоляції він не повинен поступатися прямому провіднику, який приєднують до електродотримача;

8) конструкція електродотримача для ручного зварювання повинна забезпечувати надійне затискання та швидку заміну електродів, а також унеможливити коротке замикання його корпусу на зварювану деталь під час тимчасових перерв у роботі або в разі його випадкового падіння на металеві предмети. Держак електродотримача має бути виготовлений з негорючого діелектричного та теплоізоляційного матеріалу;

9) електроди, що застосовуються під час зварювання, повинні бути заводського виготовлення і відповідати номінальній величині зварювального струму.

У разі заміни електродів їх залишки (недогарки) слід класти у спеціальний металевий ящик, встановлений біля місця зварювальних робіт;

10) електрозварювальна установка на весь час роботи повинна бути заземлена. Крім заземлення основного електрозварювального обладнання, у зварювальних установках належить безпосередньо заземлювати той затискач вторинної обмотки зварювального трансформатора, до якого приєднується провідник, що йде до виробу (зворотний провідник);

11) над переносними й пересувними електрозварювальними установками, які використовуються на відкритому повітрі, повинні бути споруджені навіси з негорючих матеріалів для захисту від атмосферних опадів;

12) технічне обслуговування та планово-попереджувальний ремонт зварювального устаткування мають проводитися відповідно до графіка. Щодня після закінчення роботи слід проводити чищення агрегатів та пускової апаратури;

13) температура нагрівання окремих частин зварювального агрегату не повинна перевищувати 75°C ;

14) опір ізоляції струмопровідних частин зварювального кола повинен бути не нижче ніж $0,5\ \text{Ом}$. Ізоляцію треба перевіряти не рідше 1 разу на 3 місяці (у разі автоматичного зварювання під шаром флюсу - 1 раз на місяць). Ізоляція повинна витримувати напругу $2\ \text{кВ}$ протягом $0,12\ \text{год.}$;

15) живлення дуги в установках для атомно-водневого зварювання повинно здійснюватися від окремого трансформатора. Безпосереднє живлення дуги від розподільної мережі через регулятор струму будь-якого типу забороняється;

16) якщо здійснюється атомно-водневе зварювання, у пальнику має бути передбачене автоматичне відключення напруги та припинення подавання водню в разі розриву кола;

17) відстань від машин точкового, шовного та рельєфного зварювання, а також від машин для стикового зварювання до місця, де знаходяться горючі матеріали, та конструкцій повинна бути не менше ніж $4\ \text{м}$ у разі зварювання деталей перерізом до $50\ \text{мм}^2$, а від машин для стикового зварювання деталей перерізом понад $50\ \text{мм}^2$ - не менше ніж $6\ \text{м}$.

6. Під час проведення паяльних робіт необхідно дотримуватися таких вимог:

1) робоче місце в разі проведення робіт з використанням паяльних ламп повинно бути очищене від горючих матеріалів, а конструкції з горючих матеріалів, які містяться на відстані менше ніж $5\ \text{м}$, мають бути захищені екранами з негорючих матеріалів або политі водою (водним розчином піноутворювача);

2) паяльні лампи необхідно утримувати справними та не рідше одного разу на місяць перевіряти їх на міцність та герметичність із занесенням результатів і дати перевірки до Журналу реєстрації перевірок на міцність та герметичність паяльних ламп (додаток 27). Крім того, не рідше одного разу на рік мають проводитися контрольні випробування паяльних ламп тиском;

3) кожна лампа повинна мати паспорт із зазначенням результатів заводського гідравлічного випробування та допустимого робочого тиску. Запобіжні клапани мають бути відрегульовані на заданий тиск;

4) заправляти паяльні лампи пальним і розпалювати їх слід у спеціально відведених для цього місцях;

5) для запобігання викидам полум'я з паяльної лампи пальне, яким заправляють лампи, повинно бути очищене від сторонніх домішок та води.

7. Щоб уникнути вибуху паяльної лампи, забороняється:

1) застосовувати як пальне для ламп, що працюють на гасі, бензин чи суміш бензину з гасом;

2) підвищувати тиск у резервуарі лампи під час накачування повітря понад допустимий робочий тиск, вказаний у паспорті;

3) заповнювати лампу пальним більше ніж на 3/4 об'єму її резервуара;

4) відкручувати повітряний гвинт та наливну пробку, якщо лампа горить або ще не охолола;

5) ремонтувати лампу, а також виливати з неї чи заправляти її пальним поблизу відкритого вогню, під час куріння.

ІХ. Порядок дій у разі пожежі

1. У разі виявлення ознак пожежі (горіння) кожний працівник зобов'язаний:

1) негайно повідомити про це за номером телефону 101. При цьому необхідно назвати місцезнаходження об'єкта, вказати кількість поверхів будинку, місце виникнення пожежі, обстановку на пожежі, наявність людей, а також повідомити своє прізвище;

2) взяти (за можливості) заходів щодо евакуювання людей, гасіння (локалізації) пожежі первинними засобами пожежогасіння та збереження матеріальних цінностей;

- 3) якщо пожежа виникла у підрозділі зв'язку, повідомити про неї керівника чи відповідну компетентну посадову особу та (або) чергового на об'єкті;
- 4) у разі необхідності викликати інші аварійно-рятувальні служби.

2. Посадова особа об'єкта, що прибула на місце пожежі, зобов'язана:

- 1) перевірити, чи викликана Оперативно-рятувальна служба цивільного захисту (продублювати повідомлення), повідомити про подію власника підрозділу зв'язку;
- 2) у разі загрози життю людей негайно організувати їх рятування (евакуацію), використовуючи для цього наявні сили й засоби;
- 3) вивести за межі небезпечної зони всіх працівників, не пов'язаних з ліквідацією пожежі;
- 4) припинити роботи в будівлі (якщо це допускається технологічним процесом виробництва), крім робіт, пов'язаних із заходами щодо ліквідації пожежі;
- 5) здійснити в разі необхідності відключення електроенергії (за винятком систем протипожежного захисту), зупинення транспортувальних пристроїв, агрегатів, апаратів, перекриття сировинних, газових, парових та водяних комунікацій, зупинення систем вентиляції в аварійному та суміжних з ним приміщеннях (за винятком пристроїв протидимового захисту) та вжити інших заходів, що сприяють запобіганню розвитку пожежі та задимленню будівлі;
- 6) перевірити включення оповіщення людей про пожежу, установок пожежогасіння, протидимового захисту;
- 7) організувати зустріч підрозділів Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту, надати їм допомогу у виборі найкоротшого шляху для під'їзду до осередку пожежі та в установленні техніки на зовнішні джерела водопостачання;
- 8) одночасно з гасінням пожежі організувати евакуацію і захист матеріальних цінностей;
- 9) забезпечити дотримання безпеки праці працівниками, які беруть участь у гасінні пожежі.

3. З прибуттям на пожежу пожежно-рятувальних підрозділів повинен бути забезпечений безперешкодний їх доступ на територію об'єкта, за винятком випадків, коли чинним законодавством встановлено особливий порядок допуску.

4. Після прибуття пожежно-рятувальних підрозділів адміністрація та інженерно-технічний персонал об'єкта підрозділу зв'язку зобов'язані консультувати керівника гасіння пожежі з приводу конструктивних і технологічних особливостей об'єкта, де виникла пожежа, прилеглих будівель та пристроїв, організувати залучення сил та засобів об'єкта до вжиття необхідних заходів, пов'язаних з ліквідацією пожежі та запобіганням її поширенню.

X. Проведення розслідування обставин і причин пожеж, обліку пожеж та їх наслідків

1. Проведення розслідування обставин і причин пожеж

1. Розслідування обставин і причин пожеж на об'єктах підрозділів зв'язку проводиться згідно з вимогами чинного законодавства України та цих Правил.

Документом, який засвідчує факт пожежі, є Акт про пожежу (додаток 28), що підписується комісією з проведення службового розслідування обставин і причин пожежі (далі - комісія), до складу якої входять не менше трьох посадових осіб підрозділу зв'язку, у тому числі представник СПБ.

Акт про пожежу складається у двох примірниках.

2. Для визначення причин пожежі комісія має право вимагати від керівника підрозділу зв'язку залучення до перевірки посадових осіб дослідно-випробувальної лабораторії ДСНС України.

3. На вимогу комісії керівник підрозділу зв'язку зобов'язаний:

- 1) зробити фотографії місця пожежі;
- 2) надати технічну документацію та інші потрібні матеріали;
- 3) забезпечити комісію приміщенням та засобами зв'язку;
- 4) забезпечити проведення лабораторних випробувань, виконання технічних розрахунків;
- 5) організувати друкування матеріалів розслідування.

4. Комісія зобов'язана протягом одного місяця провести розслідування причин пожежі і скласти Акт про пожежу. За потреби цей строк розслідування може бути продовжений керівником підрозділу зв'язку, який призначив комісію, але не більш як на один місяць. Акт про пожежу підписується особами, якими проводилося розслідування. Кожен учасник розслідування має право викласти свою окрему думку.

Після підписання Акт про пожежу подається на розгляд керівнику підрозділу зв'язку, який призначив розслідування.

5. У процесі розслідування комісія визначає категорію пожежі, обставини, що призвели до неї, установлює характер порушень правил експлуатації обладнання, технологічних процесів, визначає відповідність будівельно-монтажних робіт проектній документації, розробляє план заходів щодо ліквідації наслідків і запобігання подібним пожежам надалі.

6. Якщо розслідуванням буде встановлено, що ймовірною причиною пожежі є проектні недоробки або конструктивні недоліки обладнання, до участі в роботі комісії обов'язково залучаються представники проектувальних організацій або підприємств-виробників (постачальників).

7. При підтвердженні надалі цих причин пожежі керівник підрозділу зв'язку зобов'язаний надіслати відповідним керівникам проектувальної організації, підприємству-виробнику обґрунтовані рекламації, а їхні копії - органам, до сфери управління яких належать проектувальна організація та підприємство-виробник (постачальник).

8. За результатами службового розслідування пожежі керівник підрозділу зв'язку, де сталася пожежа, приймає рішення щодо запобігання подібним пожежам надалі.

Після проведення службового розслідування пожежі другий примірник Акта про пожежу, витяг із наказу про притягнення до дисциплінарної відповідальності посадових осіб, винних у порушенні правил пожежної безпеки, надсилаються до відповідних підрозділів зв'язку в порядку їх підпорядкованості.

9. Якщо виявлено факт приховування підрозділом зв'язку пожежі, розслідування повинно призначатися наказом прямого керівника, якому підпорядкований керівник підрозділу зв'язку. Винні у скоєнні (настанні) пожеж та в їх приховуванні притягуються до відповідальності згідно з чинним законодавством.

2. Облік пожеж та їх наслідків

1. Облік пожеж та їх наслідків у підрозділах зв'язку проводиться відповідно до Порядку обліку пожеж та їх наслідків, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 26 грудня 2003 року N 2030 (із змінами), та цих Правил.

2. Облік пожеж та їх наслідків здійснюється у підрозділі зв'язку з реєстрацією в Книзі обліку пожеж та їх наслідків (додаток 29).
3. Виявлені незареєстровані пожежі обліковуються відповідно до загального обліку.

**Начальник Відділу
пожежної безпеки та охорони праці
Адміністрації Держспецзв'язку**

**Директор Департаменту
забезпечення та зв'язку
МВС України**

В. О. Ковач

Л. І. Шалієвська

Додаток 1
до Правил пожежної безпеки в галузі зв'язку
(пункт 7 розділу II)

ВИМОГИ щодо складання планів (схем) евакуації на випадок пожежі

1. У штабах, казармах, клубах, закладах охорони здоров'я, санаторіях, навчальних закладах, гуртожитках, вартових і виробничих приміщеннях на випадок пожежі розробляється і вивішується план евакуації (у багатоповерхових будинках - на кожному поверсі).
2. Плани евакуації складаються з графічної та текстової частин. Графічна частина включає поверховий або посекторний план будівлі чи споруди, де зазначаються евакуаційні виходи (сходові клітки, зовнішні відкриті сходи, виходи назовні), маршрути руху, а також умовні графічні позначення у вигляді

<http://yurist-online.org/>

символів місць розміщення кнопок ручних пожежних сповіщувачів, телефонних апаратів, первинних засобів пожежогасіння (пожежного інвентарю та інструменту, вогнегасників).

3. У текстовій частині детально викладаються порядок і послідовність евакуації, обов'язки відповідальних за евакуацію та організацію системи сповіщення про пожежу, з якими необхідно ознайомити всіх працівників, можливість використання спеціального обладнання, а також різноманітної техніки та інженерних систем (систем димовидалення, автоматичних установок пожежогасіння, внутрішнього телефонного зв'язку, радіостанцій тощо) для організації евакуації та її успішного проведення.

4. План евакуації оформлюється на аркуші розміром по вертикалі - 30 см, по горизонталі - 42 см і вивішується в рамці під склом біля вхідних дверей на висоті 1,5 м від рівня підлоги до нижнього краю рамки.

5. План евакуації підписується начальником підрозділу, погоджується зі службою пожежної безпеки та затверджується керівником підрозділу зв'язку.

Зразок оформлення плану евакуації з поверху будинку

ПОГОДЖЕНО

Начальник СПБ підрозділу зв'язку

(військове звання, підпис, П. І. Б.)

" ___ " _____ 20__ року

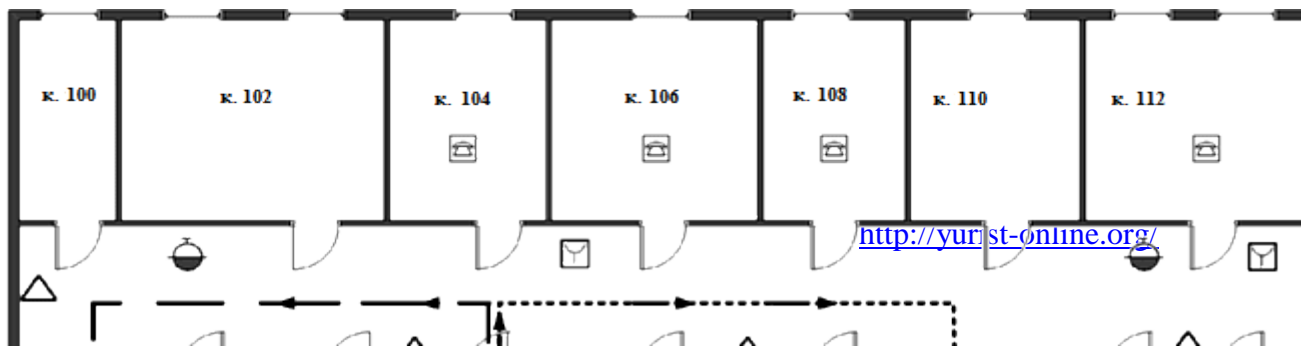
ЗАТВЕРДЖУЮ

Керівник підрозділу зв'язку

(військове звання, підпис, П. І. Б.)

" ___ " _____ 20__ року

ПЛАН ЕВАКУАЦІЇ 4 УПРАВЛІННЯ НА ВИПАДОК ПОЖЕЖІ

Умовні позначення:

головний евакуаційний шлях

запасний евакуаційний шлях

ручний пожежний сповіщувач

переносний вогнегасник

пожежний кран

телефон

"ви перебуваєте тут"

I черга - особовий склад, секретні документи та документи ДСК;

II черга - оргтехніка, література, майно.

Примітка. Евакуація секретних документів, документів ДСК, оргтехніки, літератури та майна здійснюється:
у робочий час - особовим складом науково-дослідного управління під керівництвом начальника управління;
у позаробочий час - особовим складом підрозділу охорони під керівництвом чергового по підрозділу.

(посада, військове звання)

(підпис)

(ініціали, прізвище)

Умовні графічні позначення

№ з/п	Найменування	Символ за ГОСТ 28130-89	Символ за ГОСТ 12.1.114-82
1	Переносний вогнегасник		
2	Переносний водяний вогнегасник		
3	Переносний АВС-порошковий вогнегасник		
4	Переносний вуглекислотний вогнегасник		
5	Пересувний ВС-вогнегасник		
6	Телефон		
7	Ручний пожежний сповіщувач		
8	Кран пожежний		
9	Головний евакуаційний шлях		
10	Запасний евакуаційний шлях		
11	Основний вихід		
12	Запасний вихід		

Додаток 2
до Правил пожежної безпеки в галузі зв'язку
(пункт 9 глави 2 розділу III)

АКТ
перевірки технічного стану вогнезахисного покриття (просочення)

від "___" _____ 20__ р. N ____

Комісія _____ у _____ складі:

(посада, військове звання, П. І. Б.)

(посада, військове звання, П. І. Б.)

(посада, військове звання, П. І. Б.)

провела перевірку технічного стану вогнезахисного покриття (просочення)

(назви оброблених матеріалів, конструкцій, виробів, електричних кабелів, інженерного обладнання

будинків і споруд, проходок та загальна площа оброблення)

виконаного на об'єкті _____

_____ (найменування та адреса об'єкта, на якому виконувались роботи з вогнезахисного оброблення)
способом _____ із застосуванням _____,
(спосіб вогнезахисного оброблення) (повна назва вогнезахисного засобу)

згідно з актом від "___" _____ 20__ р. N ____.

Термін експлуатації вогнезахисного засобу до "___" _____ 20__ р.

Комісією встановлено: _____
(зазначаються стан вогнезахисного покриття (просочення) та виявлені недоліки)

Висновок комісії:

Вогнезахисний покриття (просочення) _____
(забезпечує вогнезахист або потребує ремонту, заміни чи повторного вогнезахисного оброблення)

Члени комісії:

(підпис)

(ініціали, прізвище)

(підпис)

(ініціали, прізвище)

(підпис)

(ініціали, прізвище)

Додаток 3
до Правил пожежної безпеки в галузі зв'язку
(пункт 13 глави 2 розділу III)

**КАТЕГОРІЇ ТА КЛАСИ ЗОН
за вибухо-, вибухопожежо- і пожежонебезпечністю виробництв, приміщень, будівель та інших об'єктів підрозділів зв'язку**

Назва виробництв, приміщень, будівель та інших об'єктів (цехи, відділення, дільниці, установки, зони)	Характеристика речовин і матеріалів у приміщеннях, умов технологічних процесів, за якими визначаються категорії приміщень і класи зон	Класифікація за вибухопожежонебезпечністю		Примітка
		категорії приміщень (за НАПБ Б.03.002-2007)	класи зон (за НПАОП 40.1-1.32-01)	
1	2	3	4	5
Загальні об'єкти підрозділів зв'язку				
Усі промислові і підсобно-промислові приміщення, за винятком наведених нижче, включаючи окремі приміщення інших галузей промисловості, які проектуються на об'єктах зв'язку	Кабелі з горючою, важкогорючою оболонкою, тверді горючі матеріали і речовини, обладнання із застосуванням горючих матеріалів та монтажних проводів з горючою, важкогорючою оболонкою	В	Вибухобезпечні та пожежо-безпечні (ВПБ)	
Приміщення для робіт при використанні розчинників і рідин з температурою спалаху парів не більше 28° С: приготування лаків, фарб, інших захисних сумішей;	ЛЗР з температурою спалаху не більше 28° С	А	В-Ia	

фарбування і сушіння виробів безкамерне, в камерах, на дільницях в окремих приміщеннях або загальному з іншими дільницями приміщенні; склеювання і фарбування при виробництві клеєних конструкцій; покриття і просочення виробів, матеріалів, тари	Те same	А	В-Ia	
	Те same	А	В-Ia	
	Те same	А	В-Ia	
Усі виробничі приміщення поштового зв'язку, за винятком приміщень акумуляторних	Папір, деревина, мішкотара	В	П-Па	
Зварювальні майстерні	Негорючі речовини, матеріали	Г	ВПБ	
Цехи деревообробки, лісопиляння, виробництва віконних рам, дверей, інших виробів з деревини, дільниці розкрою шпалер, столярні майстерні	Тверді горючі матеріали	В	П-Па	
Приміщення випрямлячів		Г	ВПБ	
Приміщення акумуляторних із свинцевими акумуляторами відкритого та закритого типу, установленими на стелажах	Водень	Згідно з розрахунками	Згідно з розрахунками	
Приміщення з акумуляторами відкритого та закритого типу, установленими у вентильованих шафах	Водень	Д	ВПБ	
Приміщення з акумуляторами герметизованого типу	Водень	Д	ВПБ	
Дистиляторна, електролітна (кислотна, лужна)	Вода, кислота, луг	Д	ВПБ	
Приміщення введення кабелів зв'язку, кабельні шахти	Кабелі з горючою та важкогорючою оболонкою	В	П-Па	
Компресорні		Г	ВПБ	

Приміщення для зберігання мастил	Горючі речовини	В	П-І	
Об'єкти систем інженерного забезпечення				
Газорегуляторні, газорозподільні пункти	Горючий газ	А	В-Іа	
Котельні зали, приміщення димососів і деаераторів	Спалення горючих речовин	Г	П-І, П-Іа	
Теплогенераторні з використанням зрідженого або природного газу	Спалення газу	Г	П-І	
Приміщення, в яких розташовані: дизельні агрегати з використанням палива в баках ємністю не більше 5 м ³ ; дизельні силові електростанції без наявності в них витратних паливних і мастильних баків	Горюча рідина (далі - ГР)	В	П-І	
	ГР в устаткуванні	В	П-І	
Машинні зали насосних станцій питного, господарсько-виробничого, оборотного, протипожежного водопостачання, каналізаційні насосні станції, насоси яких працюють від двигунів внутрішнього згоряння з використанням горючих рідин	Спалення ГР	Г	П-І	
Приміщення, в яких розташовані розподільні, електрощитові, випрямні з устаткуванням без масла	Негорючі матеріали	Д		
Водонасосні станції електропривідні з поверхневих джерел	Негорючі матеріали	Д		
Приміщення керування автоматичними установками пожежогасіння (спринклерними, дренчерними), негорюче устаткування	Негорючі матеріали	Д		
Об'єкти транспортного обслуговування				
Акумуляторні, приміщення зарядки стартерних і тягових	Гримучий газ - водень	А	В-І	Вибухо-

акумуляторних батарей на відкритих стелажах				небезпечна зона вище відмітки 0,75 висоти приміщення від підлоги
Дільниці технічного обслуговування приладів живлення, поточного ремонту й перевірки карбюраторів і паливних насосів з використанням бензину і тракторного гасу	ЛЗР з температурою спалаху не більше 28° С	А	В-Ia	
Дільниці щоденного технічного обслуговування, пости технічного обслуговування (ТО-1, ТО-2), діагностування і поточного ремонту автомашин з двигунами, які працюють на бензині, дизельному пальному, зрідженому газі	Горючі речовини	В	П-I	При виконанні вимог до електроустановок
Гаражі, приміщення для зберігання автомобілів з двигунами, які працюють на бензині, дизельному пальному, зрідженому газі	Горючі речовини	В	П-I	Те саме
Пункти заправки (злиття) автомобілів, тракторів, інших транспортних засобів: паливом з температурою спалаху парів не більше 28° С; паливом з температурою спалаху парів більше 28° С; картерними і трансмісійними мастилами з температурою спалаху парів вище 61° С	ЛЗР ЛЗР ГР	А Б В	В-Ia В-Ia П-I	
Приміщення для миття фільтрів і запчастин компресорів, двигунів, інших агрегатів	ГР	В	П-I	
Склади та складські приміщення				
Склади фарб, лаків, розчинників, інших ЛЗР	ЛЗР з температурою спалаху	А	В-I	

	не більше 28° С			
Технічні склади і комори: для зберігання горючих матеріалів і виробів або негорючих матеріалів і виробів у горючій упаковці; для зберігання горючих матеріалів і виробів у негорючій упаковці	Горючі матеріали і вироби, горюча упаковка Горючі матеріали і вироби в негорючій упаковці	В Д	П-Па ВПБ	
Склади бензину, тракторного гасу	ЛЗР з температурою спалаху не більше 28° С	А	В-І	
Приміщення для зберігання горючих газів у балонах (водень, ацетилен, бутан тощо)	Горючий газ	А	В-Іа	
Склади ЛЗР: з температурою спалаху парів понад +61° С; з температурою спалаху парів від +28 до +61° С включно	Рідке паливо, мастило Рідке паливо, мастило	В Б	П-І В-Іа	
Склади для зберігання карбіду кальцію, балонів з ацетиленом та іншими горючими газами	Горючий газ	А	В-Іа	
Закриті склади і насосні станції рідкого палива з температурою спалаху парів більше 28° С до 61° С включно	ЛЗР з температурою спалаху більше 28° С до 61° С	Б	В-Іа	
Приміщення для спецодягу, інвентарю, технічних і обтиральних матеріалів, синтетичних мийних і дезінфекційних засобів, антисептиків у горючій тарі, упаковці	Горючі матеріали і речовини	В	П-Па	
Склади балонів з негорючими газами (кисень, вуглекислий газ, азот тощо)	Негорючі гази	Д		
Матеріальні загальнотоварні склади	Горючі матеріали і речовини	В	П-Па	
Інші виробничі, службові та допоміжні приміщення				

Виробничі лабораторії, приміщення з оперативним запасом ЛЗР і ГР, хімікатів для лабораторних і науково-дослідних робіт з їх проведенням у витяжних шафах	ЛЗР, ГР, горючі речовини	В	П-І	У кількості до 20 кг на площі до 18 м ²
Будівлі, приміщення автоматизованих систем управління, інформаційно-обчислювальних центрів	Тверді горючі матеріали і речовини	В	П-Іа	
Станції та вузли радіо- і телефонного зв'язку	Те саме	В	П-Іа	
Приміщення для зберігання архівних документів (відомчі архіви)	Те саме	В	П-Іа	
Приміщення для відділу кадрів, підрозділу спецроботи, бухгалтерії, каси	Те саме	В	П-Іа	
Приміщення для розмножувальних служб: друкування, світлокопіювання, палітурних робіт	Те саме	В	П-Іа	
Кабінети, робочі приміщення для спеціалістів, осіб керівного складу підрозділів зв'язку	Те саме	В	П-Іа	
Приміщення для сушіння і зберігання спецодягу і спецвзуття	Те саме	В	П-Іа	
Підсобні приміщення їдалень				
Зали їдалень, засідань	Те саме	В	П-Іа	
Класи для навчання і перевірки знань з питань професійної підготовки, охорони праці, пожежної безпеки	Те саме	В	П-Іа	
Медамбулаторія, медпункт, приміщення музею	Те саме	В	П-Іа	

Додаток 4
до Правил пожежної безпеки в галузі зв'язку
(пункт 1 глави 2 розділу IV)

ЖУРНАЛ
реєстрації результатів перевірок опалювальних приладів

_____ (найменування підрозділу зв'язку)

Розпочато _____

Закінчено _____

Строк зберігання - 3 роки.

Дата проведення перевірки	Найменування опалювального приладу	Марка, тип	Інвентарний (заводський) номер
1	2	3	4

Продовження таблиці

Результати перевірки і висновок про подальшу експлуатацію	Заходи щодо усунення несправностей і дата усунення несправностей	Посада, прізвище, підпис особи, яка проводила перевірку
5	6	7

Примітка. Журнал нумерується, прошнуровується та скріплюється печаткою.

Додаток 5
до Правил пожежної безпеки в галузі зв'язку
(пункт 7 глави 2 розділу IV)

ЖУРНАЛ
реєстрації результатів очищення димоходів та печей

(найменування підрозділу зв'язку)

Розпочато _____

Закінчено _____

Строк зберігання - 3 роки.

Дата очищення	Місцезнаходження печей та димоходів, що очищалися	Виявлені недоліки	Посада, прізвище і підпис особи, що проводила очищення	Заходи щодо усунення недоліків. Строк виконання	Посада, прізвище і підпис особи, відповідальної за усунення недоліків
1	2	3	4	5	6

Примітка. Журнал нумерується, прошнуровується та скріплюється печаткою. За відсутності недоліків у графі 3 робиться запис: "Під час проведення очищення недоліків не виявлено".

Додаток 6
до Правил пожежної безпеки в галузі зв'язку
(підпункт 5 пункту 1 глави 1 розділу V)

**ПОВІДОМЛЕННЯ
про спрацювання СПЗ або її вимкнення**

(найменування організації, до якої направляється
повідомлення)

1. Найменування підрозділу зв'язку та його місцезнаходження _____

2. Підпорядкованість _____
3. Дата спрацювання або вимкнення _____
4. Характеристика захищеного приміщення _____

5. Причина спрацювання або вимкнення _____

6. Тип системи СПЗ _____

(для систем сигналізації також зазначити тип сповіщувача, а для системи пожежогасіння - тип пуску)
7. Кількість сповіщувачів та зрошувачів, що спрацювали

8. Результати виявлення і гасіння пожежі

9. Площа пожежі _____

10. Орієнтовний збиток від пожежі (грн) _____

11. Врятування матеріальних цінностей (грн) _____

12. Причина відмови системи СПЗ _____

(посада, військове звання)

(підпис)

(ініціали, прізвище)

"__" _____ 20__ року

Додаток 7
до Правил пожежної безпеки в галузі зв'язку
(пункт 2 глави 1 розділу V)

ЖУРНАЛ N _____
обліку робіт щодо підтримання експлуатаційної придатності і ремонту (планового та позапланового) системи СПЗ

(найменування підрозділу зв'язку)

<http://yurist-online.org/>

Тип системи _____

Дата монтування системи _____

Захищений об'єкт _____

Розпочато _____

Закінчено _____

Строк зберігання - 3 роки.

1. Найменування об'єкта та його місцезнаходження (адреса, телефон)

2. Перелік СПЗ і технічних засобів

3. Номер договору, дата його укладення _____

4. Посада, прізвище, ім'я, по батькові особи, відповідальної за експлуатацію СПЗ, та зразок її підпису

5. Дата і номер акта організаційно-розпорядчого характеру, яким призначена відповідальна особа підрозділу зв'язку за експлуатацію СПЗ

6. Посада, прізвище, ім'я, по батькові осіб виконавця, які здійснюють технічне обслуговування СПЗ

Дата виконання робіт	Тип систем, технічних засобів, вузлів	Опис виконаних робіт, висновки про технічний стан СПЗ	Найменування та кількість комплектуючих виробів, що були замінені	Посада, прізвище і підпис особи, яка проводила технічне обслуговування та ремонт	Висновки про виконану роботу особи, яка відповідає за експлуатацію СПЗ, її підпис
1	2	3	4	5	6

Примітки: 1. Журнал виготовляється на аркуші паперу формату А4 (альбомний).

2. Журнал нумерується, прошнуровується, скріплюється печаткою та зберігається у

приміщенні, де встановлено прилади приймально-контрольні пожежні підрозділу зв'язку.

Додаток 8
до Правил пожежної безпеки в галузі зв'язку
(пункт 2 глави 1 розділу V)

ЖУРНАЛ
обліку санкціонованих та несанкціонованих спрацьовувань (відмов, несправностей) СПЗ

(найменування підрозділу зв'язку)

Розпочато _____

Закінчено _____

Строк зберігання - 3 роки.

№ з/п	Дата і час надходження виклику	Посада, прізвище, ім'я, по батькові особи, яка зробила виклик, її службовий телефон	Найменування об'єкта, його адреса	Тип системи	Причина виклику	Прізвище, ім'я, по батькові представника виконавця	Причина спрацьовування (відмови) і вжиті заходи щодо її усунення	Дата і час закінчення робіт за викликом
1	2	3	4	5	6	7	8	9

Примітки: 1. Журнал виготовляється на аркуші паперу формату А4 (альбомний).

2. Журнал нумерується, прошнуровується, скріплюється печаткою та зберігається у приміщенні, де встановлено прилади приймально-контрольні пожежні підрозділу зв'язку.

Додаток 9
до Правил пожежної безпеки в галузі зв'язку
(пункт 3 глави 1 розділу V)

АКТ
технічного обстеження системи протипожежного захисту

м. _____ "___" _____ 20__ р.

Ми, що нижче підписалися, члени комісії: _____

(посади, військові звання, прізвища, імена, по батькові кожного члена комісії)

склали цей акт про те, що під час технічного огляду системи

(тип системи)

що змонтована _____

(найменування монтувальної організації)

(дата здавання в експлуатацію)

за проектом, виконаним _____

(найменування проектної організації)

(номер і дата випуску проекту)

встановлено _____

(характеристика технічного стану установки, окремих технічних засобів)

Комісія рекомендує: _____

(наводиться один з таких висновків: списати систему; провести ремонт системи; продовжити експлуатацію системи зі встановленням терміну її наступного огляду)

Члени комісії:

(підпис)

(ініціали, прізвище)

(підпис)

(ініціали, прізвище)

(підпис)

(ініціали, прізвище)

Додаток 10
до Правил пожежної безпеки в галузі зв'язку
(пункт 4 глави 1 розділу V)

ПЛАН-ГРАФІК
з підтримання експлуатаційної придатності СПЗ на відповідний рік

(найменування об'єкта підрозділу зв'язку)

М. _____

" ___ " _____ 20__ р.

Тип систем, технічних засобів, вузлів	Вид робіт (зовнішній огляд, перевірка працездатності, профілактика)	I квартал			II квартал			III квартал			IV квартал		
		січень	лютий	березень	квітень	травень	червень	липень	серпень	вересень	жовтень	листопад	грудень
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

(посада, військове звання)

М. П.

(підпис)

(ініціали, прізвище)

Примітка. План-графік зберігається у приміщенні, де встановлено прилади приймально-контрольні пожежні підрозділу зв'язку.

Додаток 11
до Правил пожежної безпеки в галузі зв'язку
(пункт 9 глави 1 розділу V)

ЖУРНАЛ
здавання-приймання чергувань оперативним (черговим) персоналом

(найменування підрозділу зв'язку)

<http://yurist-online.org/>

Тип системи _____

Дата монтажу системи _____

Захищений об'єкт _____

Розпочато _____

Закінчено _____

Строк зберігання - 3 роки.

N з/п	Дата здавання-приймання	Стан СПЗ за період чергування	Найменування СПЗ і захищуваних об'єктів (приміщень), з яких надійшли сигнали "Тривога"	Прізвище та підпис особи, яка здала чергування	Прізвище та підпис особи, яка прийняла чергування
1	2	3	4	5	6

Примітка. Журнал нумерується, прошнуровується, скріплюється печаткою та зберігається у приміщенні, де встановлено прилади приймально-контрольні пожежні підрозділу зв'язку.

Додаток 12
до Правил пожежної безпеки в галузі зв'язку
(підпункт 4 пункту 1 глави 2 розділу V)

АКТ

випробування водогінної мережі на водовіддачу для потреб зовнішнього пожежогасіння

1. "___" _____ 20__ р. комісія у складі:

(посади, військові звання, П. І. Б. кожного члена комісії)

_____,
провела випробування кільцевої (тупикової) водогінної мережі (на ділянці, об'єкті) діаметром _____ мм на водовіддачу для потреб зовнішнього пожежогасіння _____ способом (див. Пояснювальну записку до Акта).

2. У результаті вимірювань встановлено, що фактична витрата води для потреб зовнішнього пожежогасіння вищевказаної ділянки від _____ пожежного гідранта становить _____ при тиску в мережі _____ л/с.

3. Згідно з ДБН В.2.5-74:2013 розрахункова витрата води для потреб пожежогасіння має становити

_____ л/с.

4. Виходячи з вищевказаного, комісія вважає, що перевірений водогін відповідає (не відповідає) вимогам Правил пожежної безпеки в галузі зв'язку, затверджених наказом Адміністрації Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України, Міністерства внутрішніх справ України від 30 березня 2016 року N 239/229.

Члени комісії:

(підпис)

(ініціали, прізвище)

(підпис)

(ініціали, прізвище)

Представник від служби пожежної безпеки підрозділу зв'язку

(підпис)

(ініціали, прізвище)

Пояснювальна записка

I. Випробування водогінних ліній на водовіддачу

1. У період експлуатації водогону діаметри труб зменшуються через утворення на їх стінках корозії, тому для визначення фактичних витрат води з водогону проводять його випробування на водовіддачу.

Випробуванню на водовіддачу підлягають такі водогінні мережі:

найбільш віддалені від насосних станцій;

мережі, що мають найменший діаметр трубопроводів;

<http://yurist-online.org/>

тупикові та мережі зі зниженим тиском;

у найбільш пожежонебезпечних виробничих спорудах, для яких потребується велика витрата води.

2. Дільниці водогінних мереж, які випробовуються на водовіддачу, а також час проведення випробувань повинні узгоджуватись з працівниками водопровідних служб.

3. Зовнішню водогінну мережу випробовують на можливість подачі розрахункової витрати води при мінімальному напорі 10 м водяного стовпа відповідно до норм ДБН В.2.5-74:2013.

4. Методика проведення гідравлічного випробування:

визначається згідно з ДБН В.2.5-74:2013 або за проектом необхідна витрата води на зовнішнє пожежогасіння (Q_n) для цього об'єкта;

позначаються на зовнішній водогінній мережі гідранти, з яких можна отримати розрахункову кількість води;

визначається час гідравлічного випробування водогінної мережі;

уявно створюється пожежа з увімкненням насосів-підвищувачів на насосній станції;

проводиться розрахунок фактичної витрати води для пожежогасіння (Q_f) одним із запропонованих способів;

порівнюється необхідна і фактична витрата води (необхідна умова $Q_n < Q_f$ або $Q_n = Q_f$), надається висновок про відповідність влаштування водогону нормативним вимогам.

5. У випадку невідповідності перевірених водогінних мереж встановленим нормам ДБН В.2.5-74:2013 підрозділи зв'язку разом із органами ДСНС України розробляють технічні заходи щодо забезпечення необхідної водовіддачі для потреб пожежогасіння (заміна водогонів, збільшення їх діаметра, кільцювання мереж тощо).

II. Способи випробування водогінних мереж на водовіддачу для потреб пожежогасіння

1. Об'ємний спосіб.

Витрата води розраховується за допомогою мірного бака ємністю не менше ніж 0,5 м³. Час заповнення бака водою визначається за показаннями секундоміра

$$Q_{\phi} = \frac{W}{T} ,$$

де

Q_{ϕ} - фактична витрата води, л/с;

W - ємність мірного бака, л;

T - час заповнення бака водою, с.

2. Спосіб випробування за допомогою ствола-водоміра.

Ствол-водомір - звичайний пожежний ствол, додатково обладнаний манометром та змінними насадками діаметром від 13 до 25 мм.

Визначення витрат води здійснюється за формулою

$$Q_{\phi} = P\sqrt{H} \quad \text{або} \quad Q_{\phi} = \sqrt{\frac{H}{S}} ,$$

де P - прохідність насадки пожежного ствола;

H - тиск перед насадкою пожежного ствола (показники манометра);

S - опір насадки.

Значення P і S залежно від діаметра пожежного ствола наведено в таблиці 1.

Таблиця 1

Значення опорів і провідності насадки

D, мм	S	P
13	2,89	0,588
16	1,26	0,891
19	0,634	1,26
22	0,353	1,68
25	0,212	2,17

3. Спосіб випробування за допомогою водомірів.

У разі випробування за допомогою водомірів водоміри великих діаметрів обладнують перехідними патрубками та з'єднувальними головками і включають у рукавні лінії.

4. Спосіб випробування за допомогою пожежної колонки.

Якщо для випробування застосовується пожежна колонка, її потрібно обладнати двома відрізками труб довжиною 500 мм та діаметром 66 мм і з'єднувальними головками, а на корпусі колонки встановити манометр. За показаннями манометра та наведеними в таблиці 2 даними визначають фактичну витрату води.

Водовіддача залежить від типу лінії (кільцева чи тупикова), діаметра труб, тиску води в лінії та визначається за таблицею 2.

Таблиця 2

Водовіддача водогінних ліній

Тиск у лінії до пожежі, кПа	Вид водогінної лінії	Витрати в л/с при діаметрі труб (мм)					
		100	125	150	200	250	300
100 кПа	тупикова	10	20	25	30	40	55
	кільцева	25	40	55	65	85	115
200 кПа	тупикова	14	25	30	45	55	80
	кільцева	30	60	70	90	115	170
300 кПа	тупикова	17	35	80	55	70	95
	кільцева	40	70	40	110	145	205
400 кПа	тупикова	21	40	45	60	80	110
	кільцева	45	85	95	130	185	235
500 кПа	тупикова	24	45	50	70	90	120
	кільцева	50	90	105	135	200	265

Додаток 13
до Правил пожежної безпеки в галузі зв'язку

(підпункт 6 пункту 1 глави 2 розділу V)

ЖУРНАЛ
перевірки технічного стану пожежних гідрантів і водоймищ

(найменування підрозділу зв'язку)

Розпочато _____

Закінчено _____

Строк зберігання - 3 роки.

Аркуш 1 (на кожний пожежний гідрант)

Пожежний гідрант N _____

Місце розташування _____

Тип водогінної мережі _____

(кільцева, тупикова)

Діаметр водогону _____ мм

№ з/п	Дата перевірки	Вид перевірки	Результат перевірки	Підпис перевіряльника
1	2	3	4	5

Аркуш 2 (на кожне пожежне водоймище)

Пожежне водоймище _____
(вид водоймища, назва природного водоймища, градирня, водонапірні вежі, пожежний резервуар)

Місце розташування _____

Об'єм _____ м³

Наявність пірса _____
(так/ні для природних та штучних пожежних водоймищ)

Кількість протипожежної техніки, яка може встановлюватися на пожежне водоймище _____.

Об'єм пожежного водоймища, м³ _____
(для штучних водоймищ)

Кількість приймальних колодязів _____

Кількість патрубків для підключення протипожежної техніки

(для водонапірних

веж)

№ з/п	Дата перевірки	Вид перевірки	Результат перевірки	Підпис перевіряльника
1	2	3	4	5

Примітка. Журнал нумерується, прошнуровується та скріплюється печаткою.

Додаток 14
до Правил пожежної безпеки в галузі зв'язку

<http://yurist-online.org/>

(підпункт 8 пункту 2 глави 2 розділу V)

ЖУРНАЛ
обліку та технічного обслуговування внутрішніх пожежних кранів та рукавів

(найменування підрозділу зв'язку)

Розпочато _____

Закінчено _____

Строк зберігання - 3 роки.

Обліковий N та тип внутрішнього пожежного крана	Місце розташування внутрішнього пожежного крана	Дата проведення огляду	Висновки за результатами огляду
1	2	3	4

Продовження таблиці

Перелік ужитих заходів щодо усунення виявлених недоліків	Дата проведення перекантовки рукавів	Дата проведення випробувань з пуском води	Посада, прізвище, підпис особи, яка проводила огляд (випробування)
5	6	7	8

Примітка. Журнал нумерується, прошнуровується та скріплюється печаткою.

Додаток 15
до Правил пожежної безпеки в галузі зв'язку
(підпункт 4 пункту 3 глави 2 розділу V)

ЖУРНАЛ

реєстрації результатів перевірок надійності переведення пожежних насосів з основного на резервне електропостачання

(найменування підрозділу зв'язку)

<http://yurist-online.org/>

Розпочато _____

Закінчено _____

Строк зберігання - 3 роки.

Дата проведення перевірки	Назва резервного електроживлення за документами	Записи щодо переведення пожежних насосів з основного на резервне електроживлення	П. І. Б. і підпис відповідальної особи
1	2	3	4

Примітка. Журнал нумерується, прошнуровується та скріплюється печаткою. У графі 3, як приклад, може вчинятися один з таких записів: "Пожежні насоси під час перевірки були переведені з основного на резервне електроживлення. Несправностей, що впливають на їх переведення, не встановлено" або "Пожежні насоси під час перевірки не переводилися з основного на резервне електроживлення (зазначається причина та вказуються вжиті заходи щодо її усунення)".

Додаток 16
до Правил пожежної безпеки в галузі зв'язку
(пункт 6 глави 3 розділу V)

ЖУРНАЛ
перевірок стану агрегатів пожежної техніки із запуском двигуна

(найменування підрозділу зв'язку)

Розпочато _____

Закінчено _____

Строк зберігання - 3 роки.

Тип, марка _____

Державний номер _____

Дата і час проведення перевірки	Робота двигуна під час перевірки, хв.	Заправлено пального, л	Витрати пального, л		Виконавець (прізвище, ініціали)	Підпис виконавця, що проводив перевірку
			за нормами	фактично		
1	2	3	4	5	6	7

Примітки:

1. Журнал нумерується, прошнуровується та скріплюється печаткою.
2. Виконавець, що перевіряє пожежний автомобіль, повинен перевірити технічний стан транспортного засобу в обсязі переліку робіт щоденного технічного обслуговування і зробити відповідні записи в Журналі перевірок стану агрегатів пожежної техніки із запуском двигуна. При цьому час роботи двигуна не повинен перевищувати:
 - 3 хв. - для транспортних засобів із карбюраторними двигунами, у тому числі 1 хвилина на роботу зі спецагрегатами;
 - 5 хв. - для транспортних засобів і засобів із дизельними двигунами, у тому числі 2 хвилини на роботу зі спецагрегатами.
3. Види, періодичність, зміст та технологічна послідовність робіт з технічного обслуговування пожежних автомобілів, мотопомп та причепів повинні відповідати вимогам, установленим в експлуатаційних документах на виробі конкретних типів (марок).
4. Норми списання рідкого пального при перевірці стану агрегатів пожежних автомобілів із запуском двигуна наведено в таблиці.

Норми списання рідкого пального при перевірці стану агрегатів пожежних автомобілів із запуском двигуна

№ з/п	Марка автомобіля	Норми списання, л/хв	
		робота зі спецагрегатом	стаціонарна робота двигуна без навантаження
Автоцистерни пожежні (АЦ)			
1	АЦ-30 (53А) 106	0.275	0.110
2	АЦ-30 (157) 27	0.285	0.150
3	АЦ-40 (430202) 106	0.250	0.150
4	АЦ-40 (53А) 106	0.275	0.110
5	АЦ-40 (130) 63 А	0.330	0.150
6	АЦ-40 (130) 63 Б	0.330	0.150
7	АЦ-2,5-40 (433362)	0.330	0.150
8	АЦ-40 (43362) 63Б	0.330	0.150
9	АЦ-40 (131) 137	0.330	0.150
10	АЦ-40 (131) 137 А	0.330	0.150
11	АЦ-40 (133 ГІ) 181	0.330	0.200
12	АЦ-40 (133 ГЯ) 181	0.250	0.200
13	АЦ-40/4 (43253) 247	0.500	0.250

Додаток 17
до Правил пожежної безпеки в галузі зв'язку
(пункт 31 глави 3 розділу V)

**ЖУРНАЛ
обліку вогнегасників**

(найменування підрозділу зв'язку)

Розпочато _____

Закінчено _____

Строк зберігання - 3 роки.

Обліковий N	Тип вогнегасника	Місце розташування вогнегасника	Дата проведення огляду	Висновки за результатами огляду	Перелік вжитих заходів щодо усунення виявлених недоліків	Дата направлення вогнегасника на технічне обслуговування	Дата повернення вогнегасника з технічного обслуговування	Посада, прізвище та підпис особи, яка проводила огляд та (або) направляла вогнегасник на технічне обслуговування чи приймала вогнегасник після проходження технічного обслуговування
1	2	3	4	5	6	7	8	9
I. Вогнегасники, розміщені на об'єкті								
II. Вогнегасники, розміщені на транспортних засобах								

- Примітки:**
1. Журнал виготовляється на аркуші паперу формату А4 (альбомний).
 2. Журнал нумерується, прошнуровується та скріплюється печаткою. Форма складається окремо для кожного вогнегасника, облікованого на об'єкті чи на транспортному засобі, на окремому аркуші. Кількість аркушів журналу має бути на 50 % більшою загальної кількості вогнегасників, які обліковані на об'єкті.

Додаток 18
до Правил пожежної безпеки в галузі зв'язку
(пункт 4 глави 4 розділу V)

(зразок)

(найменування підрозділу зв'язку)

КАРТКА
на пожежний рукав N _____

1. Тип рукава _____

2. Діаметр _____

3. Довжина _____

4. Дата введення в експлуатацію _____

А. ВИПРОБУВАННЯ РУКАВА

Дата	П. І. Б. особи, яка проводила випробування	Випробувано		Результати випробувань	Підпис
		під дією тиску, МПа	під дією вакууму, МПа		

Б. РОБОТА РУКАВА

Дата	Робота рукава (місце, умови)	Кількість хвилин	Підпис

В. РЕМОНТ РУКАВА

Дата			Характер пошкодження та ремонту	Довжина рукава після	Підпис відповідальної особи	Примітка
пошкодження	ремонту	початку подальшої				

		експлуатації		ремонту		

Додаток 19
до Правил пожежної безпеки в галузі зв'язку
(пункт 7 глави 4 розділу V)

(зразок)

ЗАТВЕРДЖУЮ
Керівник підрозділу зв'язку

(військове звання, підпис, П. І. Б.)
"___" _____ 20__ року

АКТ
випробування пожежних рукавів

Комісія

у

складі:

_____ (посади, військові звання, П. І. Б. кожного члена комісії)

"__" _____ 20__ р. провела випробування пожежних рукавів _____,

_____ (найменування підрозділу зв'язку)

Результати випробувань:

Діаметр рукава, мм	N рукава	Тип рукава	Довжина рукава (початкова/кінцева), м	Дата початку експлуатації	Випробувальний тиск, МПа	Результати випробувань
1	2	3	4	5	6	7

Голова комісії _____
(підпис, П. І. Б.)

Члени комісії: _____
(підпис, П. І. Б.)

_____ (підпис, П. І. Б.)

Додаток 20
до Правил пожежної безпеки в галузі зв'язку
(пункт 8 глави 4 розділу V)

(зразок)

**ЖУРНАЛ
обліку пожежних рукавів**

(найменування підрозділу зв'язку)

N з/п	N рукава	Тип рукава	Діаметр рукава, мм	Довжина рукава, м	Результати випробувань*									
					..20_	_._.20_	_._.20_	_._.20_	_._.20_	_._.20_	_._.20_	_._.20_	_._.20_	_._.20_
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15

* Результати випробувань у графах 6 - 15 вказуються літерами:

С - справний (придатний до експлуатації);

Р - потребує ремонту;

Н - навчальний;

Г - господарський.

Примітка. Журнал нумерується, прошнуровується та скріплюється печаткою.

Додаток 21
до Правил пожежної безпеки в галузі зв'язку
(пункт 13 глави 4 розділу V)

(зразок)

ЗАТВЕРДЖУЮ
Керівник підрозділу зв'язку

(військове звання, підпис, П. І. Б.)
"___" _____ 20__ року
М. П.

АКТ
на списання пожежних рукавів

<http://yurist-online.org/>

Комісія _____ у _____ складі:

_____ (посади, військові звання, П. І. Б. кожного члена комісії)
"___" _____ 20__ р. склала цей Акт про те, що під час проведення випробувань пожежних рукавів _____ в період _____

з _____ по _____ (найменування підрозділу зв'язку) не пройшли гідравлічні випробування та визнані такими, що не придатні до ремонту і подальшої експлуатації, такі рукава:

Діаметр рукава, мм	Тип рукава	N рукава	Довжина рукава (початкова/кінцева), м	Дата виготовлення	Дата початку експлуатації	Відпрацьований термін	Вартість рукава (початкова), грн	Причина списання
1	2	3	4	5	6	7	8	9

Голова комісії _____
(підпис, П. І. Б.)

Члени комісії: _____
(підпис, П. І. Б.)

_____ (підпис, П. І. Б.)

Додаток 22
до Правил пожежної безпеки в галузі зв'язку
(пункт 9 глави 6 розділу VI)

ЖУРНАЛ
реєстрації замірів концентрації горючих газів у приміщеннях підземного введення кабелів

_____ (найменування підрозділу зв'язку)

Розпочато _____

Закінчено _____

Строк зберігання - 3 роки.

Дата і час проведення замірів	Записи про результати замірів	Назва газового індикатора згідно з паспортом	Виконавець (прізвище, ініціали)	Підпис виконавця, що проводив замір
1	2	3	4	5

--	--	--	--	--

Примітка. Журнал нумерується, прошнуровується та скріплюється печаткою.

Додаток 23
до Правил пожежної безпеки в галузі зв'язку
(пункт 14 глави 2 розділу VII)

ЖУРНАЛ
перевірки протипожежного стану приміщень перед їх закриттям

(найменування підрозділу зв'язку)

Розпочато _____

Закінчено _____

Строк зберігання - 3 роки.

Дата перевірки	Час перевірки (год/хв)	Найменування складу, цеху, майстерні, споруди, гаража, ангара тощо	Виявлені недоліки	Відмітка про усунення недоліків	Підпис особи, яка здійснювала перевірку	Підпис особи, відповідальної за майстерню (склад, споруду)
1	2	3	4	5	6	7

Примітка. Журнал нумерується, прошнуровується, скріплюється печаткою та зберігається у приміщенні чергового (охорони, сторожів, вартових) підрозділу зв'язку.

Додаток 24
до Правил пожежної безпеки в галузі зв'язку
(пункт 15 глави 2 розділу VII)

ЗАТВЕРДЖУЮ
Керівник підрозділу зв'язку

(військове звання, підпис, П. І. Б.)

"__" _____ 20__ року

ПОРЯДОК

огляду майстерень, сховищ, складів, парків (гаражів), ангарів та інших небезпечних в пожежному відношенні приміщень перед їх закриттям

1. Майстерні, сховища, цехи, парки (гаражі), ангари, постійні і тимчасові місця робіт та інші небезпечні в пожежному відношенні приміщення (далі - приміщення) кожного дня перед їх закриттям повинні оглядатися на предмет протипожежного захисту посадовими особами, відповідальними за ці приміщення.

Перелік приміщень, порядок огляду, а також час його проведення оголошуються відповідним актом організаційно-розпорядчого характеру підрозділу зв'язку.

У випадку, коли роботи в приміщеннях закінчуються не в установленій час, посадові особи зобов'язані завчасно повідомити про це чергового (охорону, сторожів, вартових) підрозділу зв'язку.

2. Особи, які здійснюють огляд приміщень перед їх зачиненням, повинні обійти всі приміщення та встановити чи:

здійснено прибирання приміщень від горючих відходів, обтиральних матеріалів, пустої тари та упаковки;

не захарашені проходи, виходи із приміщень і доступи до пожежного устаткування та інструменту;

виключена напруга в електромережах та установках рубильниками, влаштованими на розподільчих щитах та на вводах проводів і кабелів;

не залишено майно і предмети, зберігання яких в приміщенні заборонено, а також промаслений спецодяг;

не прилягає майно до радіаторів і труб центрального опалення та інших поверхонь, що нагріваються;

не залишене в топках печей (при пічному опаленні) неспалене паливо і розжарений попіл;

прибрана територія, яка прилягає до приміщення, де зберігаються горючі матеріали.

3. Усі недоліки, виявлені при огляді приміщень, повинні бути усунені до їх закриття.

4. Результати огляду приміщень записуються до Журналу перевірки протипожежного стану приміщень перед їх закриттям та скріплюються підписами осіб, які проводили огляд. Приміщення замикаються та пломбуються.

5. Розпечатування приміщень в неробочий час посадовими особами може проводитися за наказом керівника підрозділу зв'язку. Огляд приміщень перед закриттям проводиться в присутності чергового (охорони, сторожів, вартових) підрозділу зв'язку.

Начальник СПБ
підрозділу зв'язку

(військове звання, підпис, П. І. Б.)

Примітка. Керівникам підрозділів зв'язку з урахуванням специфіки пожежної безпеки ввірених об'єктів та кількості працівників дозволяється встановлювати інший порядок огляду майстерень, сховищ, складів, парків (гаражів), ангарів та інших небезпечних в пожежному відношенні приміщень перед їх закриттям за попереднім погодженням з центральною службою пожежної безпеки.

Додаток 25

<http://yurist-online.org/>

до Правил пожежної безпеки в галузі зв'язку
(підпункт 1 пункту 1 розділу VIII)

НАРЯД-ДОПУСК
на виконання тимчасових вогневих робіт на об'єктах підрозділів зв'язку

Видано _____
(посада або кваліфікація старшого виконавця (виконавця)

робіт, прізвище та ініціали)

На виконання робіт _____
(вказуються вогневі роботи, що

виконуватимуться, їх характер і зміст)

Місце проведення робіт _____
(ділянка або установка, апарат, приміщення,

територія тощо)

Час проведення робіт: початок _____
(час, дата)

закінчення _____
(час, дата)

Заходи щодо забезпечення пожежної безпеки робіт _____
(заходи, які

виконуються під час підготовки об'єкта до виконання

робіт, під час їх проведення і після закінчення)

Особа, відповідальна за пожежну безпеку за місцем проведення робіт
(посада, прізвище та ініціали, підпис, дата)

Наряд видано _____
(посада, прізвище та ініціали, підпис особи, яка видала наряд-допуск)
"___" _____ 20__ р.

Проведення робіт узгоджено _____
(дата, підпис, прізвище та ініціали,
посада (за необхідності вказуються додаткові заходи, які потрібно
виконати для забезпечення пожежної безпеки робіт))

Наряд-допуск продовжено до _____
(дата, час, підпис, прізвище та
ініціали, посада особи, яка видала наряд)

Продовження робіт узгоджено _____
(дата, час, підпис, прізвище та
ініціали (за необхідності вказуються додаткові вимоги))

Інструктаж щодо заходів пожежної безпеки отримав, з переліком протипожежних заходів, які
необхідно виконати, ознайомлений _____
(підпис, прізвище та ініціали виконавця робіт, дата)

Роботи закінчено, робоче місце упорядковано до пожежобезпечного стану

(час, дата, підпис, прізвище та ініціали виконавця робіт)

Пожежобезпечний стан місця, де проводилися вогневі роботи, перевірів

(час, дата, підпис, прізвище та ініціали особи, яка

відповідає за пожежну безпеку за місцем проведення робіт)

Примітки:

1. Наряд-допуск видається начальником підрозділу зв'язку (його заступником, головним інженером) або керівником структурної служби підрозділу зв'язку, де проводяться тимчасові вогневі роботи (склад, цех, лабораторія, майстерня тощо).
2. Дозвіл на проведення тимчасових вогневих робіт видається тільки на одну зміну. Якщо такі роботи будуть проводитися протягом декількох змін (днів), повторних дозволів не потрібно. У таких випадках на кожну наступну зміну після повторного огляду місця вказаних робіт підтверджується раніше виданий дозвіл, про що робиться запис.
3. Дозволи на проведення робіт надходять начальнику служби пожежної безпеки перед їх виконанням, а у випадку його відсутності - особі, на яку покладено такі обов'язки.
4. Проведення робіт та їх продовження узгоджуються з начальником служби пожежної безпеки підрозділу зв'язку, а у випадку його відсутності - з особою, на яку покладено такі обов'язки.
5. На вихідні, святкові або неробочі дні дозвіл на проведення тимчасових вогневих робіт оформлюється окремо. Посадові особи підрозділу зв'язку організують контроль за проведенням робіт.
6. Постійні місця проведення вогневих робіт на відкритих майданчиках і в спеціальних майстернях, обладнаних відповідно до вимог пожежної безпеки, визначаються наказом керівника підрозділу

зв'язку.

7. До проведення зварювальних та інших вогневих робіт допускаються особи, які мають відповідне посвідчення.

8. Перевірка впорядкування робочого місця до пожежобезпечного стану проводиться особою, відповідальною за пожежну безпеку за місцем проведення тимчасових вогневих робіт.

Додаток 26
до Правил пожежної безпеки в галузі зв'язку
(підпункт 4 пункту 1 розділу VIII)

ЖУРНАЛ

обліку нарядів-допусків на проведення вогневих робіт

(найменування підрозділу зв'язку)

Розпочато _____

Закінчено _____

Строк зберігання - 6 місяців.

Дата реєстрації наряду-допуску	Номер наряду-допуску	Цех, агрегат, де проводиться робота	Місце і характер вогневих робіт	На який термін виданий наряд-допуск	Прізвище, ім'я, по батькові, підпис, дата		Прізвище, ім'я, по батькові, підпис особи, яка отримала закритий наряд-допуск, дата
					видав наряд-допуск	отримав наряд-допуск	
1	2	3	4	5	6	7	8

- Примітки:**
1. Журнал виготовляється на аркуші паперу формату А4 (альбомний).
 2. Журнал нумерується, прошнуровується та скріплюється печаткою. Щороку (станом на 01 січня) на титульному аркуші журналу по центру зазначається рік, що настав. Нумерація нарядів-допусків починається з початку (1, 2, 3 тощо).

Додаток 27
до Правил пожежної безпеки в галузі зв'язку
(підпункт 2 пункту 6 розділу VIII)

ЖУРНАЛ
реєстрації перевірок на міцність та герметичність паяльних ламп

_____ (найменування підрозділу зв'язку)

Розпочато _____

Закінчено _____

Строк зберігання - 3 роки.

№ з/п	Дата проведення перевірки	Реєстраційний номер лампи	Технічна характеристика згідно з паспортом	Результати випробувань паяльної лампи	Відмітка про усунення несправностей і пошкоджень	Виконавець (прізвище, ініціали)	Підпис виконавця, що провів перевірку
-------	---------------------------	---------------------------	--	---------------------------------------	--	---------------------------------	---------------------------------------

1	2	3	4	5	6	7	8

Примітка. Журнал нумерується, прошнуровується та скріплюється печаткою.

Додаток 28
до Правил пожежної безпеки в галузі зв'язку
(пункт 1 глави 1 розділу X)

АКТ про пожежу

(найменування підрозділу зв'язку, місцезнаходження)

Початок					Завершення				
□□	□□	□□□□	□□	□□	□□	□□	□□□□	□□	□□
число	місяць	рік	години	хвилини	число	місяць	рік	години	хвилини

Комісія _____ у _____ складі:

_____ (військові звання, прізвища та ініціали

представника служби пожежної безпеки, представника підрозділу зв'язку (власника), потерпілої особи,

_____ ,
представника страхової організації (компанії), інших спеціалістів)

на підставі _____ від " ____ " _____ 20__ р. N _____
(наказ, розпорядження)

у присутності _____

_____ (посада, військове звання, прізвище та ініціали)
склала цей Акт про пожежу, що виникла " ____ " _____ 20__ р. о ____ год. ____ хв. (час
орієнтовний або точний - підкреслити).

Назва об'єкта _____
(житловий будинок, казарма, штаб, склад, сховище)

Адреса _____
(область, район, місто, вулиця, будинок, військове містечко)

Власник _____

Стисла характеристика об'єкта _____
(дата будівництва, кількість

поверхів, розміри в плані, матеріал, з якого виготовлено стіни, перегородки,

покрівлю, опалення та освітлення, відповідність будівлі чинним будівельним

нормам і правилам; для виробничих будівель також стисла характеристика

технологічного процесу)

Місце виникнення пожежі _____

Повідомлення про пожежу надійшло _____

Перший пожежно-рятувальний підрозділ прибув _____

Обставини, які передували виникненню пожежі _____
(які роботи виконувалися,
які нагрівальні прилади застосовувалися,
хто останній залишив будівлю (приміщення), хто її
оглядав до зачинення (якщо пожежа виникла у неробочий час))

Динаміка розвитку і гасіння пожежі _____
(місце виникнення пожежі, ким виявлено
пожежу, час виявлення та сповіщення про пожежу пожежно-рятувального підрозділу;
обстановка в будівлі (приміщенні) на момент виявлення пожежі,
місце виникнення пожежі;
дії осіб, які виявили пожежу, та особового складу підрозділу зв'язку із гасіння
пожежі та евакуації майна;
час прибуття перших пожежно-рятувальних підрозділів, обстановка на час прибуття їх
на пожежу; робота перших та наступних пожежно-рятувальних підрозділів на пожежі;
наявність та стан джерел протипожежного водопостачання, які використовувалися для
гасіння пожежі, технічний стан та відстань до них;

сили та засоби, що залучались до гасіння пожежі, загальна кількість пожежно-рятувальних

підрозділів, протипожежної техніки, особового складу та поданих пожежних стволів;

керівник гасіння пожежі, посада, прізвище та ініціали;

робота систем протипожежного захисту)

Час локалізації пожежі _____

Час ліквідації пожежі _____

Пожежею знищено _____
(докладно описати, що знищено)

Пожежею пошкоджено _____
(докладно описати, що пошкоджено)

Прямі збитки від пожежі _____ грн
(зазначити встановлені)

Побічні збитки від пожежі _____ грн
(зазначити встановлені)

Виявлено загиблих на місці пожежі людей _____,
(прізвища та ініціали загиблих)
у _____ тому _____ числі _____ дітей

(прізвища та ініціали загиблих)

Отримали травми _____
(прізвища та ініціали, вік травмованих)

Причина пожежі (встановлена або ймовірна) _____
(зазначається _____ та _____)

обґрунтовується найбільш ймовірна причина виникнення пожежі та її поширення

_____ (може вказуватися одна або декілька причин виникнення пожежі))

Під час гасіння пожежі врятовано:
людей _____,
матеріальних цінностей на суму _____ грн

_____ (у разі необхідності описується детально, що врятовано)

Стан пожежної безпеки підрозділу зв'язку _____
(основні недоліки стану пожежної

_____ безпеки підрозділу зв'язку; перелік невиконаних заходів, що стало причиною

_____ пожежі, її поширення, що ускладнювало гасіння)

Висновки _____
(вказати, які вимоги нормативно-правових актів, організаційно-розпорядчих документів,

_____ наказів та інших нормативних актів щодо заходів пожежної безпеки не виконано)

Пропозиції щодо поліпшення стану пожежної безпеки

Голова комісії _____
(підпис, посада, військове звання, прізвище та ініціали)

Члени комісії: _____
(підпис, посада, військове звання, прізвище та ініціали)

_____ (підпис, посада, військове звання, прізвище та ініціали)

Особливі зауваження членів комісії _____

З Актом ознайомлений

Керівник підрозділу зв'язку

(військове звання)

(підпис)

(ініціали та прізвище)

"__" _____ 20__ р.

Додатки:

1. Наказ керівника підрозділу зв'язку про проведення розслідування обставин і причин пожежі.
2. Акт огляду місця події, пов'язаної з пожежею.
3. План будівлі, приміщення, де виникла пожежа, на якому вказується розташування обладнання та майна.
4. Схема гасіння пожежі (розстановки сил та засобів).
5. Пояснювальні записки.
6. Довідка про стан погоди.
7. Довідка про прямі та побічні збитки за підписами керівника підрозділу зв'язку та фінансової

служби.

8. Фотознімки місця пожежі.

Додаток 29
до Правил пожежної безпеки в галузі зв'язку
(пункт 2 глави 2 розділу X)

КНИГА
обліку пожеж та їх наслідків

(найменування підрозділу зв'язку)

Розпочато _____

Закінчено _____

Строк зберігання - 5 років.

N з/п	Дата та час виникнення пожежі	Назва підрозділу зв'язку (підпорядкованість)	Місце виникнення пожежі	Причина пожежі	Що згоріло	Прямі збитки (грн)		Сума всіх побічних збитків (грн)	Загибло осіб	Травмовано осіб	Урятовано			Ким ліквідовано пожежу	Ким проведено розслідування	Висновок щодо пожежі, ужиті стосовно винуватця заходи
						по будівлі	по майну та техніці				осіб	автомобільно і та іншої техніки	матеріальних цінностей (грн)			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
									20__ р.							
									I півріччя 20__ р.							
									II півріччя 20__ р.							

Примітки: 1. Книга виготовляється на аркуші паперу формату А3.

2. Книга нумерується, прошнуровується та скріплюється печаткою. Щороку (станом на 01 січня) на титульному аркуші книги по центру зазначається рік, що настав. Нумерація обліку пожеж та їх наслідків починається з початку (1, 2, 3 тощо).

<http://yurist-online.org/>